

ମେଲଡୀ ସାବର କରୁଛି

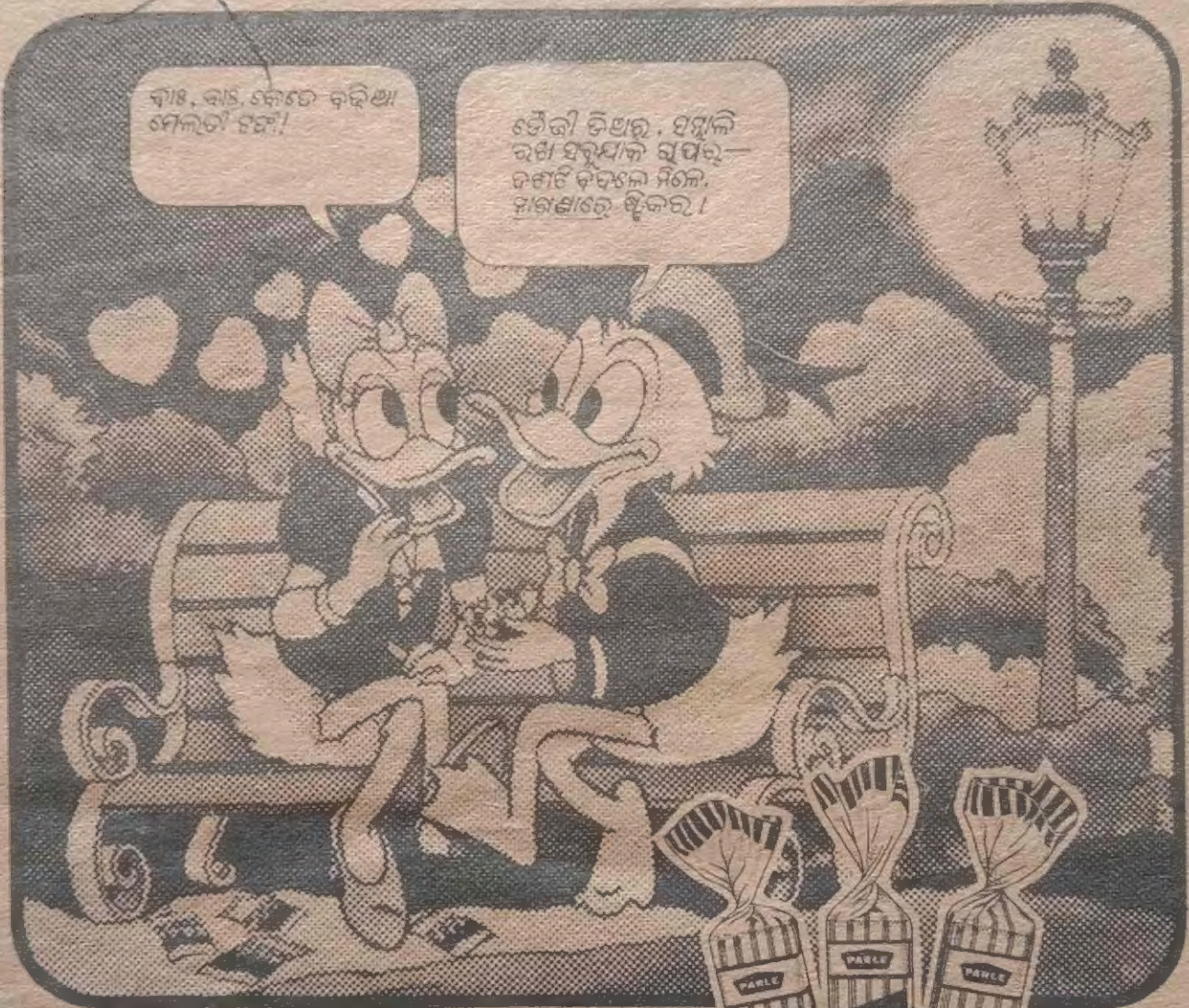
ଡୋନାଲ୍ଡ ଡକ୍

ପାଟଲି

ମନ ଲାଗୁଛି ରାପରରେ

ଦାଃ, ଦାଃ, କେତେ କହିଥା
ମେଲଡୀ ଟଫୀ!

ତୈଜୀ ତିଆର, ପମ୍ପାଲି
ଉଷା ସବୁଯାକ ସୁପର—
କଟାଟି କିସଲ ମିଳେ,
ହାଗାଣାରେ ଖୁଜଇ ।

ତମ ଆତି ଆପଣାରୁ ତିସ୍ତେ ସାଧୁମାନଙ୍କ ମାଗଣା ଖୁଜରୁ!

ପିଲାମାନେ ! ତମ ଆତି ଆପଣାରୁ ତିସ୍ତେ
ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଏକାଠି କର । ସେମାନେ ସମୁଦାୟ
୩୦ ବଣ । ପ୍ରତିଟି ଖିରର ପାଲକା ପାଇଁ ତମେ
ମେଲଡୀ ଟଫୀ'ର ବେକର ୧୦ଟି ସୁପର ଓ ତା'
ସାଥରେ ୫୫ ପଇସା'ର ଟିକଟ ଲଗା ଲଫାଫାରେ
ତମ ନଜ-ଠିକଣା ଭେଟି ପାଅ ।
ମେଲଡୀ ଟଫୀ, ପାଲେ ପ୍ରବରୁଷ ଗ୍ରା.ଛ.
କର୍ମନ ଦ୍ଵାରସ, ୨୫୫-ଡି, କବର ଆନୀ ବେସାନ୍ତ ସେକ୍ଟ,
କଟକ-୪୦୦ ୦୨୫ ।

ନବନବିନ ପାଟଲି

ମେଲଡୀ ଟଫୀ

କାରାମେଲ ଓ ଚକୋଲେଟ୍‌ର ସରସ ମିଳନ
ଗୁଜୁ-ଗୁଜୁ ଖାଇବାକୁ ମନ ହୁନୁହୁନା ।

ରାଜୁ ତା କ୍ଲାସ୍‌ରେ ସବୁଠୁ ବେଶି ଚମତ୍କାର ତାକଟିକଟ ଏକଜୁଟ କରିଛି

ଚାର ସପ୍ତହ କରିଥିବା ତାକଟିକଟ ଯେତେ ବେଳେ ଚାର ସାଙ୍ଗ ମାନେ ଦେଖି ସେତେ ବେଳେ ସେମାନେ ଅହଂକାରରେ
କହି ଉଠନ୍ତି । ତାର କାହାଜ, ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶ, ଖେଳ ଖେଳାଡ଼ିର ତାକଟିକଟ ... ଏବଂ ତା' ଅଧିକା ଅଛି ।

ଇଏ ..... ତାର ଲେଟ ପଦାରେ ପଡ଼ିଗଲା !

ଉତ୍ତର ଭୂସିଆରୁ କଣେ ବହୁ ଅଛି ଯେକି ତାକଟିକଟ ସପ୍ତହ ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣେ । ସେ ଉତ୍ତର
ତାକଟିକଟ ସପ୍ତହରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଯୋଉସ୍ଥାନର ବନ୍ଧୁ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ତାକଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରି ପାରିବ ।

ଭୂସିଆର ତାକଟିକଟ ମାନ ଭାରି ସୁନ୍ଦର — ଏବଂ ସେଥିରେ ଅନେକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ଦୀନ ଛବି
ଥାଏ ।

ସେଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ତାକଟିକଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଉତ୍ସାହ ଆଣି ଦେବ, ଏବଂ ସେଥିରୁ ତୁମେ
ଅନେକ କଥା ଶିଖୁ — କେବଳ ଏତିକି ନୁହଁ — ଅନେକ ହିସାବରେ ଏ ମଧ୍ୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନଠୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆରମ୍ଭ କର —

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମାନକରୁ ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛି :-

- ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶ (ସେଭ୍) ● ଖେଳ ଖେଳାଡ଼ି ଏବଂ ଯାତ୍ରା ସଂନବିୟ
- ଫୁଲ ● ପଶୁପକ୍ଷୀ ● କଳାଚିତ୍ର ● ଜଳକୀର ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିକ
- ଯାନବାହାନ (ରେଳ, ଉଡ଼ାଜାହାଜ, କାହାଜ ଏବଂ ମଟରଗାଡ଼ି)
- ମହାନ ଅବୋହର ଚିତ୍ରବିଦ୍ୟା ● ଜନ୍ମନିଷ୍ପ ପାଣି ● ଲେନିନ୍
- ସବୁଜମର ମିଶ୍ରିତ ତାକଟିକଟ ।

୨. ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ଏହ ବଡ଼ିଆ ଅବଦାନକୁ ଚିନ୍ତା କର — ତୁମେ
କେବଳ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ତାକଟିକଟ ପାଇବ ନାହିଁ, ପରସ୍ତ ତା
ସହିତ ଅନେକ ଆଶୀର୍ବାଦ ଉପହାର ଯୋଗୁଁ ପାରିବ ।

ତା ସାଙ୍ଗକୁ ତୁମେ ବିନାମୂଲ୍ୟରେ ପାଇବ ଗୋଟିଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳରଙ୍ଗ ବହି
ଚିକଟ ବିଷୟରେ, ପୁରୀ ମୂଲ୍ୟ ସୂଚି, ଆଲବମ୍, ନୂଆ ବାହାରି ଥିବା
ଚିକଟ, ପ୍ରଥମ ଦିନ ବନ୍ଧା ଯାଉଥିବା ଲଫ୍‌ପା ଏବଂ ନୂଆ ଓ ପୁରୁଣା
ତାକଟିକଟମାନ ।

୩. ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିନ୍ତା କର କେତେ ଶୀଘ୍ର ତୁମର ତାକଟିକଟ ସପ୍ତହ କରିବ
ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଙ୍କଳନରୁ ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛି :-

ସଙ୍କଳନ ବାମ୍	ତୁମର ପ୍ରାପ୍ୟ	ତୁମର ପଦକ୍ଷେପ
A ଟ. ୨୫୦	୫୦ ଚିକଟରୁ ଅଧିକ	ଏକ ବା ଅଧିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
B ଟ. ୫୦୦	୧୦୦ ଚିକଟରୁ ଅଧିକ	ଏକ ବା ଅଧିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
C ଟ. ୧୦୦୦	୨୦୦ ଚିକଟରୁ ଅଧିକ	ଅତିକମରେ ୩ଟି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ
D ଟ. ୨୦୦୦	୪୦୦ ଚିକଟରୁ ଅଧିକ	ଅତିକମରେ ୫ଟି ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ

୪. ତୁମର ପସନ୍ଦ ବାଛିଲା ପରେ ତିନାର ଏସପୋର୍ଟସ୍‌କୁ ଲେଖ —
(କ) ତୁମର ନାମ (ଖ) ତୁମର ଠିକଣା (ଗ) ଯେଉଁ ବିଷୟବସ୍ତୁ
ଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ପସନ୍ଦ (ଘ) ଯେଉଁ ସଙ୍କଳନ ତୁମର ବରକାର ।

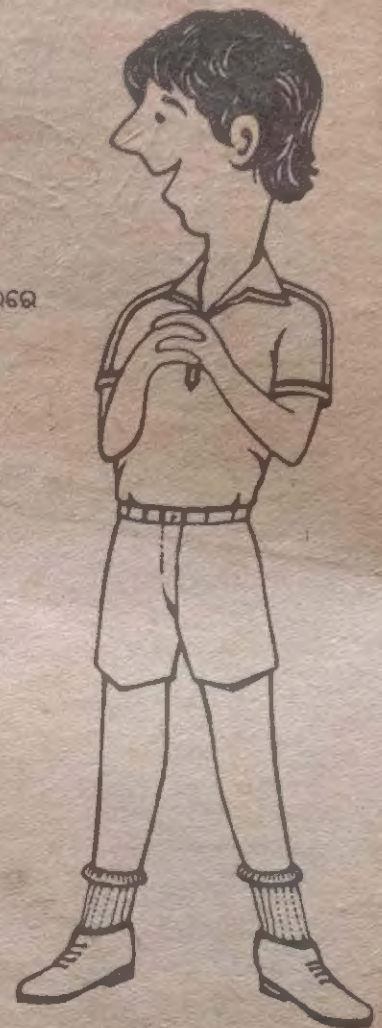
ଏହା ସହିତ ମନିଅର୍ଡର୍ ବା ପୋଷ୍ଟାଲ୍ ଅର୍ଡର ବା ବେଙ୍କ ଡ୍ରାଫଟ୍
ତିନାର ଏସପୋର୍ଟସ୍‌ ସ୍ଥାଳଭେଟ୍ ଜିମିଟେଡ୍, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ ନାମରେ
ପଠାଅ ।

CHINAR EXPORTS PVT LTD
101-A, Surya Kiran, Kasturba Gandhi Marg,
New Delhi-110001. (INDIA)
Phones: 35-2023, 35-2123

● Cable: VILPANA ● Telex: 314212

ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ ରୁହ ଯେ ତୁମକୁ ଅଧିକ ଚିକଟ ମିଳିବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ
ଉଲ ଅବସ୍ଥା ରେ ତୁମର ଅର୍ଡର ପାଇବାର ୨ ସପ୍ତାହ ପରେ ତୁମ
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ସୋଭିଏଟ୍ ତାକଟିକଟ ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ କରୋନା କୋଡା ଦୋକାନ ଏବଂ ସୋଭିଏଟ୍ ବହି ଦୋକାନରୁ ପାଇ ପାରିବ ।

ନିନ୍ଦା ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣି'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ଡ଼ୀ

ଏ ସଂଖ୍ୟାର ବେତାଳ କାହାଣୀ ହେଲା "ଅଧିକାର" ।
ଅଯୋଗ୍ୟ ଲୋକେ ଶମତା ପାଇଲେ କିପରି ତାହାର
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ଗଲୁଟି ତା'ର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ପ୍ରକୃତରେ
ଯାହାର ଚେତନା ମହତ୍ତ୍ୱ, ଅଧିକାର ତାହାର ହାତରେ
ରହିଲେ ପୃଥିବୀର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଅମରକାଣୀ

ଭ୍ରାତୃଃସୁକନୋପି ସ୍ୟାତ୍, ଯୁଦ୍ଧ ଦୁର୍ଜନ ସେବିତଃ ।
ପଲଗି ସ୍ଥାଣ୍ଡୟଂ ବୃକ୍ଷଂ, ଚନ୍ଦନ କଃ ସମାଶ୍ରୟେତ୍ ॥
[ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଯଦି ଦୁର୍ଜନର
ସମ୍ମୁଖରେ ଥାଏ, ତେବେ ତାକୁ ଲୋକେ ଭୟ କରନ୍ତି ।
ଚନ୍ଦନ ଗଛରେ ସାପ ଥାଏ ବୋଲି କେହି ତା' ସ୍ଥୟରେ
ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

ଫେବ୍ରୁଆରୀ ୧୯୮୪

ଅଙ୍କ : ୮

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪-୦୦

ଜହମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ

ଅଞ୍ଚଳ ଚନ୍ଦ୍ର

ସୌରଜଗତର ଏକ ସଦ୍ୟ ସମ୍ବାଦ ହେଲା : ଆମ ମୁଖ୍ୟଗତ ଚନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଜନଗୁଣ ଅଧିକ ସୀସ ଗତିରେ ବୁଲୁଥିବା (ଅର୍ଥାତ୍ ଘଣ୍ଟାକୁ ୭୦,୦୦୦ ମାଇଲ୍) ଚନ୍ଦ୍ରଟିଏ ରହିଛି । ପ୍ରତି ସାତ ଘଣ୍ଟାରେ ଥରେ ସେ ଜୁପିଟର ଯନ୍ତ୍ର ଗୁରୁପଥେ ବୁଲୁଥାନ୍ତେ ।

ବାମୁଡ଼ା ହିକୋଗର ରହସ୍ୟ

ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକା କି ମହାସାଗରରେ ବାମୁଡ଼ା ହିକୋଗ ନାମକ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତର ଦେଇ ଗଲବେଳେ ଅନେକ ଜାହାଜ ରହସ୍ୟମୟ ଭାବରେ ହଜିଯା'ନ୍ତି । ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଆକାଶ ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଉଥିବା କେତେ ବିମାନ ବିନିଶୋଜ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏବେ କାନାଡ଼ାର ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ କହୁଛନ୍ତି କି ଶହେଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ଏକପ୍ରକାର ଆକର୍ଷକ ହେଉ ଜାହାଜମାନଙ୍କୁ ଡୁବାଇ ଦିଏ । କିନ୍ତୁ ବିମାନ ସବୁ ବୁଆଡ଼େ ହଜି ଯାଉଛନ୍ତି, ସେ କଥା ସେ କହୁଥାନ୍ତୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଦଂତେ ଉପସ୍ତୋଗ !

ପ୍ରଚେନ୍ଦ୍ର ମୂର୍ଖସାୟାର୍ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଗୋଟାଏ ଅଭୂତ ତାମସା କରୁଥାନ୍ତି । ଏକ ପ୍ରକାର ଶେଆ ବଛେଇ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ଗୋଡ଼ ଦେଖାଇ ଠିଆ ହେଲେ ସେମାନେ କାମୁଡ଼ିବେ ଓ ଗୁମୁଡ଼ିବେ । କିଏ କେତେ ସମୟ ସେ କାମୁଡ଼ା ଗୁମୁଡ଼ା ସହ ପାରୁଛି, ସେଥିରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଦିଏ । ୭୪ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ରେଗ୍ ମୋଲେର୍ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ୧୨ ମିନିଟ୍ କାଳ ସେ କାମୁଡ଼ା ଗୁମୁଡ଼ା ସହ ନୂଆ ରେକର୍ଡ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ।

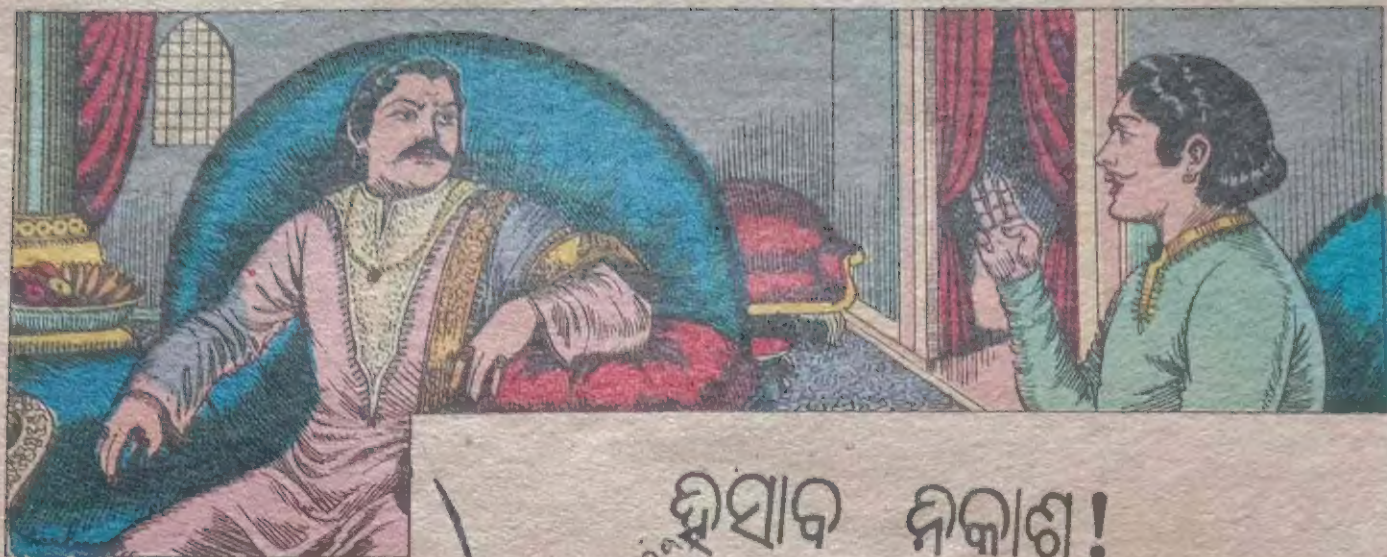
ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ପୃଥିବୀର ପ୍ରାଚୀନତମ ଦୃଷ୍ଟ କେଉଁଠି ?
୨. ପ୍ରାୟ ଦୁଇହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଭାରତରୁ ଗୋଟିଏ ଗଛର ଗୁରୁ ବିଦେଶ ଯାଇଥିଲା । ତାହା କେଉଁଠାରେ ?
୩. ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ମୋଟା ଗଛ କେଉଁଠି ?

୪. ଆମେ ଦେଖିପାରୁବା ଭଲ ଗତିରେ ବଢୁଥିବା ଗଛ କିଏ ?
୫. ସବୁଠୁଁ ଅଧିକ ସ୍ଥାନ ମାଡ଼ ବସିଥିବା ଗଛ କେଉଁଠି ?

(ଉତ୍ତର ପୃଷ୍ଠା ୨୪ ରୁ ପାଇବେ)

ହିସାବ ନିକାଶ!

ଜମିଦାର ଆନନ୍ଦରାୟ ବୁଢ଼ା ହୋଇ
ଯାଇଥିଲେ । ଦେହ ବି ଭଲ ରହୁ
ନଥିଲା । ତାଙ୍କର ଥିଲେ ତନୁପୁଅ ଓ
ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ତନୁଜଣଯାକ ପୁଅ ବେଶ୍
ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ । ଝିଅଟି ବି ଥିଲା ବହୁତ
ଗୁଣବତୀ । କିନ୍ତୁ ଝିଅଟିର ବିବାହ ସକାଶେ
ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ନଥିବାରୁ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା
ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ।

ଦିନେ ସେ ବଡ଼ ପୁଅକୁ ଡାକି କହିଲେ,
“ପୁଅ, ମୁଁ ଆଉ ଅଧିକ ଦିନ ବଞ୍ଚିବି ବୋଲି
ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନାହିଁ । ଝିଅ କଲ୍ୟାଣୀ
ବିଷୟରେ ମୋର ବଡ଼ ଚିନ୍ତା । ଘରୁଛି
ଆମ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଗୁରୁଭାଗ କରିଦେବି । ଝିଅ
ଭାଗରେ ଯେଉଁ ଅଂଶ ରହିବ, ସେଥିରେ
ତା’ର ବିବାହ ହେବ । ତୁ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବିଷୟରେ କ’ଣ ଘରୁଛି ?”

“ବାପା, ଆପଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଗୁରୁଭାଗ କରିବା
ଦରକାର ନାହିଁ । ତନୁଭାଗ କରି ଆମ
ତନୁଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆମେ
ତନୁହେଁ ମିଳି ମିଶି କଲ୍ୟାଣୀର ବାହାଘର
କ’ଣ ତୁଲାଇ ଦେବା ନାହିଁ ? ଆପଣ
କାହିଁକି ଏସବୁ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ?” ବଡ଼ପୁଅ
କହିଲା ।

“କାହିଁକି ? ଗୁରୁଭାଗ କଲେ କିଛି କ’ଣ ?
କଲ୍ୟାଣୀ ତ ତମମାନଙ୍କ ଭଲ ମୋର
ସନ୍ତାନ ? ତା’କୁ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗ
ଦେବାରେ କିଛି କ’ଣ ?” ଆନନ୍ଦରାୟ
ପଚାରିଲେ ।

ବଡ଼ପୁଅ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଲା, “ବାପା,
ମୁଁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କିଛି କହୁନାହିଁ । କଲ୍ୟାଣୀକୁ
କ’ଣ ମୁଁ କମ୍ ସ୍ନେହକରେ ବୋଲି ଆପଣ
ଘରୁଛନ୍ତି ? ତାହା ନୁହେଁ । ମୋର କହିବାର

“ଆପଣ ଅପଥରେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁଛନ୍ତି । ଆମେ ତିନି ଭାବରେ ତା’ ବାହାଘର କରିଦେବୁ । ଆପଣ ସମସ୍ତେ ତନିଭାଗ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।” ବଡ଼ ପୁଅ କହିଲା ।

ବଡ଼ ପୁଅକୁ ବିଦାୟ କରିଦେଇ ଆନନ୍ଦରାୟ ମଝିଆ ପୁଅକୁ ଡାକିଲେ ଓ କହିଲେ, “କଲାଣୀ ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁଁ କିଛି କରି ପାରି ନଥିବାରୁ ବଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ଅଛି । ମୋ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କ’ଣ ହେବ ଜାଣେନା । ଶୁଭୁଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁରୁଭାଗ କରିଦେବି । ଯେଉଁ ଭାଗଟି କଲାଣୀ ନାମରେ ରହିବ, ସେଥିରେ ଜାକଜମକରେ ତା’ ବାହାଘର ହେବ ।”

“ବାପା ! ଆପଣ ସମସ୍ତେ ଗୁରୁଭାଗ ନକରି ପାରିବେ, କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।” ମଝିଆ ପୁଅ କହିଲା ।

“କାହିଁକି ?”

“ତନିଭାଗ ଆମେ ତନିଭାଗ ନେବୁଁ । ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ କଲାଣୀର ବିବାହରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।”

“ପଞ୍ଚମ ଭାଗ କ’ଣ ହେବ ?”

“ବାପା ! ପଞ୍ଚମ ଭାଗ ସେହି ଭଉଣୀ ସଜାଣେ ଗଢ଼ିତ ହୋଇ ରହିବ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯଦି ତା’ର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ, ଭଗବାନ ନ କରନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେ ଅଯୋଗ୍ୟ ସ୍ବାମୀ ହାତରେ ପଡ଼େ, ତେବେ ନିଜକୁ ଓ ପିଲାପିଲଙ୍କୁ ଚଳାଇବା ନିମନ୍ତେ ସେ

କଥା ହେଲା, ସମାଜରେ ଗୋଟାଏ ପରମ୍ପରା ଅଛି । ପୁଅମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସମସ୍ତେ ସବୁ ଭାଗ କରନ୍ତୁ । ସେ ପରମ୍ପରା ଗଢ଼ିବା କ’ଣ ଦରକାର ? କଲାଣୀ ତ ଭଲ ଘରେ ବସି ହୋଇଗଲେ ହେଲା ! ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା କ’ଣ ?”

ଆନନ୍ଦରାୟ କିଛି ସମୟ ମୌନ ରହି କହିଲେ, “ହଁ । ତୁ ଯାହା କହୁଛୁ ତାହା ମନ ନୁହେଁ । ତେବେ ମୁଁ କଲାଣୀର ବିବାହ ବସ୍ତ୍ରରେ ବଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ରା । ମୋ ଜୀବଦଶାରେ ତାହା ହୋଇ ପାରିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ଉପୟକୁ ଘର ବା ଯୋଗ୍ୟ ବର ମୋ ଆଖି ଆଗରେ ନାହାନ୍ତି ।”

ଭାଗ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ସେ ନିର୍ଭର କରିବ ।”
ମଝିଆ ପୁଅ ବୁଝାଇଦେଲା ।

“ଭଲ କଥା କହିଲୁ । ଆଜ୍ଞା, ଦେଖିବା ।
ତୁ ଯା । ତୋ ସାନଭାଇଙ୍କୁ ପଠାଇ ଦେ ।”
ଆନନ୍ଦରାୟ କହିଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସାନ ପୁଅ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଲା । ଆନନ୍ଦରାୟ ବଡ଼ ଓ ମଝିଆ
ପୁଅଙ୍କୁ ଯାହା କହିଥିଲେ, ତାକୁ ମଧ୍ୟ
ସେଇଆ କହିଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ମୁଁ ଯେଉଁ
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଯାଉଛି, ସେଥିରେ ତୋର
ଆପତ୍ତି ଅଛି ?”

“ବାପା, ଆପଣ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ, ମୋର
ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଆପତ୍ତି ଅଛି ।” ସାନପୁଅ
ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“କାହିଁକି ?” ଆନନ୍ଦରାୟ ସଲଖି ବସି
ପଚାରିଲେ ।

“ବାପା ! ମୃତ୍ୟୁ ବିଧାତା ହାତର କଥା ।
ଆପଣ ମୋତେ ନିଜ ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟ ହେଲାଣି
ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆପଣଙ୍କଠାରୁ
ଦେଉ ଗୁଣ ଅଧିକ ବୟସର ଲୋକ ବି
ଆମର ଅଞ୍ଚଳରେ ଦଶ କୋଡ଼ଏ ଅଛନ୍ତି ।
କଲାଣୀର ବିବାହ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ଏତେ
ଚିନ୍ତା କି ? ଖାଲି ସମ୍ପତ୍ତି ତା’ ଭାଗରେ
ରଖିଦେଲେ କ’ଣ ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
ହେବ ? ସେ କ’ଣ ନିଜେ ସମ୍ପତ୍ତି ବୁଝାବୁଝି
କରି ପାରିବ ? ସମ୍ପତ୍ତି ଭାଗ ଭାଗ କରିବା
କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ସମ୍ପତ୍ତି ଯେପରି
ଆପଣଙ୍କର, ଆମେ ବି ସେହିପରି ଆପଣଙ୍କ

ସନ୍ତାନ । ସମସ୍ତ ଓ ଆମେ ସବୁ ଏକତ୍ର ରହିବୁଁ ।”

ଆନନ୍ଦରାୟଙ୍କ ମୁହଁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦଶିଲା ।

“ପୁଅ ! ତୋ କଥାଶୁଣି ମୋତେ ନୂଆ ଜୀବନ ପାଇବା ଭଲ ଲାଗୁଛି । ତେବେ ମୋର ଶାରୀରିକ ଅବସ୍ଥା ତ ଦେଖୁଛୁ । ମୁଁ ଆଉ ବର୍ଷେ ଏଣେତେଣେ ଯାଇପାରିବି ନାହିଁ । ବରୁବାହବ ଭରକୁ ନ ଗଲେ କେଉଁଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ପାରି ମିଳିବେ, ସେକଥା ଜାଣିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । କଲ୍ୟାଣୀ ପାଇଁ ମୁଁ ସେ ଦିଗରେ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରୁ ନାହିଁ, ତାହାହିଁ ମୋର ଯାହା ଦୁଃଖ ।”

ଆନନ୍ଦରାୟ କହିଲେ ।

ସାନପୁଅ କହିଲା, “ବାପା ! ଆପଣ ମକୁନ୍ଦସୁରର କମଳବାରୁଙ୍କ ଭରକୁ ଭଲଭାବେ ଜାଣନ୍ତି ତ ?”

“ଜାଣେ ମାନେ ? ତାଙ୍କର ଅତି ସମ୍ମାନ ପରିବାର ।”

“ବାପା, କମଳବାରୁଙ୍କ ପୁଅ ରବି ଅରେ ମୋ ସହ ଆମ ଘରକୁ ଆସିଥିଲା ମନେ ଅଛି ? ରବି ଆମ କଲ୍ୟାଣୀକୁ ଭାରି ପସନ୍ଦ କରେ । ଆପଣଙ୍କର ଯଦି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନଥିବ, ତା’ ସହ ବିଦାୟ ପ୍ରସାଦ ପକା କରିବା ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ବିବାହ କରିଦେବା ।”

ଆନନ୍ଦରାୟ ଗୁଣ୍ଠି ଛଡ଼ ଉଠି ଡେଲେ ଓ କହିଲେ, “ବାପା ! ତୁ ମୋର ଚିନ୍ତା ରୋଗ ପାଇଁ ସବୁଠୁଁ ଭଲ ଔଷଧ ଦେଲା । ତୋର ଦୁଇ ଭାଇଯାକ ଖାଲି ହସାବ ନିକାଶ କରିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଅସଲ ସମସ୍ୟା ବସୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବ ର କିଛି ଲକ୍ଷଣ ସେମାନଙ୍କଠି ଦେଖିଲି ନାହିଁ । ସାବାସ୍ ପୁଅ, ସାବାସ୍ । ତୁ ଆଜି କମଳବାରୁଙ୍କ ଭରକୁ ମୋ ଚିଠି ଧରି ଯା’ ।”

ଆନନ୍ଦରାୟ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

[୮]

[ପିଙ୍ଗଳ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥର ନଦୀଗର୍ଭରେ ଅବସ୍ଥିତ ପରତ୍ୟକ୍ତ ଦେଉଳ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ବହୁ ବାଧା ଅତିକ୍ରମ କରି ସେ ମହାମାୟଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି, ଖଡ୍ଗ ଏବଂ ଗୋଲକ ସମସ୍ତ କରି ବାହାର ଆସିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନଦୀଗର୍ଭରୁ ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ କରି ଉତ୍ତଳ ଜଳ ଗଣି ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଦେଖାଗଲା । ତା'ପରେ...]

ସେ ଉତ୍ତଳ ଜଳଗଣି ଦେଖି ଚାରିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତମେ ଭୟ କରିବାର କାରଣ ପଦ୍ମପାଦ ହଠାତ୍ କେଇ ପାଦ ପଛକୁ କ'ଣ ?”

ଦୁଃସ୍ଵପ୍ନରେ । ତାହା ଦେଖି ପିଙ୍ଗଳ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ସେ ପଚାରିଲା, “ପଦ୍ମପାଦ, ଆମେ ଆଜି ଯାହା କରାଯିବ କରୁଛୁ, ସେଥିପାଇଁ ପୃଥିବୀରେ ଆମେ ସବୁଠାରୁ ବଳି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୋଲି ତମେ କହୁଥିଲ । କେବେ ଏ ହୋଇପାରେ ? ମୋ ପାଇଁ ସେସବୁ ଅଭୂତ

ପଦ୍ମପାଦ ସତେଜ ହୋଇ ଟିକିଏ ହଟିଲେ । ପିଙ୍ଗଳର ପିଠି ଥାପୁଡ଼ାଇଦେଇ ସେ କହିଲେ, “ତମ ପ୍ରଶ୍ନ ଯଥାର୍ଥ । ଆମେ ଯାହା ପାଇଛୁ, ତାହା ପାଇବା ପରେ ଆମେ ପ୍ରବଳ ହେଉଛୁ । ମୋ ପାଇଁ ସେସବୁ ଅଭୂତ

“କଳ୍ପମାୟ”

ଚିତ୍ତ ଭୁଲନାରେ ବହୁତ ଅଧିକ ମୁଞ୍ଚିବାନ ହେଲେ ତମେ । ତମକୁ ମନ୍ଦ-ଚନ୍ଦ ଜଣାନାହିଁ । ତଥାପି ଯେଉଁଲି ସାହସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହକାରେ ତୁମେ କାମ ହାସଲ କଲ, ତାହା ମୋତେ ଆନନ୍ଦ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିସ୍ମିତ କରିଛି । ମୁଁ କାହିଁକି ଭୟ କରୁଛି ବୋଲି ତମେ ପଚାରୁଛ । ଏ ଜଳଗଣି ଦେଖି ଯେ ମୁଁ ଭୟ କରୁଛି, ତାହା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ...

ଏହା କହି ସେ ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପାତ କଲେ । କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅନୁସରଣ ନକରି ତାଙ୍କୁ କହିଲା, “ସାହସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଭଲ କୌଣସି ଗୁଣ ଯଦି ମୋର ଅଛି, ତେବେ ତାହା ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା

ଦିଗରେ କାମ ଦେବ । ତମେ ତ କାଣ ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଡୋରି ତମର ସହ ବନ୍ଦା ହୋଇ ଯାଇଛି । ମୋଠାରୁ କିଛି ଲାଗୁଇବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଯଦି ଅଧିକ କାଠିକର କାମ କିଛି ମୋ ଦ୍ଵାରା ହୋଇ ପାରିବ, ତେବେ ବୁଝ । ମୁଁ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।”

ପଦ୍ମପାଦ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ ଓ କହିଲେ, “ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ୟା ଭଲ ଧରଣର । ଆମେ ତ ମହାତାଳିକ ମହାମାୟଙ୍କ ସବୁ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରିନେଲୁଁ । ସେଥିପାଇଁ ଏ ଭଲିକ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ସବୁ ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତିମାନେ ଯଥେଚ୍ଛା ବିହାର କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯିବେ ଓ ନଷ୍ଟ ହେବେ, ଏଇଆ ଆଶା କରାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ପ୍ରବଣ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଆମ ଆଗକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହାହିଁ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ।”

ଏଥର ପିଙ୍ଗଳ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅନୁସରଣ କରି ନଦୀ ଗର୍ଭକୁ ଅନାଇଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଦେଖିଲେ ବିଚିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ । ଭୟଙ୍କର ଓ ବିକୃତ ଦିଶୁଥିବା ନାନା ଧରଣର ଜୀବ ପରସ୍ପର ମରାମରି ହେଉଥିଲେ । ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଭୟଭୀତ କରନ୍ତା ।

ପିଙ୍ଗଳ ଏଥର କ୍ଳେଶଲ ଓ ଦେହପାଦ ପାଖକୁ ଲାଗିଆସି କହିଲା, “ପଦ୍ମପାଦ ! ବାସ୍ତବିକ ମୁଁ ଏଭଳି ଦୃଶ୍ୟ କଲ୍ଲନା କେପାରି ନଥାନ୍ତି । ବାପ୍ରେ ! ଏମାନେ କେଡ଼େ ଶାନ୍ତ

କହିଲେ! ଆଜି, ଆମେ ଉଡ଼ିବା କରୁବା
ନୌଟି ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ଏମାନଙ୍କୁ ଦମନ
କରାଇ ପାରିବ ନାହିଁ?”

ପଦ୍ମପାଦ ଆଜ୍ଞା ସମୟ ସକାଶେ ମୌନ
ରହି ପିଙ୍ଗଳ ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲେ,
“ଆମେ ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧରୁ ଯେଉଁ ସବୁ
ବସ୍ତୁ ନେଇଆସି ପାରିଛୁ, ତାହା ଦ୍ଵାରା
ମହାମାୟ ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିରର୍ଥକ ।
ମହାମାୟଙ୍କୁହିଁ ଏମାନେ ଆଜିଯାଏ ନିଜର
ପ୍ରଭୁ ଭଳି ଦେଖି ଆସିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେମାନେ ତାଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ଭିତରୁ କିଏ ପ୍ରଭୁ
ହେବ, ସେହି ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଝଗଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି
ଓ ମାଡ଼ଗୋଳ ହେଉଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଆମ
ଆୟତ୍ତରୁ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହାର
ଉପାୟ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି । ଶୁଣ । ତୁମେ
ଭଲ୍ଲୁ କଙ୍କେଡ଼ୁକୁ ଭୁଲିଯାଇ ନାହିଁ ତ?”

“ନା ନା, ଭଲ୍ଲୁ କଙ୍କେଡ଼ୁକୁ ଭୁଲିବ କିପରି?
ଦିନଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେ ଏ ମୂଲକ
ଉପରେ ପ୍ରଭୁଥିଲା । ଫେରିଲା ବାଟରେ ତାକୁ
ବନ୍ଦନମୁକ୍ତ କରିବୁଁ ବୋଲି ଆମେ କଥା ଦେଇ
ଆସିଛୁ । ସେ ବସ୍ତୁରେ କ’ଣ କରିବାକୁ
ହେବ, ସେକଥା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ତ?” ପିଙ୍ଗଳ
କହିଲା ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିକଥାହିଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି ।
ନେତା ବିନା ଏ ଭୁତ ପ୍ରେତ ପିଶାଚମାନେ
ହମେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଯାଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲକରେ

ପ୍ରବେଶ କରି ଉଡ଼ାତ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ।
ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ କେହି ଜଣେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
ରଖିବା ଦରକାର । ମୁଁ ଗୁରୁଛି ଭଲ୍ଲୁ-
କଙ୍କେଡ଼ୁ ସେପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି । ତାକୁ
ମୁକ୍ତ କରି ଏମାନଙ୍କୁ ତା’ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ
ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ

“ଏହା ବେଶ୍ ଯୁକ୍ତଯୁକ୍ତ କଥା । ତାହାହିଁ
କରନ୍ତୁ ।” ପିଙ୍ଗଳ ପଦ୍ମପାଦ ସହ ଏକମତ
ହେଲା ।

“ତେବେ ଆଉ ଧନମ୍ଭ କରିନାହିଁ ।
ଭଲ୍ଲୁ କଙ୍କେଡ଼ୁ କେଉଁଠାରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ
ରହିଛି, ତାହା ତମର ମନେଥିବ ନିଶ୍ଚୟ ।
ସେଠାକୁ ଯାଇ ତାକୁ ଜଳ୍ପି ଏଠାକୁ

ନେଇଥାନ୍ତି । ତା'ପରେ ଲେଖାଯିବ ।”
ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

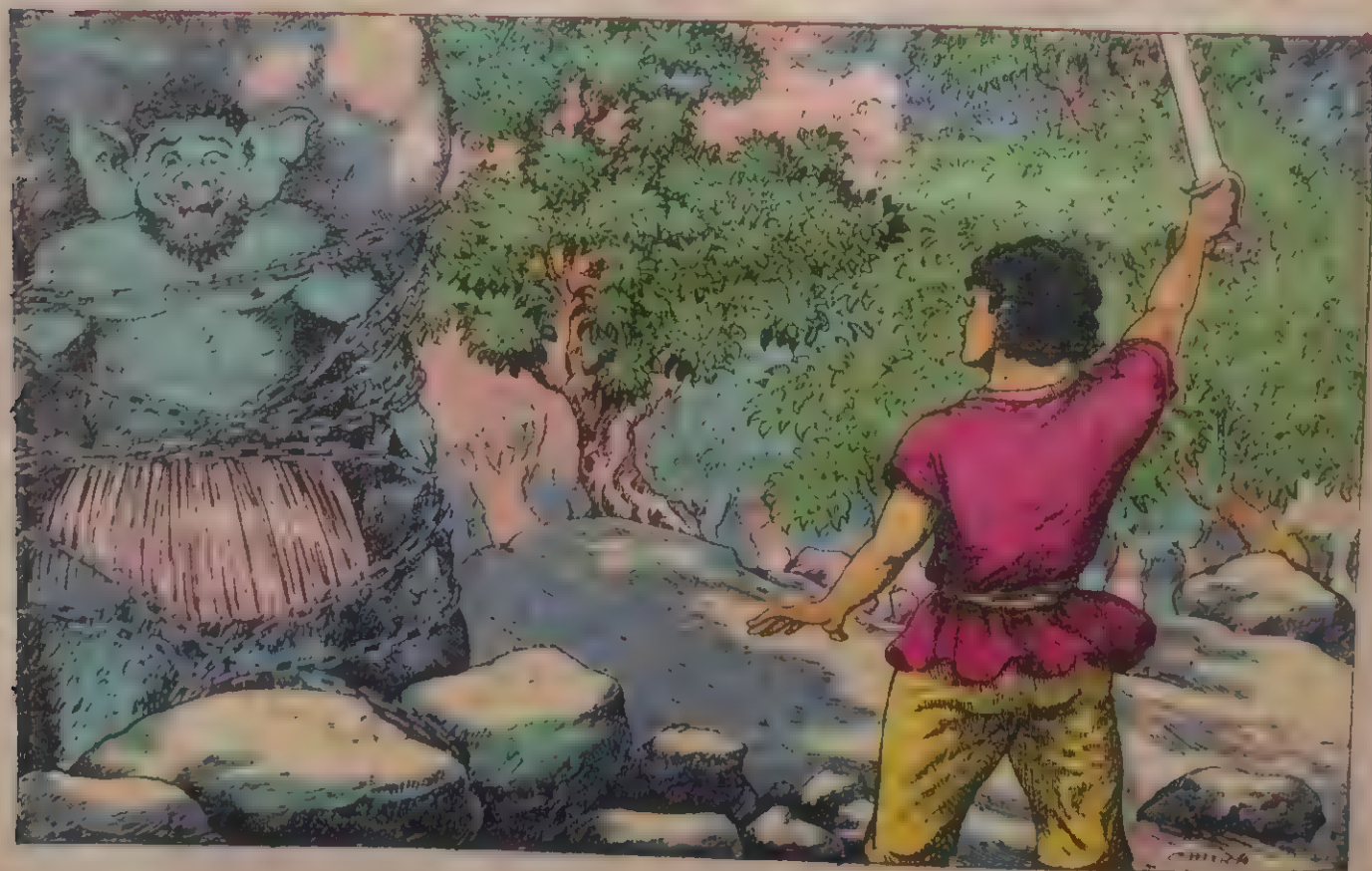
ସନ୍ତାପନର ପଦ୍ମପାଦ ମନରେ କି ସମାଧାନ
ସ୍ୱପ୍ନ କରନ୍ତୋଇଥିବା ବକ୍ତ୍ର-ତରବାଣ
ପିଙ୍ଗଳକୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏହା ସାହାଯ୍ୟରେ
ତମେ ଭଲ କିଛି କରୁଥିବୁ । ତାହା ନିଆର ମଧ୍ୟ
ତା' ବନ୍ଧନ ହୁଏ କରିପାରିବ । ପିଙ୍ଗଳ-ଗପ
ତମକୁ ସେଠାରୁ ନେଇଯିବ ।” ପଦ୍ମପାଦ
ନିଜ ଚିନ୍ତା ବୁଲାଇଦେଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ପାତାଳ ଗହର ଭିତରୁ ବାହାର ଆସିଲା
ପିଙ୍ଗଳ-ଗପ ।

ପିଙ୍ଗଳ ମହାମାୟୁକ ତରବାଣ ଧରି ଗପ
ଉପରେ ସବାର ହେଲା । କେତେ ବଣ ଓ
ପାହାଡ଼ ଉପର ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଇ ଗପ

ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ଗହମବା
ମୂଲକରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ପିଙ୍ଗଳକୁ ଚୋରବା ମନେ କରା ଶୁଣୁ
କେତୁ ଚୋର ଚରି କହିଲା, “ପୁଣ୍ୟ
ଶକ୍ତି କେତୁ । ମୋତେ ଏ ଦିନେ ମୁକ୍ତି ଦିଅ ।
ମୁଁ ବନ୍ଦୁକ କମ୍ପ ପାଇଲି । ମୋ ବନ୍ଧନ
ଶସାଇ ଦିଅ । ତାହାହେଲେ ମୁଁ ମୁକ୍ତି
ତମର ଦାସାନୁଦାସ ହୋଇ ଚାହିଁବି । ଯେଉଁ
ଆଦେଶ ଦେବ, ତାହାହିଁ କରିବି । ସେଥିରେ
ଅନ୍ୟଥା ହେବ ନାହିଁ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ଗପରୁ ଓହ୍ଲାଇ କହିଲେ,
“ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ, ତମେ ମୋତେ କୌଣସି
ଦେବତା ଠଉରାଇଲ କି ? ଏମିତି ଅସୁବ
ସମ୍ବୋଧନ କରୁଛ କାହିଁକି ? ମୁଁ ସାଧାରଣ

ମଣିଷ । ତମ ପାଦ ଲଗାନ୍ତୁ ଲଗା ଲେଖା
ହୋଇଥିଲା । ସମା କାମ ଶାନ୍ତ ।

“ଆପଣଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପିତା । ମହାମାୟଙ୍କ
ସମାଧି ଲାଗୁନ କରିବାକୁ ବାହାରିଥିବା
ସମାଧି ଲାଗି ସମାଧିର ଅବସ୍ଥାକୁ ଗୁରୁ କ ?”
ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ପଚାରିଲା ।

“ଠିକ୍ । ତମ ସ୍ମରଣଶକ୍ତି ଖୁବ୍ ଜୀବ
ଦେଖନ୍ତୁ ।” ପିତାଙ୍କ କହିଲା ।

“ମହାତାତ୍ତ୍ବିକ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କର ସବୁ କୁଳେ
କ ? ସେ ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧି ପାଖରେ
ପଦ୍ମପାଦରେ କ ?” ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ
ପଚାରିଲା ।

“ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧିକୁ ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ହାତରେ ଯାହା ଧରିଛି, ତାହାହିଁ

ମହାମାୟଙ୍କ ବଜ୍ର-ଚରବାଣ ।” ଏହା କହି
ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଚରବାଣ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଯେଉଁ
ଶିକଳରେ ଗୋ ହୋଇଥିଲା ତାହା ଉପରେ
ଆଘାତ କଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚିଲି ଚମକିବା
ଭଳି ଥାଲୁଥ ଖେଳିଗଲା । ଭଲ୍ଲୁକକେତୁର
ଲୋହି ବନ୍ଦନ ଜଳ ଭଳି ଚରଳ ହୋଇ
ଉଠିଗଲା ।

ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ନିଜର ବିଶାଳ ଶରୀର
ଦୋହଲାଇ ହାତକୁ ଉଠ ଠାଆ ହେଲା । ସେ
କ୍ଷୁଦ୍ର ଶରୀର ପିତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇ
ତା’ପରେ ତାକୁ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କଲା ଓ
କହିଲା, “ପ୍ରଭୁ ଆପଣ ମୋତେ ବନ୍ଦନମୁଦ୍ରା
କଲେ । ମୋର ବହୁତ ଦୁଃଖ ଏହା ଦ୍ବାରା
ଦୂର କଲେ । ଏହି ମୁଦ୍ରାରୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ

ଦାସ ହୋଇ ରହିଲ । ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ କରିବ କୁହନ୍ତୁ । ମୋ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କୁ କଦାପି ଦଣା ଦେବି ନାହିଁ ।”

“ଶୁଣ ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ । ତୁମକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ କ'ଣ ତୁମକୁ ବନ୍ଦନରୁ ମୁକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଭଲ୍ଲୁକ ପବନର ଘାଟିରେ ରହୁଥିବା ଭୂତପ୍ରେତମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ ମାଡ଼ିଗୋଲ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କରିବା ସକାଶେ କେହି ନାହିଁ । ପଦ୍ମପାଦଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ କଣ୍ଠ ଦେବା ଭଳି ଯୋଗ୍ୟତା ତମ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର ନାହିଁ ।

“ମୋ ଗୋଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ତୁମେ ବ୍ୟାଜଲେ ଆମେ ଶୁଣି ହେବୁ ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା ।

କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଶୁଣି ହେବା ତ ଦୂରର କଥା ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁର ଶେହେରା ଶେତା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କହିଲା, “ମହାଶୟ ! ମୋତେ ସେ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ସେ କାମ ମୋ ଦେଇ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଯିଏ ପରାକ୍ରମୀ ବା ମହାତାଳିକ, ତା'ର ସେବା କରିବାକୁ ମୁଁ ସଜ୍ଜା ତାର । ଜୀବନ ସାରା ସେଇଆ କରି ଆସିଛି । ଆପଣ ଓ ପଦ୍ମପାଦ ଅସୀମ ସାହସୀ ଓ ମହାତାଳିକ । ଆପଣଙ୍କ ସେବକ ହୋଇ ରହିବି ସିନା, କିନ୍ତୁ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଭୂତପ୍ରେତ ଦଳଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ କରିବାକୁ ଯିବି ନାହିଁ ।”

“ତମର ଖୋଲଖୋଲ କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । ତମେ ଆମ ସେବାରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହା ବି ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ । ଅବଶ୍ୟ ତୁମକୁ ସେ ଭୂତପ୍ରେତଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆହେବ କି ନାହିଁ, ସେ ବିଷୟରେ ପଦ୍ମପାଦ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେବେ । ଗୁଲ, ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବା ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା ।

ଏହାପରେ ସେ ସେମିତି ପିଣ୍ଡାତ-ଗପ ଉପରେ ବସିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହୋଇଛି, ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ସେ ଗପଟିକୁ ଧରି ପକାଇ ଗୋଟାଏ ପେଣ୍ଡୁ ଭଳି ଶୂନ୍ୟକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ପିଙ୍ଗଳ ତା'ର ସେପରି ବ୍ୟବହାର

ଦେଖ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଭଲ କେତେକ କହିଲା, “ପ୍ରଭୁ ! ଏ ସାମାନ୍ୟ ଶ୍ୟା ଆପଣଙ୍କର ଚୋରୀ ବାହନ ନୁହେଁ । ଆମଣ ମୋ ଉପରେ ବସନ୍ତ । ମୁଁ ମଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆପଣଙ୍କୁ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଯିବି ।”

ଶ୍ୟା ମେଘମାଳ ଭିତରେ ରହି ଛୁଡ଼ିବାର ଶୁଣାଗଲା । ଭଲ କେତେକ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ କରି କହିଲା, “ପ୍ରଭୁ ! ଆପଣ ସଙ୍ଗୋତ ନକରି ମୋ ପିଠିରେ ବସି ଯାନ୍ତୁ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ଭଲ କେତେକ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି ବସିବା ମାତ୍ରେ ତା’ ବଶାଳ ବୟୁ ଆକାଶକୁ ଉଠିଗଲା । ସାଏଁ ସାଏଁ କରି ସେ ଉଡ଼ିଯାଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ପିଙ୍ଗଳକୁ ପଦ୍ମପାଦ ଆଗରେ ଓହ୍ଲାଇଦେଲା ।

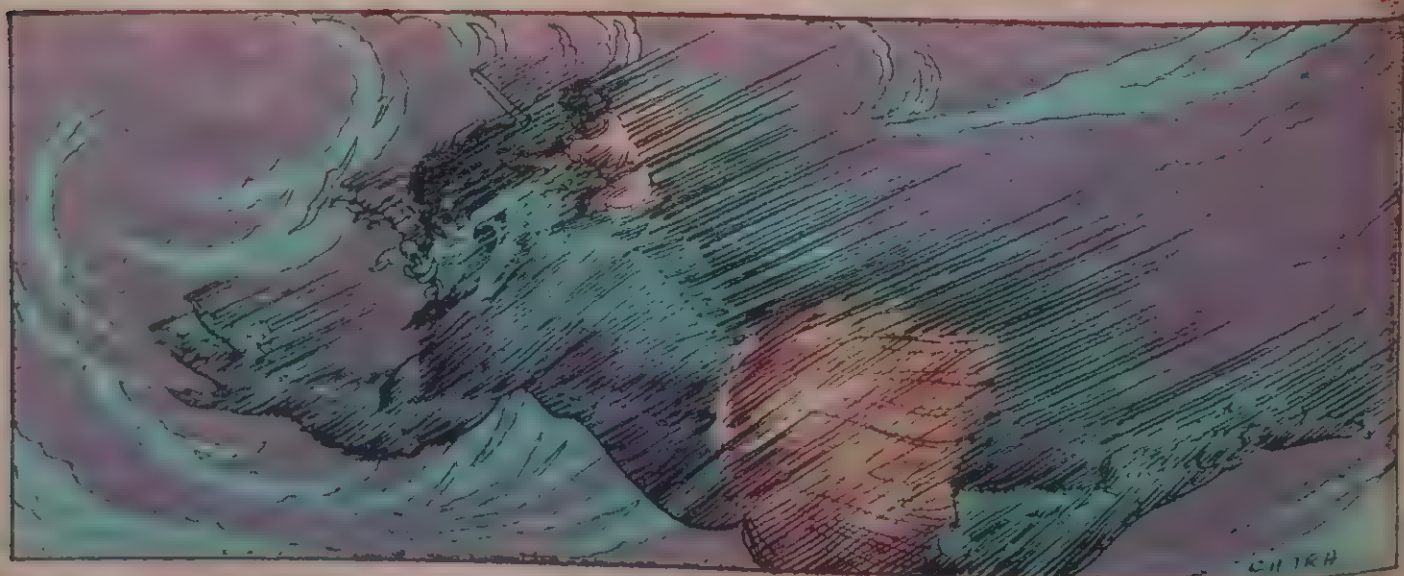
ପଦ୍ମପାଦ ଭଲ କେତେକକୁ ଦେଖି ଶୁଣି ହେଲେ ଓ ନଦୀ ଗଭୀର ତା’ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରି କହିଲେ, “ଭଲ କେତେକ ! ଦେଖ ସେମାନେ କେମିତି ଭ୍ରମଣ ଭାବରେ ଲଢ଼େଇ

କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଦଳ କରିବାକୁ ହେବ । ତମେ ସେମାନଙ୍କ କଣ ଦୁଅ ।”

ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା, “ପଦ୍ମପାଦ ! ଭଲ କେତେକ ସେ ଦାମ୍ଭିକ, ନେବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ । ସେ ତୁମ ସେବକ ଭାବରେ ରହିବ, କିନ୍ତୁ ସେ ଭୂତ-ପ୍ରେତଙ୍କ ମାଲିକ ହେବ ନାହିଁ ।”

ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ, “ଭଲ କେତେକ ଆମ ସାଥରେ ଥିଲେ ଆମର ବହୁତ ଉପକାର ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏ ଭୂତପ୍ରେତ ଦଳକୁ ଆମେ ଏହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯିବା କିପରି ? ତାହା କ’ଣ ଭଲ କଥା ହେବ ?”

“ସେମାନଙ୍କ କଥା ମୋ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ।” ଭଲ କେତେକ ଆଉ କିଛି କହିବା ସୁବନ୍ଧୁ ଭୂତପ୍ରେତମାନେ ତାକୁ ଦେଖି ପକାଇଲେ । “ଓହୋ, ଓହୋ ! ଭଲ କେତେକ !” ସମସ୍ତରରେ ଏହା କହି ସେମାନେ ତା’ ଆଡ଼େ ଦୌଡ଼ ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା ।
(ତମଣ)

ଅଧିକାର

ନିଜା ଶରଜୁଆସ । ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏକ
ବନ୍ଧୁ ବଜାପାଟେର ଧୁନରେ ଗୁରୁତ୍ବ
କମି ଉଠୁଥାଏ । ଶୂନଶ୍ବାପଦଙ୍କ ରକ୍ତ
ସହ ଶୁଭ୍ରଥାଏ ଅଗରହମାନଙ୍କ ଅବହାସ୍ୟ ।
କିନ୍ତୁ ଆଲ୍ଲାଅରେ ଦିଶିପାରୁଥାଏ ଉପାଦେ
ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରଜା ବିହମାଜ୍ ତଳେ ବି ବିଚଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ଦୃଶ୍ୟ
ଆବେଦନ କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ ।
ତେବେ ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ଚୁଲ୍‌ଗାନ୍
ଶୁଣାନ ପଥ ଅବହମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ
କରିବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତ ବେତାଳ କହିଲା,
“ରଜା! ମୋର ଧାରଣା କୌଣସି କଠିନ୍
ସିଦ୍ଧି ସାଧନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତମକୁ
କେହି ତାତ୍ବିକ ଏଭଳି କାମରେ ଲଗାଇଛି ।
ତାତ୍ବିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ପୁରା ବିଶ୍ବାସ

ବେତାଳ କଥା

କରାଯାଇ ପାରେକି? ଏ ବିଷୟରେ ଗୋଟାଏ ଘଟଣା କହୁଛି । ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମଭାର ଲଘବ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଶପିଳ: ବିଦ୍ୟାତଳ ପବନର ଗୋଟିଏ ଘାଟିରେ ଜଣେ ସାଧକ ରହୁଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଯୋଗୀ ଓ ତାନ୍ତ୍ରିକ ।

ସୁବାକ ନାମକ ଯୁବକଟିଏ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବହୁଦିନ ରହୁଣାର ଓ ତାଙ୍କର ଅସାଧାରଣ ଚଳଣିର ପରିଚୟ ପାଇଲା । ଦିନେ ସେ ଯୋଗୀଙ୍କୁ କହିଲା, “ଗୁରୁଦେବ! ଆପଣ ଚଳବିଦ୍ୟାରେ ଯେପରି ପିଞ୍ଜି ଲାଭ କରିଛନ୍ତି, ତା’ର ତୁଳନା ନାହିଁ । ଆପଣ ସେସବୁ ବିଦ୍ୟା ମୋତେ ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

“ବନ୍ଧୁ! ସେସବୁ ଶିଖାଇବାରେ ମୋର ଭ୍ରମାନ୍ତ ନାହିଁ । ସେସବୁ ଆୟତ୍ତ କରି ତୋର ମୁକୁଳ ଲାଭ କିଛି ହେବ ନାହିଁ ।” ବୁଝ କହିଲେ ।

ଗୁରୁଙ୍କ ଦୋଳ କଥାରେ ସୁବାକ ବିଚୋସ୍ତ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ସେଠାରେ ଆହୁରି କିଛିଦିନ ରହି ସେବା ଦ୍ଵାରା ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରୀତିଭଜନ ହେବାକୁ ସ୍ଥିର କଲା । ବର୍ଷଟିଏ ବିତଯିବା ପରେ ସେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୁଣି କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଏଥର ମୋତେ ସଦୟ ଦୁଅନ୍ତୁ ।”

ଗୁରୁ କିଛି ସମୟ ମୌନ ରହି କହିଲେ, “ତମେ ଯଦି ଉଚ୍ଛ୍ଵଳ ଦେଶର ରାଜକୁମାରୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ଵଳତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ପାରିବ, ସବୁ ତଳ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିବାର ଅଧିକାର ପାଇବ ।”

ସୁବାକ ଉଚ୍ଛ୍ଵଳ ଦେଶକୁ ଯାଇ ଯେତକି ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଥିଲା ତାହା ପ୍ରୟୋଗ କରି ନାନା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଯାଦୁ ଦେଖାଇଲା । ତା’ର ଖ୍ୟାତି ଯାଇ ରାଜାଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଲା । ଯାଦୁବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି ରାଜକୁମାରୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ଵଳତାଙ୍କର ବହୁତ ଆକର୍ଷଣ ଥାଏ । ରାଜା ସୁବାକକୁ ଡକାଇ କହିଲେ, “ଶୁଣୁଛି ତମେ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ବିଦ୍ୟାରେ ଧୁରନ୍ତର । ଅନ୍ତଃସ୍ଵରରେ କିଛି ବିଦ୍ୟା ଦେଖାଇବାରେ ଆପଣ ଅଛନ୍ତି?”

ସୁବାକ କହିଲା, “ମହାରାଜ! ସାଧାରଣ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ବୋଇଲେ ଯାହା ବୁଝାଏ ମୁଁ ସେସବୁ ଆୟତ୍ତ କରିନାହିଁ । ମୁଁ କିଛି ତଳ

ଭଦ୍ରା ଶେଷ । ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ମୋ
ମୁଁ ସେସବୁ ଅନ୍ୟତ୍ରରେ ଦେଖାଇବାକୁ
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋର ଗୋଟିଏ ଅନୁଭବ
ଅଛି । ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହ କାନ୍ଥରେ କିଛି
ଅଙ୍କନ କରିବାକୁ ମୋତେ ଅନୁମତି ମିଳୁ ।”

ରାଜକର ସେଥିରେ ଆପତ୍ତି କରିବାର
କାରଣ ନଥିଲା । ସୁବାକ ଉତ୍ତର ଦିଆଯିବା ପରେ
ତାଙ୍କ ଭଦ୍ରା ପ୍ରଦର୍ଶନ କଲେ । ମେଘ ଭିତରୁ
ସେ ଗୋଟିଏ ସର୍ପମୁଖୀ ଦାନବ ସୃଷ୍ଟି କରି
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କଲେ ।

ସୁବାକ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “କିପରି
ଦେଖିଲେ ?”

“ଏଡ଼େ ମେଘର ଖେଳ ମୁଁ ଜୀବନରେ
କେବେ ଦେଖି ନଥିଲି ।”

ଏହାପରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କ ସହ ଏକା
ଗୋଟିଏ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସୁବାକ କହିଲେ,
“ରାଜକୁମାର ! ଆପଣ ଯାହା ଦେଖିଲେ,
ତାହା କିଛି ନୁହେଁ । ମୋ ହୃଦୟରେ ଶେଫ
ବା ହଜାରେ ଗୁଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ କଥା କବି ।
ମୋ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବପର ହେବ । କିନ୍ତୁ
ମେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ଲେଉଟା ।”

ରାଜକୁମାର ଟକିଏ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।
ସୁବାକ ଟକିଏ ଇଚ୍ଛୁକତା କରି କହିଲେ,
“ମୋ ଗୁରୁ କହିଛନ୍ତି, ଯଦି ଆପଣ ମୋତେ
ବିଶ୍ୱାସ ଦେବେ, ତେହେ ମୁଁ ଅଶେଷ ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ତାନ୍ତ୍ରିକ ହୋଇ ପାରିବି ।”

ରାଜକୁମାର ମୁହଁ ଶୁଖାଇ କହିଲେ, “ଓଃ
ଦୁଃଖିତ । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବପର

ମୁଁ ରଜା କୁମାରରେ, ତୋକୁ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆପେକ୍ଷା କରିବି ।”

ପରଦିନ ରଜା କୁମାରରେ ଆସି
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସୁବାକ ତାଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହି
ରଜକୁମାରଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରିବାରୁ ସେ ବିରତ
ହୁଅନ୍ତୁ, ଏହି ଅନୁରୋଧ କଲ ।

କୁମାରରେ ସୁବାକ ପ୍ରତି ଶୁଭ ଭକ୍ତି
ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇଲେ, କିନ୍ତୁ କହିଲେ,
“ଆପଣ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖିଲେ
ମୁଁ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । କିନ୍ତୁ ରଜକୁମାର
ବିଦ୍ୟୁତ୍ତଲତା ଓ ମୁଁ ବିଷା ଦେବୁ ବୋଲି
ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।”

“ଓଃ, ଏପରି କଥା ? ଆଜ୍ଞା ଦେଖିବା ।”

ଏହା କହି ସୁବାକ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ରଜା
କୁମାରଙ୍କ ମୁହଁ ଉପରେ ଟିକିଏ ବାଲି
ଫୋପାଡ଼ିଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁମାରରେ
ଦର୍ପଣକୁ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ମୁହଁ ବକ୍ତୃତ
ହୋଇ ଯାଇଛି । ସୁବାକ ହସିଲା । କୁମାରରେ
ବିମର୍ଷ ଭାବରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ ଓ କହିଲେ,
“ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଲୋକକୁ ଏଭଳି ଦଣ୍ଡାଦେଲ ?
ଅବଶ୍ୟ ଏ ଚେତେଇ ନେଇ ମୁଁ ରଜକୁମାରଙ୍କୁ
ବିଷା ଦେବାକୁ ଯିବିନାହିଁ ।”

ଜଣେ ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ ବେରକା ବାହାରେ ଥାଇ
ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା ଓ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ଦୌଡ଼ି
ଯାଇ ରଜକୁମାରଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ଖବର
ଦେଲା । ରଜକୁମାର କହିଲେ, “ମୁଁ

ମୁହେଁ । ବିଜୟପୁରର ରଜା କୁମାରଙ୍କୁ
ସହ ମୋର ବନ୍ଦୀ ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇଛି ।
ସେ ଆଶାମୀ କାଲି ଆସୁଛନ୍ତି ।”

“ଭାବ ଦେଖନ୍ତୁ । ଆପଣ ଯଦି
କୁମାରଙ୍କୁ ବିଷା ଦେବେ, ତେବେ
ବିଜୟପୁରର ରାଣୀ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି
ମୋତେ ବିଷା ଦେବେ, ତେବେ ସାରା
ପୃଥିବୀର ରାଣୀ ହୋଇ ପାରିବେ ।” ସୁବାକ
କହିଲା ।

“ମୃତ୍ୟୁର ରାଣୀ ହେବା ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ
ନାହିଁ ବୋଲି ଜାଣନ୍ତୁ ।”

ସୁବାକ କିଛି ମମୟ ପ୍ରବ୍ୟ ଭାବରେ ଠିଆ
ହୋଇ ରହିଲା ଓ ତା’ପରେ କହିଲା, “ବେଶ,

କୁମାରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯୋଗୁ ତାଙ୍କ
ଚିତ୍ତ ମେଢ଼ି ହୋଇଥିଲା, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୂରରେ
ଧରି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଜାଙ୍କ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ ।
ତେଣୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚେ ବିଦା ହେବି ।”

ଏ ସମ୍ବାଦ ଆସି କୁମାରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କାନରେ
ପଡ଼ିଲା । ସେ ସୁବାକକୁ କହିଲେ, “ଦେଖିଲେ
ଚ ? ଆମ ବିବାହ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।”

ସୁବାକ ବହୁତ ବିଚଳିତ ଜଣାଇଲା । ମେ
ପୁଣି କୁମାରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଲା, “ଆପଣ ଯୁଦ୍ଧ
ରଜା । ଆପଣଙ୍କୁ କନ୍ୟା ଅସ୍ତବ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଏଭଳି ରୂପ ନେଇ ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ବିଦା ହେବା
କ’ଣ ସୁନ୍ଦର ହେବ ? ରାଜକୁମାର ମୋତେ
ବିବାହ କଲେ ଗୃହସ୍ଥର ରାଣୀ ହେବେ ।”

“ଆପଣ ଠିକ୍ କହୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ରାଜ-
କୁମାରଙ୍କର ଯାହା ଇଚ୍ଛା, ତାହାହିଁ ହେବ ।”
କୁମାରେନ୍ଦ୍ର ଜଣାଇଦେଲେ ।

ସୁବାକ ଆଉ କିଛି କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଯଥା ସମୟରେ ରାଜକୁମାର ଓ କୁମାରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ
ବିବାହ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଗଲା । ବିବାହ ଶେଷ
ହେବା ମାତ୍ରେ କୁମାରେନ୍ଦ୍ର ପୁଣି ନିଜ ରୂପ
ଫେରି ପାଇଲେ ।

ସୁବାକ ବିଦାପାତଳ ଘାଟିକୁ ଫେରିଗଲା ଓ
ଗୁରୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ଉତ୍ତେଜିତ କଣ୍ଠରେ
କହିଲା, “ଗୁରୁଦେବ ! ମୋ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଁ
ସଫଳ ହୋଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋର ଧାରଣା,
ମୁଁ ଏଥିରେ ସଫଳ ହେବି ନାହିଁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ

ଆପଣ ମୋତେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଭର ଦେଇଥିଲେ ।
କାହିଁକି ଫେରି କଲେ ?”

ଗୁରୁ ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ ! ସେହି
ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ମନ ସ୍ଥିର କରି ଓ ତାହା
ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ମୋ କାର୍ଯ୍ୟ
ଉତ୍ତର ପାଇଛି, ଏ ଜୀବନର ବହୁତ ଉନ୍ନତ
କଲ୍ ବୋଲି ଜାଣିବୁ । ଯା ।”

ସୁବାକ ନୀରବରେ ଚାଲିଗଲା ।

ବେତାଳ ଟିକିଏ ରହିଯାଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା,
“ଯିଏ ଗୁରୁ ଓ ସୁବାକ ଭିତରେ ହୋଇଥିବା
କ୍ଷେପ କଥାବାତ୍ସ୍ୟ ଶୁଣିଥିବ, ତା’ର ଧାରଣା
ହେବ ଯେ ଗୁରୁ ବାସ୍ତବିକ ମନୁ ଜାଣିଥିବା
ସୁବାକଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଦେବରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କ

କାହିଁକି କହିଲେ । ତାକୁ ଯେତକ ଦିନ
 ଯାଏଁ କାହିଁକି କହିଲେ, ଆଉ ଅଧିକ
 ଶାସା ନଦେଲେ କାହିଁକି ? ସେ କାହିଁକି ବା
 କହିଲେ ଯେ ପୁରାଣ ନିଜେ ପଢ଼ିଥିବା
 ପଞ୍ଜର ଉଦ୍ଧର ଦିନ ନିଜେ ଶୋଇ ପାଇବ
 ତେବେ ତା'ର ବହୁତ ଉଲଟ ହେବ ?
 ରଜା ! ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦ୍ଧର ଦିଅ ।
 ଶକ୍ତିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନିରୁଦ୍ଧର ରହିବ,
 ତେବେ ତମ ଶୀର ହେବ ସ୍ପନ୍ଦିତ ।”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ରଜା
 ବିଚାର କହିଲେ, “ଯିଏ ଚନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟା ଦ୍ୱାରା
 ଅମାପ ଶକ୍ତି ଲଭ କରିବ, ଯିଏ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର
 ମନ୍ତ୍ର ଓ ଜ୍ଞାନ ହୋଇଥିବା ଲେଖା ।
 ନଦେଲେ ଯିଏ ନିଜ ଶକ୍ତିର ଅପବ୍ୟବହାର
 କରି ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅନିଷ୍ଟ କରିବ । ଗୁରୁ
 ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ପୁରାଣ ସ୍ୱାର୍ଥପର । ତେଣୁ
 ମୋ ତାକୁ ଅଧିକ ଚନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇବାକୁ

ପ୍ରତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ତାକୁ ଯେତକ ଦିନ
 ଶିଖାଇଲେ, ତାହାର ଫଳ ଶଗଣାୟୀ ।
 ପୁରାଣ ରଜା କୁମାରଙ୍କୁ କୁହୁପ କରିଦେବା
 ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଯାକୁ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ହେଲ ନାହିଁ,
 ଏହାହିଁ ତା'ର ପ୍ରମାଣ । ଗୁରୁ ଯାହା ପୁରାଣ
 ନିଜେ ବୁଝି ବୋଲି ଶୁଣୁଥିଲେ, ତାହା
 ହେଲା, ପୁରାଣ ଅଧିକ ଚନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟା ଶିଖିବ ର
 ଅଧିକାରୀ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଛ୍ୱଳ ଦେଶର
 ରଜାକୁମାରଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଗୁରୁ ତାକୁ
 ଏତକ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ ଯେ
 ସେ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟର ମନ୍ତ୍ର
 ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ଯଦି ଏ ବିଷୟରେ
 ନିଜେ ଚେତ ଉଠନ୍ତା, ତେବେ ଜୀବନରେ
 ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତା ।
 ଅର୍ଥାତ୍ ଉଲଟ କରନ୍ତା ।”

ରଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ଶବ
 ସହ ଅବସ୍ଥିତ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନିଷ୍ଠ
 ଶସିଯାଇ ବୃକ୍ଷତାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।

“ବୋକା ଜମିଦାର”

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଜମିଦାର ଥା'ନ୍ତି ।
ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ଭାସ ଥାଏ;
ସାଥୀ ସହଯୋଗୀ ଜଣେ କନ୍ଧାଳୀ ତାଙ୍କୁ ବୋକା
ବୋଲି ନାଆନ୍ତି କହିଲେ ।

ଆଜେ ଜମିଦାର କୋଣସି କାମରେ ବୁଲି
ଗାଁକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ
ବୋଲି ଯିବାକୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧଧୁଆଳରେ
ସରଳ ରହିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରକୋପରେ ବାସ
ସେ ଗୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଅନ୍ଧ ପ୍ରକୋପରେ
ସ୍ତବ୍ଧ ଦୁଇଜଣ ଲୋକଙ୍କ କଥାବାଣୀ ।

ପ୍ରଥମ ଜଣକ କହିଲା, “ଏ ଆପଣ କି
ଦିଗକୁ ଗାଁକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ? ଭଲ ହେଲା
ଏକ ସରଳ ଯିବା । ଆପଣ କାହା ଘରକୁ
ଯିବେ ?”

ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା, “ମୁଁ ଜମିଦାରଙ୍କ
ଘରକୁ ଯିବି ।”

ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି: “ଓ, ବୁଝିଲି ବୋକା
ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରକୁ ତ ?”

ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି, “ଆରେ, ଆପଣ ଏ
କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ତ ବୁଝିଛି ଆପଣଙ୍କ
ଘାମରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ସବୁକିଛି ଖସି
ଲେକ । ସେଥିପାଇଁ ତ ମୋର ଏକମତ ସୁଦ୍ଧା
ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଘରୁ କନ୍ଧା ଅଟେବା ସ୍ତବ୍ଧ
ଦେବାକୁ ପାଉଛି !”

ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା, “ଆଜେ ଆପଣ ଘର
ଯାଉଛନ୍ତି କି ? ଏଥିରେ କିଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ
ଯେ ଜମିଦାର ଜଣେ ମୁଣି ଓ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ।”

ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା, “ତାହାହେଲେ
ବୋକା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ?”

ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା ଓ କହିଲା, “କନ୍ଧା
କ'ଣ କି ଜମିଦାରଙ୍କର ଘାମରେ ଯାହା
ସାମ୍ନାରେ କିଛି କୁହନ୍ତି, ତାକୁ ବୋକା

ବୋକା କହିଲେ । ତା' ଗାଁର ଲୋକେ କଥାରେ
 ବୋକା କଥା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ବେଳୁ
 ଗାଁ ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଗାମ ଆଗରେ "ବୋକା"
 ପଦବ୍ୟାୟ ଯୋଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କଥା
 ଚେତେ ସମୟେ ତାଙ୍କୁ "ବୋକା ଜମିଦାର"
 ବୋଲି କୁହନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମ ବ୍ୟକ୍ତି : "ତାହାହେଲେ ଜମି-
 ଦାରଙ୍କର ଅନ୍ୟକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବାର
 ବଦୃଶ୍ୟାସଟି ଅଛି !"

ଏସବୁ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଜମିଦାର ନିଜ
 ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକୋଷ୍ଠକୁ ଗଲେ ଓ
 ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ କହିଲେ, "ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ
 କଥାବାଣୀ ଶୁଣିଛି । ମୋ ଗାଁର ଲୋକମାନେ
 ମୋତେ ଏପରି କହିବା ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ।
 କିନ୍ତୁ ଏବେ ଉପଲବ୍ଧ କରୁଛି ମଣିଷର
 ସୁନାମ ବା ସୁଖ୍ୟାତ ପାଇଁ କେବଳ ଧନସମ୍ପତ୍ତି
 ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଭଲ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ
 ଆବଶ୍ୟକ । ଏବେ ମୋର ଆଖି ଖୋଲିଗଲା ।"

"ଆପଣଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲେ ମନେହୁଏ,
 ଆପଣ ଶିଷ୍ଟାଚାର ବସ୍ତୁରେ ସଚେତନ,
 ଆପଣଙ୍କ ହୃଦୟ ମଧ୍ୟ ପବନ ।" ସମ୍ବନ୍ଧ
 ପକାଇବା ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲା ।

ଜମିଦାର ଟିକିଏ ରହିଯାଇ କହିଲେ,
 "ମଣିଷ ଭିତରେ ଜାଣିତରେ ବା ଅଜାଣିତରେ
 ବେଳେ ବେଳେ ଭଲ ରୁଣ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ ।
 ଅନ୍ୟ କେହି ତାକୁ ସଚେତନ କରି ନ ଦେଲେ
 ସେ ସେହିପରି ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ରହିଯିବ ।
 ଯଦି ଆପଣଙ୍କର କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନ ଥାଏ ତ
 ମୁଁ ଆମର ସୁବେଶିତକୁ ଆପଣଙ୍କ ଘରକୁ
 ପଠାଇବୁ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ । ଆପଣଙ୍କ
 ସହୃଦ ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ମୁଁ ଅତି ଆନନ୍ଦିତ
 ହେବି ।"

ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତିଟି ତାଙ୍କ କଥା
 ମାନି ନେଲେ । ଦୁହେଁ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ ।
 କ୍ରମେ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଲୋକେ ବୋକା ଜମିଦାର
 କହିବା ଅଭ୍ୟାସ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।

ବିଦୁଷକର ଗଣିତ

କାଞ୍ଚିନଗିରିର ରାଜା କନକାଦିତ୍ୟ ନିଜ ରାଜ୍ୟର
ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ବିଭାଗ
ଖୋଲିଲେ । ତା'ର ନାମ ଦେଲେ ବିକାଶ
ବିଭାଗ । କେଉଁଠି ବନ୍ଦୀ ଦରକାର, କେଉଁଠି
କୂଅ ବା ପୋଖରୀ ଦରକାର, କେଉଁଠାରେ
ନଈରୁ ନାଲଟିଏ ଖୋଲ ହୋଇ ଜମିଜମା
ଭିତରକୁ ନିଆହେବା ଦରକାର, ଏହିସବୁ
ବିଷୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏ ବିଭାଗର କାମ
ହେବ ବୋଲି ସେ ସ୍ଥିର କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସମସ୍ୟା ହେଲା, ଏ ବିଭାଗ କାହା
ଦାୟିତ୍ବରେ ରଖିବେ ? ସେ ନିଜ ଅମାତ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଦକ୍ଷତା ବିଚାର କରି
ଦେଖିଲେ ମାଧବ, ମୋହନ ଏବଂ ମୁରାରି
ନାମକ ତିନିଜଣ ଅମାତ୍ୟ ବିକାଶମୂଳକ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ।
ତନିହେଁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ।

ରାଜା ତିନିଜଣଙ୍କୁ ଡାକି ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ବ
ଦେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଏହା ଏଡ଼େ
ଗୁରୁତର ବିଭାଗ ଯେ ଜଣକୁ ନଦେଇ
ତିନିଜଣଙ୍କ ଉପରେ ମୁଁ ଦାୟିତ୍ବ ନ୍ୟସ୍ତ କଲି ।
ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୀପ୍ର ଗତିରେ ଚାଲିବ ।”

ତିନି ଅମାତ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ଦାୟିତ୍ବ ନେଲେ ।
କାଞ୍ଚିନଗିରିର ରାଜା ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ
ଖୋଲିବାର ଜାଣି ପ୍ରତ୍ନୋତ୍ତମ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରର
ରାଜା ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ
ଖୋଲିଲେ । ସେ ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ଅମାତ୍ୟ
ସୁନ୍ଦରସେନଙ୍କ ଉପରେ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ବ
ଦେଲେ । ବର୍ଷଟିଏ ବିତିଗଲା । କାଞ୍ଚିନଗିରିର
ରାଜା ଦେଖିଲେ, ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରରେ ଯେପରି କ୍ଷୀପ୍ର
ଗତିରେ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲିଛି, ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ
ତା' ଭୁଲନାରେ କିଛି କାମ ହେଉନାହିଁ
କହିଲେ ତଳେ । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

କାରଣ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରରେ ସେଭଳି ବିଭାଗ କାଞ୍ଚନଗିରିରେ ଖୋଲ ହେବାର ମାସକ ପରେ ଯାଇ ଖୋଲ ହେଲା । ପୁଣି ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ବଜାର ଦାୟିତ୍ବ ତନିଜଣ ଦକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ତୁଳେ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରରେ ମାତ୍ର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଦାୟିତ୍ବରେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଏଥିରେ ବଡ଼ ମନ ଶରାପ କଲେ ।

ଦିନେ ତାଙ୍କ ବିଦୁଷକ ରଞ୍ଜନାଥ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ମହାରାଜ, ଆପଣ ଚିନ୍ତିତ କ’ଣ ?”

“ରଞ୍ଜ ! ମୋର ଦୁଃଖର କାରଣ ହେଲା, ଆମର ତନିଜଣ ଅମାତ୍ୟ ମହେନ୍ଦ୍ରପୁରର ଜଣେ ଅମାତ୍ୟର ସରି ନୁହେଁ । କାଲି ଯଦି ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର ଆମର ଶତ୍ରୁ ହେବ ଓ ଆମ

ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରିବ, ତେବେ ଆମର ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ହେବ ?” ରାଜା କହିଲେ ।

“ମହାରାଜ, ଆପଣଙ୍କର ଏଭଳି ଭ୍ରୋ ଅମୂଳକ । ଆପଣ ଧକାଣ ବିଭାଗ କ’ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ତ ? ମୁଁ ଯୋର ଦେଇ କହୁଛି, ଆମର ମାଧବ, ମୋହନ ବା ମୁରାସ— ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ସୁନ୍ଦରସେନ ତୁଳନାରେ ଦୁଇଗୁଣ ଦକ୍ଷ । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଜଣ ମିଶିଲେ ସୁନ୍ଦରସେନର ସମକକ୍ଷ ହେବେ । ଏମାନେ ତନିଜଣ ଏକତ୍ର ସୁନ୍ଦରସେନର ଅଧା ।” ବିଦୁଷକ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟା ଦେଲା ।

ରାଜା କାବା ତୋର ବିଦୁଷକ ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲେ, “ରଞ୍ଜ ! ତୋର ଜ୍ଞାନ-ଗାରିମା ଉପରେ ଯେ ମୋର ଅତି ବେଶି ଆସ୍ଥା ଥିଲା, ତାହା ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ଶୈତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏଡ଼େ ବୁଦ୍ଧ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି । ଆମର ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ଅମାତ୍ୟ ଯଦି ସୁନ୍ଦରସେନଠୁଁ ଦୁଇଗୁଣ ଦକ୍ଷ, ଦୁଇଜଣ ମିଶିଲେ ତା’ର ସମକକ୍ଷ ଓ ତନିଜଣ ମିଶିଲେ ତା’ର ଅଧା ହେବେ କେଉଁ ହୁସାବରେ ?”

“ମହାରାଜ ! ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମୁଁ ନିପୁଣ ।” ବିଦୁଷକ ଜବାବ ଦେଲା ।

“ଦେଖ ରଞ୍ଜ, ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଶରାପ । ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଶରାପ କରିବାକୁ ତେଷ୍ଟା କରନା ।” ରାଜା ଗମ୍ଭୀର ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ ।

“ମହାରାଜ! ମୋ କଥା ଟିକିଏ ଶୁଣନ୍ତୁ ।”
 “ହଉ କହ ।”

“ମହାରାଜ, ଘରର ଆମର ତଳ ଅମାତ୍ୟକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁର୍ଦ୍ଦମାନ ଓ ନିଷ୍ଠାପର । କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଭଲ ଧାରା ସ୍ବତନ୍ତ୍ର । ତଳହେଁ ଏକା ବସନ୍ତରେ ଥିବାକୁ ଜଣକ ପୋଜନା ଆଉ ଜଣେ ବାଜଲ୍ କରି ଦେଇଛନ୍ତି—ତା’ ନିଜ ପୋଜନାକୁ ଭଲ ବୋଲି ଭାବ । କୃତାୟୁ ଜଣକ ଆଜି ଯା’ କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି ତ କାଲି ତା’ କଥାକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି । ଫଳରେ ତଳହେଁ ମିଶି ସୁନ୍ଦରସେନର ଆଦା କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯଦି ତଳଜଣ ନ ରଖି ଦୁଇଜଣ ରଖନ୍ତେ, ତେବେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରି ଅତବା ସାଲିସ୍ ଦ୍ବାରା କିଛି ନା କିଛି କାମ କରନ୍ତେ ଓ ଦୁହେଁ ମିଶି ସୁନ୍ଦରସେନର ସମକକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତେ । ଯଦି ଜଣକୁ ମୁଖ୍ୟ କରି ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣକୁ ତାଙ୍କ ସହକାରୀ କରି

ଦିଆନ୍ତେ, ତେବେ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନ୍ୟ ଦୁହେଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରନ୍ତେ ଓ ସାମ୍ବି ତଳରେ କାମ ଚାଲନ୍ତା । ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର ଯେ କୌଣସି ଜଣେ ଅମାତ୍ୟ ସୁନ୍ଦରସେନ ତୁଳନାରେ ଦୁଇଗୁଣ ଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇ ପାରନ୍ତେ ।”

ରାଜା ନୀରବ ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସେ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ,
 “ଆଜ୍ଞା, ତୋ କଥା ଅନୁସାରେ କାମ କରି ଦେଖିବା ।”

ରାଜା ସେହିଦିନ ମାଧବକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣକୁ ଆଉ ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦୀକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲେ । ତଳମାସ ଭିତରେ ସୁଧାଇ ଦେଖାଗଲା । ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଘ୍ର ହେଲା ।

“ରଜା! ତୋ’ର ଗଣିତ ଜ୍ଞାନ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ତାହାଠାରୁ ବେଶି ଅଛି ମନସ୍ତତ୍ତ୍ବ ଜ୍ଞାନ ।” ରାଜା ଦିନେ ତାଙ୍କ ବିଦୁଷକର ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇ ଦେଇ କହିଲେ ।

ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତ୍ର !

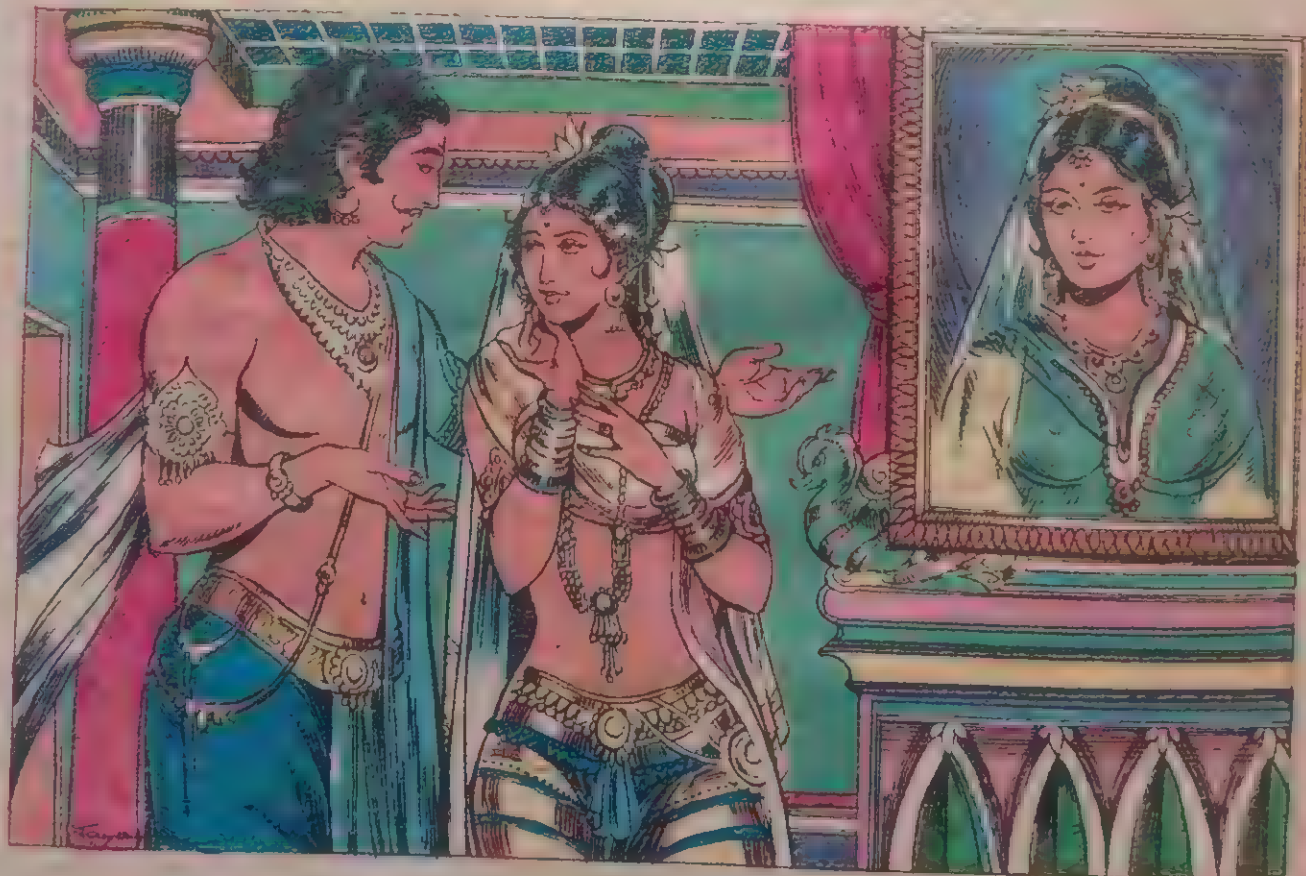
ଫୁଲ ଗନ୍ଧକରମାଣ ଅମାମାତ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅନେକେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗନ୍ଧକରମାଣ ଗୋଟାଏ ସବୁ ଦେଖା କଲେ : ଯିଏ ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତ୍ର ପରି ଅଳଙ୍କାର କରୁଥିବା, ସେ ତାଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ ହେବେ । କେତେ ଗନ୍ଧକରମାଣ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ କେତେ ପ୍ରକାର ବିଚାର କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଗନ୍ଧକରମାଣ ମନୋନୀତ ହେଲେ ନାହିଁ । ଅବଶେଷରେ ମଗଧର ଗନ୍ଧକରମାଣ ଗୋଟାଏ ଗନ୍ଧକରମାଣ ଦେଖାଇଲେ । ଗନ୍ଧକରମାଣ ସେ ବିଚାର ପ୍ରକାରମାନ କଲେ ନାହିଁ । ଆମର ତାହା ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତ୍ର ବିଚାର ବୋଲି ସେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ପଲକେ ମଗଧର ଗନ୍ଧକରମାଣ ସହ ତାଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଗଲା ।

ମଗଧର ଗନ୍ଧକରମାଣ ଅବନ୍ତୀ-ଗନ୍ଧକରମାଣଙ୍କର ପ୍ରତିକୃତି ଅଳଙ୍କାର କରିଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଗନ୍ଧକରମାଣ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ତମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ଯେ ମୁଁ ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର ?”

ଗନ୍ଧକରମାଣ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ସତ କଥା କହିଲେ, ମୁଁ ତାହା ଜାଣିନା । ଦୃଶ୍ୟ-ପାକର ସବୁ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ତ ମୁଁ ଆଉ ଦେଖିନାହିଁ ! ମୋ ଜାଣିବାରେ ତୁମେ ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର । କିନ୍ତୁ ତମେ ଯଦି କମ୍ ସୁନ୍ଦର ବି ହୋଇଥାନ୍ତ, ତେବେ ବି ତମ ପ୍ରତିକୃତି ସବୁରୁ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତ୍ର ବିଚାର ବୋଲି କହି ମୁଁ ଦେଖାଇଥିଲେ ତମେ ଖୁସି ହୋଇ ପାରୁଥାନ୍ତ !”

ଗନ୍ଧକରମାଣ ଲଜ୍ଜାରେ ଗାରକ ରହିଲେ ।

ମାଦୁନ୍ତର ସ୍ତବ୍ୟ

ଯେତେବେଳେ ସଜା ବୁଦ୍ଧିଦର ବାଗଣସୀ
ନଗରରେ ଶାସନ କରୁଥିଲେ,
ସେତେବେଳେ ବୋଧୁସଞ୍ଜୁ ଜଣେ ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ
ରୂପରେ ନଗର ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ
ବଣରେ ବାସ କରୁଥିଲେ ।

ଦିନେ ବୋଧୁସଞ୍ଜୁ ନଗର ଭିତରକୁ ବୁଲି
ଆସିଲେ । ସଜାଙ୍କ ମାଦୁନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି
ନିଜ ଭରକୁ ପାଲେଟି ନେଲା । ମାଦୁନ୍ତଟି
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଓ ଧର୍ମପ୍ରାଣ ଲୋକ
ଥିଲା । ସେ ବୋଧୁସଞ୍ଜୁକୁ କିଛିଦିନ ତା’
ଘରେ ଅତିଥି ହୋଇ ରହିବାକୁ ଅନୁରୋଧ
କଲା ।

ବୋଧୁସଞ୍ଜୁ ସେ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି
କିଛିଦିନ ତା’ ଘରେ ରହିଲେ ଏବଂ ବିଦାୟ
ନେବା ବେଳେ ମାଦୁନ୍ତକୁ ତା’ ଅଜାଣତରେ
ଆଣିବାଦ ଦେଇଗଲେ ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରର କଥା ।
ବାଗଣସୀର ଅଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ
ଜଣେ ଜାଠୁଆ ଥାଏ । ଦିନେ ଚନ୍ଦନକାଠ
ଖୋଜିବାକୁ ସେ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲା ।
ସତ ହୋଇଯିବାରୁ ଘରକୁ ଫେରି ନପାରି
ବଣ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ଚଟାଣରେ
ଶୋଇପଡ଼ିଲା ।

ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ଗଛ ଉପରେ ଦୁଇଟି
ଡାଳରେ ଦୁଇଟି କୁକୁଡ଼ା ନିଦରେ ଶୋଇ
ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଉପର ଡାଳର କୁକୁଡ଼ା ମଝି
ସତରେ ହଠାତ୍ ନିଜ ଡେଣା ଝାଡ଼ିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କଲା ଓ ଫଳରେ ଶୁଖିଲା କାଠି ଓ
ପତ୍ର ଆସି ତଳଡାଳରେ ଶୋଇଥିବା କୁକୁଡ଼ା
ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ତଳ କୁକୁଡ଼ା ସଚ୍ଚିଯାଇ
କହିଲା, “ହେଇଟି ଦୁଷ୍ଟ! ତୋର ଏଡ଼େ
ସାହସ ମୋ ନିଦ ଭଙ୍ଗାଉଛି!”

ରଜା ବନ୍ଦୀବ, ବୁଝିଲୁ?” ଉପର କୁକୁଡ଼ା କହିଲା ।

ତଳେ ଚେଇଁକରି ଶୋଇଥିବା କାଠୁରୀଆ ଦୁଇ କୁକୁଡ଼ାଙ୍କର ଏ କଥାବାଣ୍ଟ ଶୁଣିଲା । ସେ ଆଉ ଶୋଇବ କ’ଣ ? ଉଠି ବସି ଅପେକ୍ଷା କଲା । ଯେତେବେଳେ ବୁଝିଲା ଯେ ଦୁଇ କୁକୁଡ଼ା ପୁଣି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେଣି, ସେତେବେଳେ ସେ ଧରେ ଧରେ ଗଛ ଢେଲ । କୋଟିପତ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ରଜା ହେବା ଶ୍ରେୟଷ୍ଟର ଜାଣି ସେ ଉପର ଡାଳରେ ଥିବା କୁକୁଡ଼ାକୁ ଖପ୍‌କନା ମାଡ଼ ବସିଲା ଓ କାରୁକରି ତଳକୁ ନେଇ ଆସି ଘରମୁହଁ ଗୁଲିଲା ।

ରାତିର ଶେଷ ପ୍ରହରରେ ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ତା’ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା, “ତମେ ରାଣୀ ହେବାକୁ ଯାଉଛ!”

“ଏତେ ରାତିଯାଏ ବାହାରେ ରହି ମାତାଲୁକ ଭଳି କଥାବାଣ୍ଟ କ’ଣ କରୁଛ ? ମୁଁ କାଠୁରୀଆର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ମୋର ଜିଲେ ବି ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।” ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

କାଠୁରୀଆ ହସି ହସି ସବୁ କଥା କହିଲା ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାଲି ଲଗାଇ କୁକୁଡ଼ା ମାଂସ ରନ୍ଧିବାକୁ ବସନ୍ଦ କଲା । ରନ୍ଧା ଶେଷ ହେବା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ପାତରେ ରଖି ତହିଁ ଉପରେ ଡାକୁଣି ଦେଇ ଉତ୍ତପ୍ପେ ନଇ ଆଡ଼େ ଗୁଲିଲେ । ନଇକୂଳରେ ତାକୁ ରଖି ଦୁହେଁ

“କାହିଁକି ତୁ ଏମିତି କ’ଣ କ’ଣ ? ତୁ ଯେପରି ଗୋଟାଏ ବଣୁଆ କୁକୁଡ଼ା, ମୁଁ ବି ସେମିତି ବଣୁଆ କୁକୁଡ଼ା । ଏତେ ଦିନାକ୍ ଦେଖାଉଛୁ କାହିଁକି ?” ଉପର କୁକୁଡ଼ା ଡାକିଲା କରି କହିଲା ।

“ମୋ ଗୁଣ ତୁ କ’ଣ ଜାଣୁ ? ଯଦି କେହି ମୋ ମାଂସ ଖାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବ, ତେବେ ସେ କୋଟିପତ ହୋଇଯିବ । ବୁଝିଲୁ ?” ତଳ ଡାଳର କୁକୁଡ଼ା କହିଲା ।

“ଓ ଏଇକଥା ? ମୋ ଗୁଣ ଆଗରେ ତୋ ଗୁଣ ତେବେ କେତେ ? ଯିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋ ମାଂସ ଖାଇବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବ, ସେ

ହୋଇଲେ । ପ୍ରସନ୍ନ ହେଇ ଆସୁଥାଏ ।
ହଠାତ୍ ନୟନେ ବନ୍ୟା ପଡ଼ିଲେ । ଦୁହେଁ
କୁଳକୁ ଉଠିବା ବେଳକୁ ମାଂସଭର ପାତ୍ର
ସାପି ଗଲଣି ।

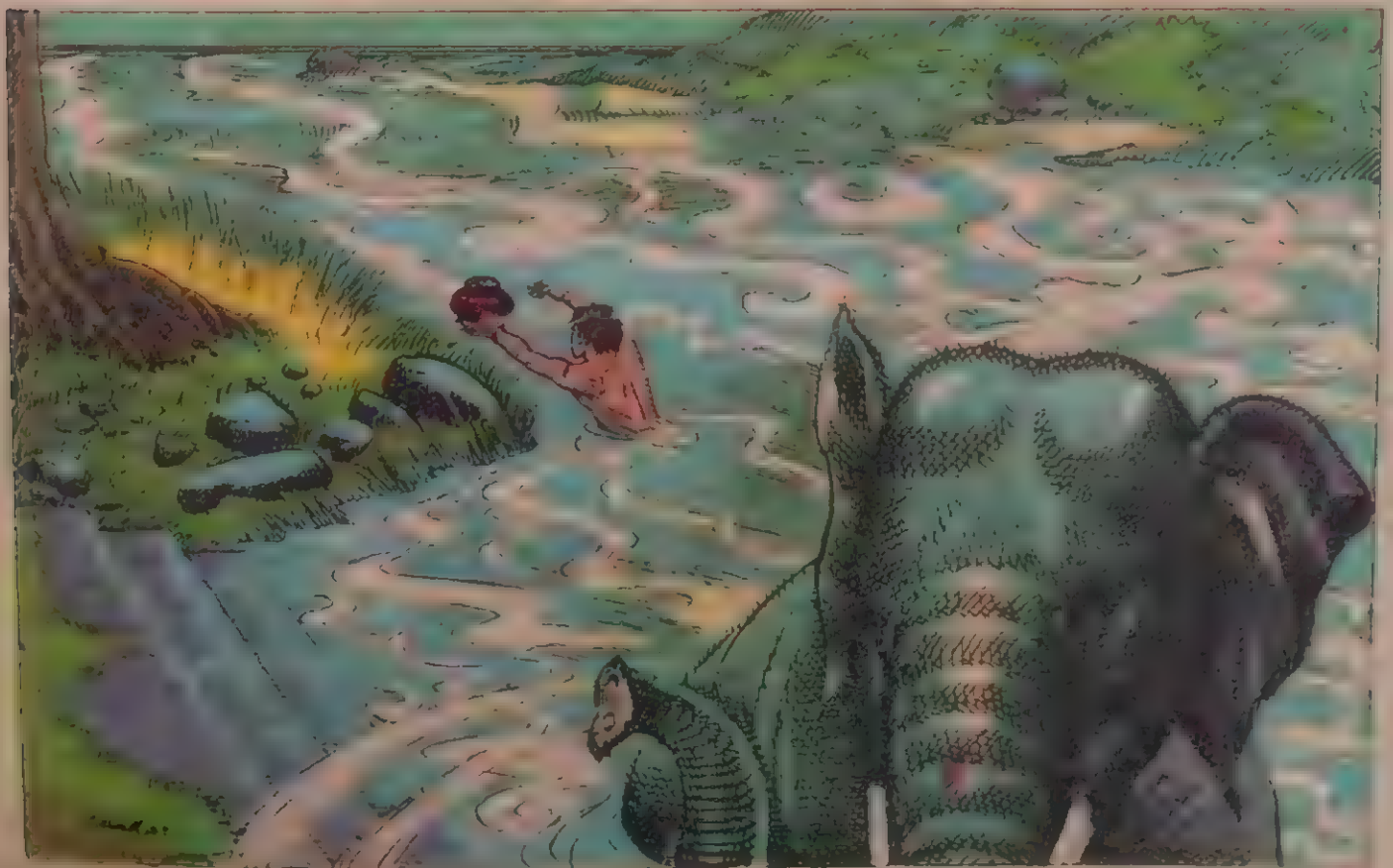
“ହାୟ, ଆମ ଭାଗ୍ୟରେ ଗଜରୁ ଶ୍ରେଣୀ
ଥିଲେ କି ଯେରି ହୋଇଥାନ୍ତା ?” ସହା କହି
ମନଦୁଃଖରେ ଦୁହେଁ ଘରକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ସେଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ରଜାଙ୍କ ମାନ୍ୟତ୍ର
ତା’ ହାତକୁ ଗାଧୋଇଦେଇ କୁଳକୁ ଉଠିବାରୁ
ଯାଉଛି, ଶ୍ରେୟମାନ ପାହାଚି ତା’ ଆଖିରେ
ପଡ଼ିଲା । ସେ ତାକୁ ଉଠାଇଲେଇ ଦେଖେ ତ
ଘରରେ ସନ୍ଦ୍ୟା ରହିା ହୋଇଥିବା ମାଂସ ।
ନଈ କୁଳରେ କାହାରି ଶିଙ୍ଗରୁ ବନ୍ୟା
ଏହାକୁ ଭସାଇ ଆଣିଛି ବୋଲି ସେ

ବୁଝିଲେ ଓ କୁଳରେ ବସି ଅନ୍ୟତର
ତାକୁ ଟେଲି ।

ଏହାର ଅଳ୍ପ କେତେଦିନ ପରେ ହଠାତ୍
ବାହାଣୀ ଉପରେ ହେଁ ଯେ ଚଢ଼ିଉ କଲେ ।
ଯୁଦ୍ଧ ସକାଶେ ରଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ତଥା ପି
ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଠୁଳ କରି ସେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ।
ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ହେଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ବୋଲି ଗୁପ୍ତଚର ପଟ୍ଟରୁ ଶବ୍ଦର ପାଇ ମେ
ନିଜ ମାନ୍ୟତ୍ରକୁ ବଜାବେଟ କରି ଯିତରେ
ବସାଇଲେ ଓ ନିଜେ ମାନ୍ୟତ୍ର ରୂପେ ବସି
ହାତକୁ ଚାଲିନା କଲେ ।

ହେଁ ଯେ ଦେଖିଲେ ମାନ୍ୟତ୍ର ଅତି ବେଶଶ
ଭବରେ ଓ ସାହସରେ ସହିତ ହାତକୁ ଚାଲିନା
କରୁଛି । ମାନ୍ୟତ୍ରକୁ ମାରିଦେଲେ ରଜା

ଶକ୍ତିହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିବେ ଭାବ ସେମାନେ
ମାତୃତ୍ବର ସମସ୍ତ ଲାଭ ନଷ୍ଟ ହୋଇ
ଗଲେ । ରଜା ମରିଗଲେ ।

ଏ ସମୟରେ ରଜାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ରାଜାଙ୍କ ମରଣବାର୍ତ୍ତା
ବୋଲି ଜାଣିଥିଲେ ଛନ୍ଦିଭଞ୍ଜ ଦେଇଥାନ୍ତେ ।
କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତ ଭାବିଲେ ମାତୃତ୍ବ ମରିଛି ।
ରଜା ଠିକ୍ ଅଛନ୍ତି ।

ରଜା-ରାଣୀ ମାତୃତ୍ବ ଦେଖିଲେ ଜୟ ପରାଜୟ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଧୂସ୍ରଧୂର ଚାନ୍ଦାରି ଉପରେ ନିର୍ଭର
କରେ । ସେ ପ୍ରବଳ ପରାଜୟରେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ।
ରଜା ମରିଗଲେଣି ବୋଲି ତ କେହି ଜାଣି
ନଥିଲେ, ଅତଏବ ସୈନ୍ୟମାନେ ରଜା-
ବେଶଧାରୀ ମାତୃତ୍ବର ଉତ୍ସାହ ଦେଖି ପ୍ରାଣମୁକ୍ତି
ଲାଭେଇ କଲେ । ହେ ପକ୍ଷର ସେନାପତି
ହଠାତ୍ ଘୋଡ଼ାରୁ ପଡ଼ିଗଲେ । ଚାନ୍ଦା ଦେଖି
ହେ ବାହନୀ ଛନ୍ଦିଭଞ୍ଜ ଦେଲେ । ଥୋକେ
ମଲେ; ଅଧିକାଂଶ ବନ୍ଦୀ ହେଲେ । ଯୁଦ୍ଧରେ
ବାସୁଶସୀର ଜୟ ହେଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ଯାଇ ଜଣାଗଲା କି ଜୟ
ସିନା ହେଲା, ରଜା କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଣରେ ନାହାନ୍ତି ।
ରଜାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ନଥିଲେ । ରଜା ହେବ କିଏ ?

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ମାତୃତ୍ବ ମୃତ୍ୟୁରେ
ସ୍ବୟଂ ରଜା ମୃତ୍ୟୁ ଥାପଥିଲେ । ମାତୃତ୍ବକୁ
ସ୍ବୟଂ ରଜା ରକ୍ତପୋଷାକ ଦେଇଥିଲେ ।
ହୋଲୁ ବିୟ-ନାଦିଷ୍ଟ ବୋଲି ଧରିନେବା
କଥା । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ମାତୃତ୍ବ ଯଦି ସାହସରେ
ସହ ନେତୃତ୍ବ ଦେଇ ନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆମ
ପକ୍ଷର ପରାଜୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ଆମେ
ସମସ୍ତେ ମରିଥାନ୍ତୁ ନଚେତ୍ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ।
ଅତଏବ ମାତୃତ୍ବହିଁ ସିଂହାସନରେ ବସିବାର
ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ମୁଁ ମନେ କରେ ।”

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଏ ମତକୁ ସମସ୍ତେ
ଆନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ରଜା ରୂପେ
ମାତୃତ୍ବର ଅଭିଷେକ ହେଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ବୋଧସମ୍ବନ୍ଧୀ ଆଣିବାଦ
ମାତୃତ୍ବର ଶ୍ରାବ୍ୟ ବଦଳାଇଦେଲା ।

ବରତ-ବାହାଣୀ

ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀ-୨

ଶିବାଜୀ ମୋଗଲ କବଳରୁ ଖସି ଆସିବା
ଫଳରେ ମାରାଠାମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ
ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସାହର ଲହରୀ ଖେଳିଗଲା ।
୧୬୭୪ ମସିହାରେ ଶିବାଜୀ ଛତ୍ରପତି
ରାଜ୍ୟ ଧାରଣ କଲେ । ମାରାଠା-
ମାନଙ୍କର ରାଜା ରୁପେ ତାଙ୍କର
ଅଭିଷେକ ହେଲା ।

ଶିବାଜୀଙ୍କ ସାହସ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚରିତ୍ର-
ମାରାଠାମାନଙ୍କୁ ବିପୁଳ ଉତ୍ସାହ
ଦେଉଥାଏ । ସେମାନେ ତାଙ୍କ ସକାଶେ
କପରି ପ୍ରାଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ,
ତାହାର ଏକ ଦୁଷ୍ମାନ ହେଲେ ବାଜି
ପ୍ରଭୁ । ଥରେ ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ ହାତରୁ
ଖସି ଯିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ
ସ୍ୱର ବାଜିପ୍ରଭୁ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଢ଼ ଦ୍ୱାରରେ
ଏକାକୀ ଠିଆ ହୋଇ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ
ଅଟକାଇ ରଖି ଶେଷରେ ପ୍ରାଣ ଦେଲେ ।

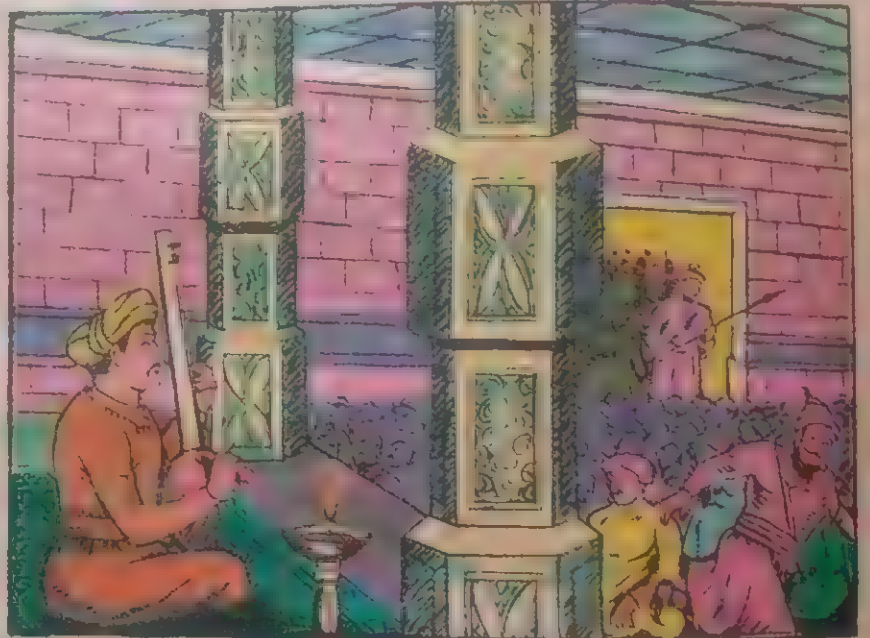
ପରାଜିତ ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତି ଶିବାଜୀ ସବଦା
ସଦୟ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେ
ନିଜେ ନୈଷ୍ଠିକ ହିନ୍ଦୁ ଥିଲେ; କିନ୍ତୁ
ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ସେ ଗଭୀର ସମ୍ମାନ
ଦେଖାଉଥିଲେ । ଥରେ ପରାସ୍ତ ଶତ୍ରୁ
ମହଲରେ ସେ ଖଣ୍ଡି ଏ କୋଇଣ ଥିବାର
ଦେଖି ସ୍ଥାନୀୟ ଜଣେ ମୁସଲମାନଙ୍କୁ
ତକାଇ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭରେ ସେ ଧର୍ମହତ୍ତ
ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଲେ ।

କଲ୍ୟାଣ ଦୁର୍ଗର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅତ୍ମମନ୍ତ୍ର
ଶିବାଜୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମରଜିତ ହେଲେ ।
ତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟାଙ୍କୁ କେତେକଣ
ଆମାତ୍ୟ ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଆଣିଲେଟି ନିଅନ୍ତେ
ଶିବାଜୀ କହିଲେ, “ଆହା, ମୋ ମା
ପକ ଏହିପରି ସୁନ୍ଦରୀ ହୋଇଥାନ୍ତେ,
ତେବେ ମୁଁ ଦେଖିବାକୁ ଟିକିଏ ଭଲ
ହୋଇଥାନ୍ତି !” ବାପା ଭଳି ଅନେକ
ଉପହାର ସହ ଶିବାଜୀ ଝିଅଟିକୁ
ଫେରିବ ପଠାଇଲେ ।

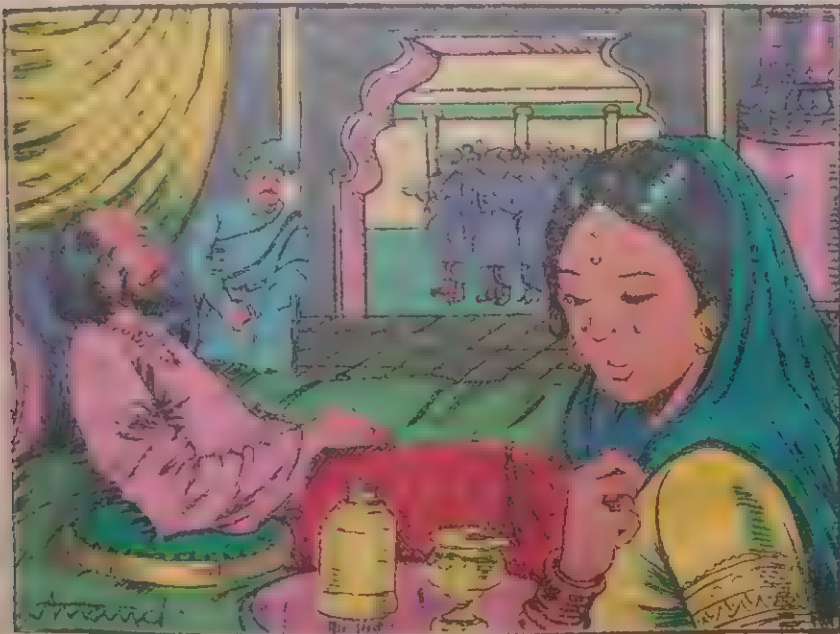
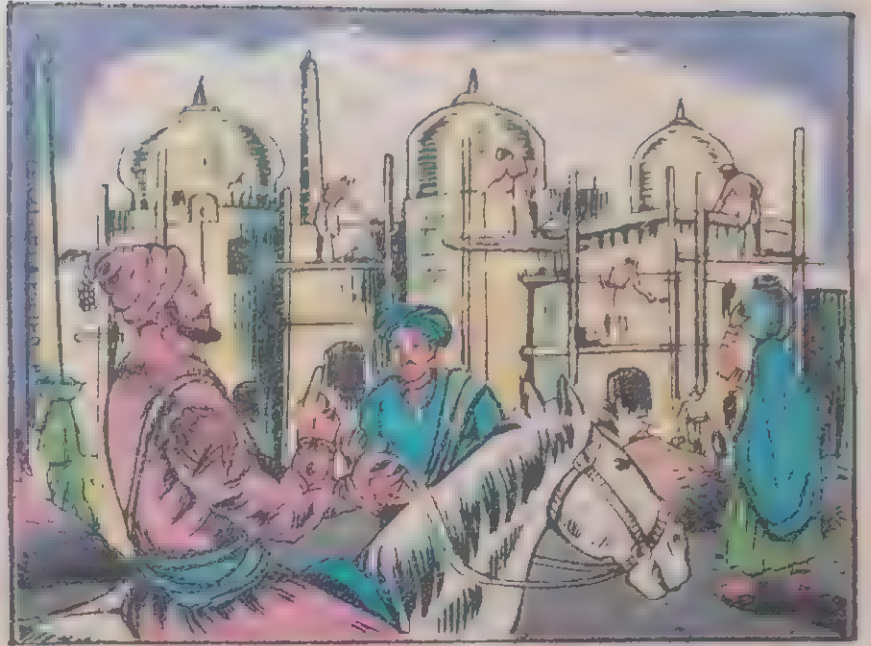
ଧର୍ମକଥା ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସବଦା ଆଗ୍ରହୀ
ଶିବାଜୀ ଥରେ - ଦଲେ ଶ୍ରୋତାଙ୍କ
ଉତ୍ତରେ ବସି ସନ୍ଥ ଭୁବାରମଙ୍କ ପ୍ରବଚନ
ଶୁଣୁଥିଲେ । ଶହୁପ୍ରସ ତାହା ଜାଣି
ପାରି ତାଙ୍କୁ ଧରବା ପାଇଁ ସେ ସ୍ଥାନ
ଗୁରୁପଟେ ଘେରିଗଲେ । ହଠାତ୍
ଦେଖାଗଲା ଶିବାଜୀଙ୍କ ଭଲ ଦଶୁଥିବା
ଜଣେ ରୋକ ଦୌଡ଼ ପଳାଇଛି ।
ଶହୁମାନେ ତା’ ପଛରେ ଦୌଡ଼ିଲେ ।
ଅସଲ ଶିବାଜୀ ନିରାପଦ ରହିଲେ ।

ଶିବାଜୀ ସନ୍ଥ ରାମଦାସଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅନୁରାଗୀ ଥିଲେ । ଶିବାଜୀଙ୍କ ଦ୍ଵାର
ଅନେକ ମହତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବାର
ଅଛି ଜାଣି ରାମଦାସ ତାଙ୍କଠୁଁ ଦୂରେର
ରହୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ରାମଦାସ କାହାରି
ଘର ଆଗରେ ଉଷା ମାଗୁଥିବାର ଜାଣି
ଶିବାଜୀ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜରେ ନିଜ ରାଜ୍ୟ
ତାଙ୍କୁ ଦାନ କଲେ ବୋଲି ଲେଖି
ଦେଇ ଦୌଡ଼ି ଆସି ରାମଦାସଙ୍କ
ଉଷାପାତ୍ରରେ ତାହା ପକାଇ ଦେଲେ ।

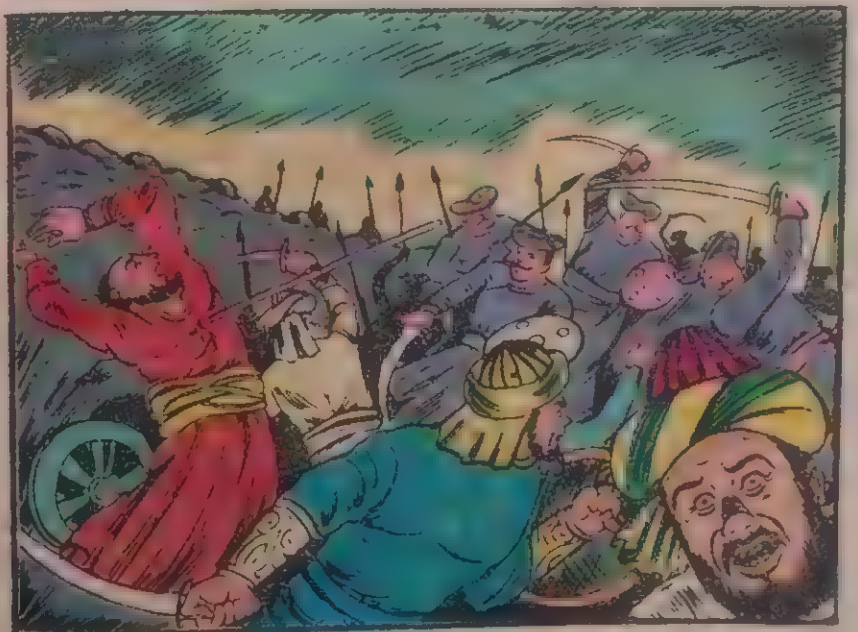

ରମଦାସ ତାଙ୍କ ଚରପରୁ ନ୍ୟାୟପୁର୍ଣ୍ଣ
 ଭବରେ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବାକୁ
 ଶିବାଜୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଶିବାଜୀ
 ଏହାପରେ ନାନା ଜନକଲ୍ୟାଣକର
 କାମରେ ହାତ ଦେଲେ । ସେ ମନ୍ଦିର
 ନିର୍ମାଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମସଜିଦ୍
 ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦାନ କରୁଥିଲେ ।
 ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ବିଦ୍ବେଷ
 ନଥିଲା । ଆର୍ଡରଜେବ୍ ନିର୍ମମ
 ଧର୍ମନିତା ବରୁଦରେ ସେ ଲାଢ଼ୁଥିଲେ ।

ସତ୍‌ସାହସୀ, ମହାନ୍ ଓ ବୀର ହରିପତି
 ଶିବାଜୀ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଜୀବନରେ ନୂତନ
 ପ୍ରଭାତ ଆଣି ୧୬୮୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ମାତ୍ର
 ୫୩ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ
 କଲେ । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଯେ କେବଳ
 ମାରାଠାମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ହେଲା, ତାହା
 ନୁହେଁ, ଆର୍ଡରଜେବ୍ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ
 ସମଗ୍ର ଜନତା ଶକ୍ତିହୀନ ହେଲା ।
 ମୋଗଲମାନେ ଅବଶ୍ୟ ବହୁତ ଖୁସି
 ହୋଇଗଲେ ।

ଶିବାଜୀଙ୍କ ପରେ ରାଜା ହେଲେ ତାଙ୍କ
 ପୁତ୍ର ଶମ୍ଭୁଜୀ । ସେ ପଥେଷ୍ଟ ପରାକ୍ରମ
 ଦେଖାଇ ମୋଗଲମାନଙ୍କୁ ସାମ୍ନା
 କଲେ ଓ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା
 କଲେ । ଆର୍ଡରଜେବ୍ ଶମ୍ଭୁଜୀଙ୍କୁ
 କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ହରାଇ ଓ ହତ୍ୟା
 କରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା,
 କିନ୍ତୁ ମାରାଠାମାନେ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବରେ
 ଶମ୍ଭୁଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ଵରେ ମୋଗଲବାହନୀର
 ପ୍ରତିରୋଧ କରୁଥିଲେ ।

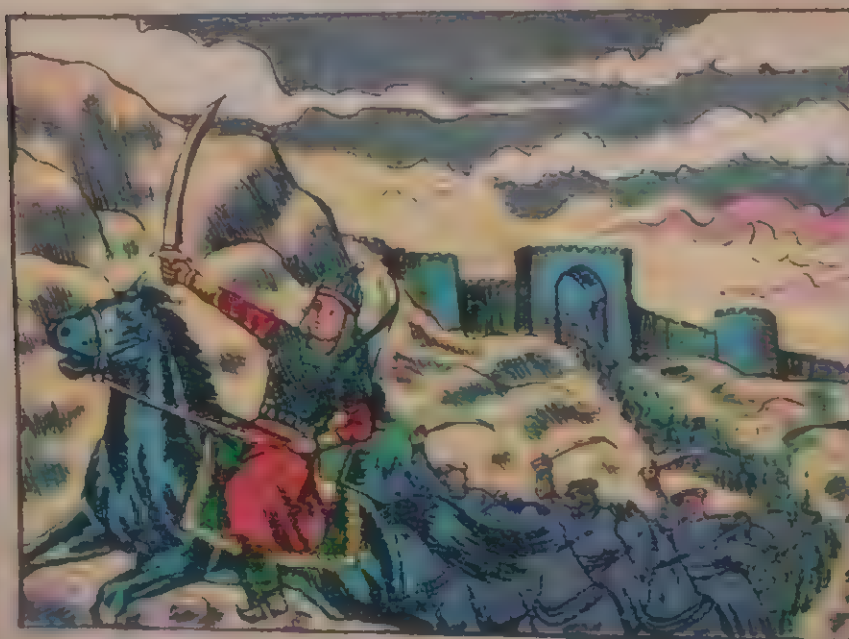

ମୋର ମୁଁ ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର
ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର ମୋର

ଶମ୍ଭୁଜୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ମାରାଠୀମାନେ
ଯେତେ ବଚଳିତ ହେଲେ, ସେତେ
ଉଦ୍‌ଘୋଷ ହେଲେ । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର
ସବୁଆଡ଼େ ସେମାନେ ମୋଗଲମାନଙ୍କୁ
ହଇରାଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ଆର୍ତ୍ତରଞ୍ଜେବ୍ ଶତଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ
ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କୁ ଦମନ
କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କ୍ରମେ ମୋଗଲ
ଗଣ ଶୀଘ୍ର ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଶିବାଜୀଙ୍କ ଅନ୍ୟ ପୁତ୍ର ରାଜାରାମ
ମାରାଠୀମାନଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ନେଲେ ଓ
ସତାରା ତଥା ଦାଶୀଶ ଭରତରେ
କିଛି ଦୁର୍ଗକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ମୋଗଲ-
ବରୋଧୀ ସମ୍ରାମ ଗୁଲ୍ଲି ରଖିଲେ ।
୧୭୦୦ ମସିହାରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ
ପରେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ତାରାବାଇଙ୍କ
ନେତୃତ୍ୱରେ ସମ୍ରାମ ଗୁଲ୍ଲି ।
ଆର୍ତ୍ତରଞ୍ଜେବ୍ ଶାନ୍ତିରେ ରହପାରିଲେ
ନାହିଁ ।

ଅପୂର୍ବ ଗପ

କାଲରେ ନଗରରେ ଥିଲା ଜଣେ ମହାଜନ ।

ସେ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅତି ଅଧିକ ମାହାରେ
ସୁଧ ନେଉଥାଏ । ଦୟାମୟୀ ବୋଲି ଗୁଣ
ତା' ହୃଦୟରେ ତଳେ ବି ନଥାଏ ।

ମହାଜନ ନିଜକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚତୁର ବୋଲି
ଭାବୁଥାଏ । ସେ ଗବକରି କହୁଥାଏ, “ମୁଁ
ଧନୀ ହୋଇଛି ମୋ ବୁଦ୍ଧିରୁ । କାହାର
ଦୟାରୁ ନୁହେଁ ।”

ଗୃହଜଣ ଯୁବକ ଥରେ ମହାଜନକୁ ଉଚିତ
ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ମନ କଲେ ।

ଦିନେ ମହାଜନ ତା' କାରବାର ଶେଷ
କରି ଘର ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ବସିଛି, ଜଣେ
ଯୁବକ ଗୋଟାଏ ଦୁର୍ବଳିଆ ଗପ ଡେଇଁ ତା'
ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କହିଲା, “ବାବୁ,
ଗୋଟାଏ ସୁନା ମୋହର ଭଜାଇ ଦେବ?
ମୋର ରେଜା ଦରକାର ।”

“ହଁ, ହଁ, ନ ଦେବି କିଏ ? କିନ୍ତୁ
ସେପାଇଁ ମୋତେ ବଡ଼ ଦେବକୁ ହେବ ।
ପାଟିଲଜୀ କାଟି ରଖିବେ ।” ମହାଜନ କହିଲା ।
ଯୁବକ ସେଥିରେ ରଜି ହେଲା । ମହାଜନ
ସୁନା ମୋହରଟି ନେଇ ରେଜା ଚୋରି,
ସେତକବେଳେ ଆଉ ତିନିଜଣ ଯୁବକ ପହଞ୍ଚି
ସାଇ ପ୍ରଥମ ଯୁବକର ଗପଟିକୁ ଭଲ କରି
ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଜଣେ ଚପା କଣ୍ଠରେ କହିଲା, “ହଁ, ଏଇ
ହେଲା ସେ ଗପ । ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରିବା
ନାହିଁ । କିଣି ନେବା ।”

ଅନ୍ୟ ଜଣକ କହିଲା, “ନା, ବୋଧହୁଏ ।
ସେ ଗପ ତ ଟିକିଏ ବୁଢ଼ା ହେବା କଥା !”

“ତୁ ପାଟି କରନା । ଏଇଟା ସେ ଗପ ।
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ନହେଲେ ଏହାକୁ ଧରି ସେ
କାହିଁକି ବୁଲନ୍ତା ?” ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ କହିଲେ ।

ହୁଏ ଭାବରେ ପ୍ରଥମ ଯୁବକ କହିଲା,
“ଶୁଣ, ସତରେ ଯଦି ଗପଟି କିଣିବାକୁ ଚାହୁଁ,
ତେବେ ଦଶହଜାର ମୋହର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଗୋଟାଏ ମୋହର କମ ହେଲେ ବି ମୁଁ
ବିକିବି ନାହିଁ ।”

ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ଯୁବକ କହିଲେ, “ଆପଣ
ଏମିତି କହିଲେ ହେବ ? ଆଜ୍ଞା ଦେଲା,
ପାଞ୍ଚହଜାର ନିଅନ୍ତୁ । ଆଉ ଦ୍ଵିଧା କରନ୍ତୁ
ନାହିଁ । ଏହାଠାରୁ ବେଶି ଆମ ପାଖରେ ନାହିଁ ।”

“ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ ଗପ କିଣିବାକୁ
କାହିଁ ମନ ବଳାଇଛ ? ମୁଁ ଦହେଜାରରୁ
କମରେ ଦେବି ନାହିଁ ।” ରୋକଠୋକ୍ ଯୁବକ
ଶୁଣାଇ ଦେଲା ।

ମହାଜନ ସେମାନଙ୍କ କଥାବାଣୀ ଶୁଣି
କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ଦେଖୁଥାଏ । ସେ
ତିନିଜଣ ପ୍ରଥମ ଯୁବକ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲେ,
“ମହାଶୟ, ଆପଣ ଏ ଗପଟି ପାଇଁ କେତେ
ଦାମ ନେବେ ?”

ବରକ୍ର ହେବାର ଭଙ୍ଗୀ ଦେଖାଇ
ପ୍ରଥମ ଯୁବକ କହିଲା, “କହୋ ବାବୁ,
ମୁଁ ଗପ ବିକିବି ବୋଲି ତମେ କାହିଁକି
ଧରିନେଲ ?”

କଣ୍ଠସ୍ଵର କୋମଳ କରି ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ
କହିଲେ, “ମହାଶୟ, ଯୁକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚ କରି ଲଭ
ନାହିଁ । ଆପଣ ହଜାରେ ମୋହର ନିଅନ୍ତୁ ।
ଗପଟି ଆମକୁ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ମହାଜନ ନିଜ କାନକୁ ବଶାଏ କରୁ
ନଥାଏ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଗପର ଦାମ
ଆଠ ଦଶ ମୋହରରୁ ବେଶି ନୁହେଁ । ସେ
ଦୁଇଲକ୍ଷ ଗପକୁ ଦୁଇ ତଳ ମୋହରରୁ ବେଶି
ଦେଇ କେହି କିଣିବେ ନାହିଁ । ଏମାନେ
କ’ଣ ପାଗଳ ? ସେ ତିନି ଯୁବକଙ୍କୁ କହିଲା,
“ବାରୁମାନେ, ତମର ଯଦି ଗପ ଜରୁରୀ
ଦରକାର, ମୋର ଯୋଡ଼ିଏ ଅନ୍ତେ
ନେଇଯାଅ । ମୁଁ ବେଶି ମୂଲ୍ୟ ରୁହୁଁ ନାହିଁ ।
ପାଞ୍ଚଶହ କରି ଦେଲେ ତଳିବ ।”

“ତମେ ନିଜକୁ ବହୁତ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଗ୍ରହଣ
ପରା !” ଯୁବକ ତିନିଜଣ ଏତକ ମନ୍ଦ୍ରବ୍ୟ
ଦେଇ ମହାଜନର କଥା ପ୍ରତି କାନ ନ ଦେଇ

ପ୍ରଥମ ଯୁବକକୁ କହିଲେ, “ତମର ଦେହ ଲେଉଟ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତୁମ ଡକ୍ଟର ନିଶ୍ଚୟ । ଗୋଟିଏ ଡକ୍ଟର ଦେଖ ।”

“କ’ଣ କହିଲ, ମୁଁ ଲେଉଟ? ଯାଅ, ପଲ୍ଲୀ । ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦଶହଜାର ଦେଲେ ତ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବକ୍ସ ନାହିଁ । ତମେମାନେ ବଡ଼ ନିର୍ଲୋଭ ଭାବରେ ଏ ଗୋଟିଏ ବକ୍ସକୁ ମନ ବଳାଇ ପାର! ଯାଅ—ମୋ ଆଗରୁ ଯାଅ କହୁଛି!” ପ୍ରଥମ ଯୁବକ ଉତ୍ତେଜିତ ହେଲା ।

ତଳ ଯୁବକ ଦୀର୍ଘଶ୍ଵାସ ଛୁଟି ଗୋଟାଏ ଛୋଟ ମୁଲରେ ଯାଇ ବସିଲେ । ମହାଜନ ପ୍ରଥମ ଯୁବକକୁ କହିଲା, “ବାବୁ, କୌଣସି କାଳରେ ଗଧର ଦାମ ଦଶ ମୋହରରୁ ଅଧିକ ହେବାର ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ । ତମେ ତୁମ ଡକ୍ଟର ନେଇ ବାସ ଦିଅ ।”

ପ୍ରଥମ ଯୁବକ ମହାଜନ ଆଡ଼େ ଟିକିଏ ଚାହିଁ ରହି କହିଲା, “ତମେ ଏ ଗଧ ବିଷୟରେ କ’ଣ ଜାଣ? ଏହା ଏକ ଅପୂର୍ବ ଗଧ । ମଝି ରାତିରେ ଏହାକୁ ଛୁଡ଼ିଦେଲେ ଇଏ ଯାଇ ପୋତାଧନ ପାଖରେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଏହାର ଏହି ଗୁଣ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ଏତେ ମୂଲ ଦେଇ ଏହାକୁ କିଣିବାକୁ ତିଆର!”

ଏହାପରେ ଯୁବକଟି ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନରେ ବସିଲା । ଅନ୍ୟ ତଳ ଯୁବକ ସେତେବେଳେ ମହାଜନ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ସେ ଗଧ ମାଲିକ ଆମ

ଉପରେ ଖସା ହୋଇଯାଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ଅମର ଭୁଲ । ଆମେ ତାକୁ ଲେଉଟ କହିବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ । ଆପଣ ଯଦି ଦଶହଜାର ଦେଇ ଗଧକୁ ତା’ଠାରୁ କିଣି ଆଣନ୍ତେ, ତେବେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କଠାରୁ କିଣି ନିଅନ୍ତୁ ।”

“ମୋର କ’ଣ ଲଭ ହେବ?” ମହାଜନ ପଚାରିଲା ।

ଯୁବକ ତଳିଜଣ ପରସ୍ପର ପରାମର୍ଶ କରି କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କୁ ଆମେ ଚହେ ମୋହର ଅଧିକା ଦେବୁଁ ।”

ମହାଜନ ମୃଦୁ ହସି ସେମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହିଲା ଓ ସେ ଯୁବକ ପାଖକୁ ଯାଇ ଚୁପି ଚୁପି କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲା । ଯୁବକ ତା’ଠାରୁ

ଦଶହଜାର ମୋହର ଚାଲି ଗସ୍ତକୁ ତାକୁ
ଦେଇ ଚାଲିଗଲା ।

ମହାଜନ ଗଧ ଧରି ଫେରିବାର ଦେଖି
ଆନନ୍ଦରେ ଯୁବକ ଭଜନ ଶୁଣି ଆସି
ମୋହର ଥକ ବାହାର କରିବାକୁ ବସିଲେ ।

“ଶୁଣ । ତମେ ଯଦି ଏ ଗଧ ଚାହୁଁ, ତେବେ
କୋଡ଼ିଏ ହଜାର ମୋହର ଦିଅ । ସେଥିରୁ
ଗୋଟାଏ ମୋହର କମ ହେଲେ ମୁଁ ଏ ଗଧ
ଦେଉନାହିଁ ।” ମହାଜନ କହୁଛି ଶୁଣି
ଶୁଣାଇ ଦେଲା । ଭଜି ଯୁବକ ବକ୍ରାହତ ଭଳି
ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆମର
ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ । ହେଉ, ଆପଣ ଗଧଟିକୁ ରଖନ୍ତୁ ।”

ସେମାନେ ଏଡ଼େ ଶୀଘ୍ର ହାଲୁ ଛୁଡ଼ିଦେବେ
ବୋଲି ମହାଜନ କଲ୍ଲନା କରି ନଥିଲା । ସେ
କହିଲା, “ରୁହ, ରୁହ, ହଉ, ଅଠର ହଜାର
ଦେଇ ନେଇଯାଅ ।”

ଯୁବକ ଭଜନ ଶୁଣି ସେତେବେଳେ ପରସ୍ପର
କହିବାର ଶୁଣାଗଲା, “ଆରେ ହେ, ଏ ଗଧ

କି ସେ ଗଧ ନୁହେଁ, କାରଣ ସେ ଗଧ
ଲଞ୍ଜି ତ ଅଧା କଲ ଅଧା ଧଳା । ଏଇଟା ତ
ସୁରା କଲ । ଚାଲ, ଚାଲ !”

ମହାଜନ ମୁଣ୍ଡରେ ଯେମିତି ଚଢ଼ିକ
ପଡ଼ିଲା । ସେ ପାଟି କରି କହିଲା, “ଶୁଣ,
ଶୁଣ ! ସେଇ ଦଶହଜାର ଦେଇ ଗଧ
ନେଇଯାଅ ।”

ଲୋକ ଜମା ହୋଇଗଲେ । ମହାଜନ
କ’ଣ କହୁଛି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।

“ଶୁଣ ସମସ୍ତେ, ଏ ଯୁବକମାନଙ୍କ କଥାରେ
ମୁଁ ଦଶହଜାର ମୋହର ଦେଇ ଏ ଗଧ
କିଣିଲି । ଏମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋଠୁଁ ନେଉ
ନାହାନ୍ତି ।” ମହାଜନ ପାଟି କରି କହିଲା ।

“ମହାଜନ ପୁଅ ! ଦଶହଜାର ଦେଇ
କେହି ଗଧ କିଣେ ? ତମ ମୁଣ୍ଡ ଖସିପ ହେଲାଣି
ନା କ’ଣ ! ଚାଲ ଚାଲ, ଘରକୁ ଚାଲ ।”
ହସି ହସି ଲୋକେ ମହାଜନକୁ ତା’ ଘର
ଭିତରକୁ ଧରି ନେଇଗଲେ ।

ପ୍ରହରାସଫାର ଉପକାର

କମଳପୁର ନାମକ ଗାମରେ ଜଣେ ଯୁବକ ରହୁଥାଏ । ତା' ନାମ ହେଉଛି ବାରେଶ । ସେ ବହୁତ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ଓ ମତ୍ତ ଗୁଣବତ୍ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଅଳସୁଆ ଥିଲା । ତେଣୁ ଗଣ୍ଡାବ ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

ଘର ଜମି ବୋଲି ଶୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆଘର ଓ ତା'ର ଗୁରୁପାଖରେ ଅଳ୍ପ କିଛି ଜମି ଥାଏ । ଯୌତୁକ ଦେବାରେ ଅସମର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତା' ଝିଅ ମୈଥୁଲୀକୁ ବାରେଶକୁ ବାହା ଦେଲା । ମୈଥୁଲୀର ବିବାହ ପରେ ସେ ତା'ର ସ୍ଵାମୀର ଆଳସ୍ୟ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ନାନା ଉପାୟ କଲା । କିନ୍ତୁ କେଉଁଥିରେ ବି ତା'ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା ନାହିଁ । ମୈଥୁଲୀ ନିଜେ ଚେଷ୍ଟା କରି ତା'ର କୁଡ଼ିଆ ଘର ଗୁରୁପାଖରେ ବହୁତ ନଡ଼ିଆ ଗଛ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳ ପରିବା ସବୁ ଲଗାଇଲା ।

ନଡ଼ିଆ ଗଛରେ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଛରେ ନିମେ ଫଳ ଧରିଲା । ଫଳ ସବୁ ତୋଳି ମନ୍ଦିରରେ ବନ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସେ ବାରେଶକୁ ପଠାଇଲା । ବାରେଶ ଯିବାବେଳେ ମୈଥୁଲୀ ତାକୁ ଡାକି କହିଲା, “ଆରେ ଶୁଣ, ତୁମେ ମନ୍ଦିରରୁ ଫେରିବା ସମୟରେ ବସ୍ତ୍ରରେ କୌଣସି ଗଛ ତଳେ କେବେ ଶୋଇବ ନାହିଁ, ଆଉ ଅନ୍ଧାର ହେବା ଆଗରୁହିଁ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବ ।”

ବାରେଶ “ଆଜ୍ଞା” କହି ଚାଲିଗଲା । ସେଠାରେ ଫଳ ସବୁ ବକି କିଛି ମିଠାଇ ଖାଇ ବାକି ପଇସା ଅଣ୍ଟାରେ ଖୋଦିଲା । ତା'ର ମନେ ପଡ଼ିଲା ମୈଥୁଲୀ ଭଙ୍ଗା ଦର୍ପଣରେ ମୁହଁ ଦେଖୁଥାଏ । ତା'ର ଇଚ୍ଛା ହେଲା ମୈଥୁଲୀ ପାଇଁ ଦର୍ପଣଟିଏ କିଣି ନେବ । ସେ ଦର୍ପଣଟିଏ କିଣି ତାକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ହାତ ମୁଣିରେ ରଖିଲା ଓ ବାଟ ଚାଲିଲା ।

ଗ୍ରାମକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ରାସ୍ତା ଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା; ବୁଲି ବୁଲି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ, ଅନ୍ୟଟି ହେଲ ଗ୍ଲେଟ ଓ ଯିବା କିନ୍ତୁ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏବେ ବାରେଶ ଶୀଘ୍ର ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସିଧା ରାସ୍ତା ଧରି ଗଲା ।

ସାଧାରଣ ରାସ୍ତା ସରିବା ପରେ ସେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଯାଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଶରାବେଳ ହୋଇଥାଏ । ତାକୁ ବହୁତ ହାଲିଆ ଲାଗିଲା । ଗୋଟିଏ ତେନ୍ତୁଳ ଗଛର ଛାଇରେ ସେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ବସୁ ବସୁ ତାକୁ ନିଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେଇ ଗଛରେ ଥାଏ ଗୋଟାଏ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ । ସେ ମଧ୍ୟ ଗଛ

ଡାଳରେ ଶୋଇଥାଏ । ଗଛରେ ବାରେଶର ଦର୍ପଣରୁ ପ୍ରତିଫଳନ ତା'ର ମୁହଁରେ ପଡ଼ିବାରୁ ତା'ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।

ନିଦ ଭାଙ୍ଗିବା ମାତ୍ରେ ତା' ଆଖି ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ବାରେଶ ଉପରେ । ସେ ରାଗିଯାଇ କହିଲା, “ଆରେ ମୋ ଗଛ ତଳେ କିଏ ଶୋଇଛି? କାହାର ଏତେ ସାହସ?” ଏତିକି କହି ସେ ତଳକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ।

ବାରେଶ ତମକି ପଡ଼ି ଉଠି ବସିଲା । ଆଉ ଦେଖିଲା ତା' ସାମନାରେ ଲମ୍ବା ବାଳ ଓ ବଡ଼ ମୁହଁ ଥିବା ଏକ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ । ତାକୁ ଦେଖି ବାରେଶ ଡରିଯାଇ ଦର୍ପଣଟାରେ ମୁହଁକୁ ଡାକି ଦେଲା । ଦର୍ପଣର କାତ ପଟଟି ଥିଲା ରାକ୍ଷସୀ ପଟକୁ । ରାକ୍ଷସୀ ଦେଖିଲା ତା' ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ । ତେଣୁ ସ୍ବତଃ ସ୍ରେ ଭାବିଲା ଯେ ଗଛ ତଳେ ଆଉ ଏକ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ବୋଧହୁଏ ରହୁଛି । ସେ ତାଳିମାରି କହିଲା, “ଆରେ ଇଏ କି ଅଭୁତ କଥା ! ଦେହ ତ ମଣିଷ ପରି ପୁଣି ମୁହଁଟା ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ପରି?” ତା'ପରେ ସେ ବାରେଶକୁ ଡାକି କହିଲା, “ତମେ ତ ମୋ ପରି ଜଣେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ । କିନ୍ତୁ ଶରୀରକୁ ମଣିଷ ପରି କରିବା ଭଳି ବିଦ୍ୟା କେଉଁଠାରୁ ଶିଖିଲ?”

ଏକଥା ଶୁଣି ବାରେଶ ମୁହଁରୁ ଦର୍ପଣଟି ଘୁଆଇ ଦେଲା । ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ଆଦୁର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା, “ଆରେ ! ତୁମ ଢେଡ଼େରା ମଧ୍ୟ

ଏବେ ମଣିଷ ପରି ହୋଇଗଲା । ତେଣୁ
ବୁଝିଲେ ଯେ ମଣିଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ
କଟାଇ ପାରନ୍ତି । ମୋର ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଲଜ୍ଜା
ମଣିଷଙ୍କ ସହିତ ରହିବାକୁ । ମୋ ଡେହେରା
ତମେ ସେପରି ବଦଳାଇ ଦେଇ ପାରିବ ? ଯଦି
ପାରିବ ତେବେ ମୁଁ ତୁମ ପାଖରେ ଚିର
କୃତଜ୍ଞ ହୋଇ ରହିବି ।”

ବୀରେଣ ଏସବୁ ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ।
କିନ୍ତୁ ଭାବିଲା, କିଛି ଉପାୟ ନ କଲେ ତା’ର
ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଭାବିଲା, “ମୋତେ ତ
ଲୋକ ଅଲସୁଆ କହୁଛନ୍ତି । ଯଦି ମୁଁ ଏହାର
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଦଳାଇ ଦେଇ ଏହାକୁ ମଣିଷ
ସମାଜକୁ ନେଇଯା’ନ୍ତି, ଲୋକେ ମୋର
ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ । ଜଣାଯାଉଛି
ଏହି ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀ କାହାର କିଛି କ୍ଷତି କରିବ
ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ କାମଟା କୌଣସି ମତେ
କରିପାରିବି ।”

ଏସବୁ ଭାବ ସେ ବହୁତ ପ୍ରସଙ୍ଗତା ପୁରକ
ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀକୁ କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ ଅବଶ୍ୟ
ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଦେବି । କିନ୍ତୁ ତା’ ପୂର୍ବରୁ
ମଣିଷର ଗୁଲିଚଳନ, ବ୍ୟବହାର ଏସବୁ
ଶିଖିବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ତୁମର ଫୁରୁ ଓ
କଠୋର ସ୍ୱଭାବ ଛାଡ଼ି କୋମଳ ଓ ମଧୁର
ସ୍ୱଭାବ ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ତେବେ
ଶେଷରେ ତୁମର ରୂପ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ପରି
ହୋଇଯିବ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀ ବହୁତ ଖୁସି
ହୋଇ କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ କଥା ଦେଉଛି
ଯେ ତୁମେ ଯାହା କହିବ ମୁଁ କରିବି ।”

ବୀରେଣ ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀକୁ ମଣିଷର ବ୍ୟବହାର
ଶିଖାଇବାକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସୁଥିବି । କିନ୍ତୁ
ମନେରଖ, ତମର ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ହେବକୁ
ପ୍ରାୟ ଛ ସାତମାସ ଲାଗିବ ।” ଏସବୁ ବୁଝାଇ
ଦେଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବୀରେଣ ଘରକୁ
ଗଲା । ମୈଥିଳୀ ତା’ର ବାଟଗୁଡ଼ିଏ ବଢ଼ିଥିଲା ।
ବୀରେଣ ତା’ ପାଇଁ ଦର୍ପଣ ଆଣିଛି ଦେଖି ଖୁବ୍
ଖୁସି ହେଲା । କିନ୍ତୁ ବୀରେଣ ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ରୀ
ବିଷୟରେ ମୈଥିଳୀକୁ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

କାରଣ ମୈଥୁଳୀ ଡରବ ଓ କାନ୍ଦେଲେ
ପରଦିନ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯିବାକୁ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

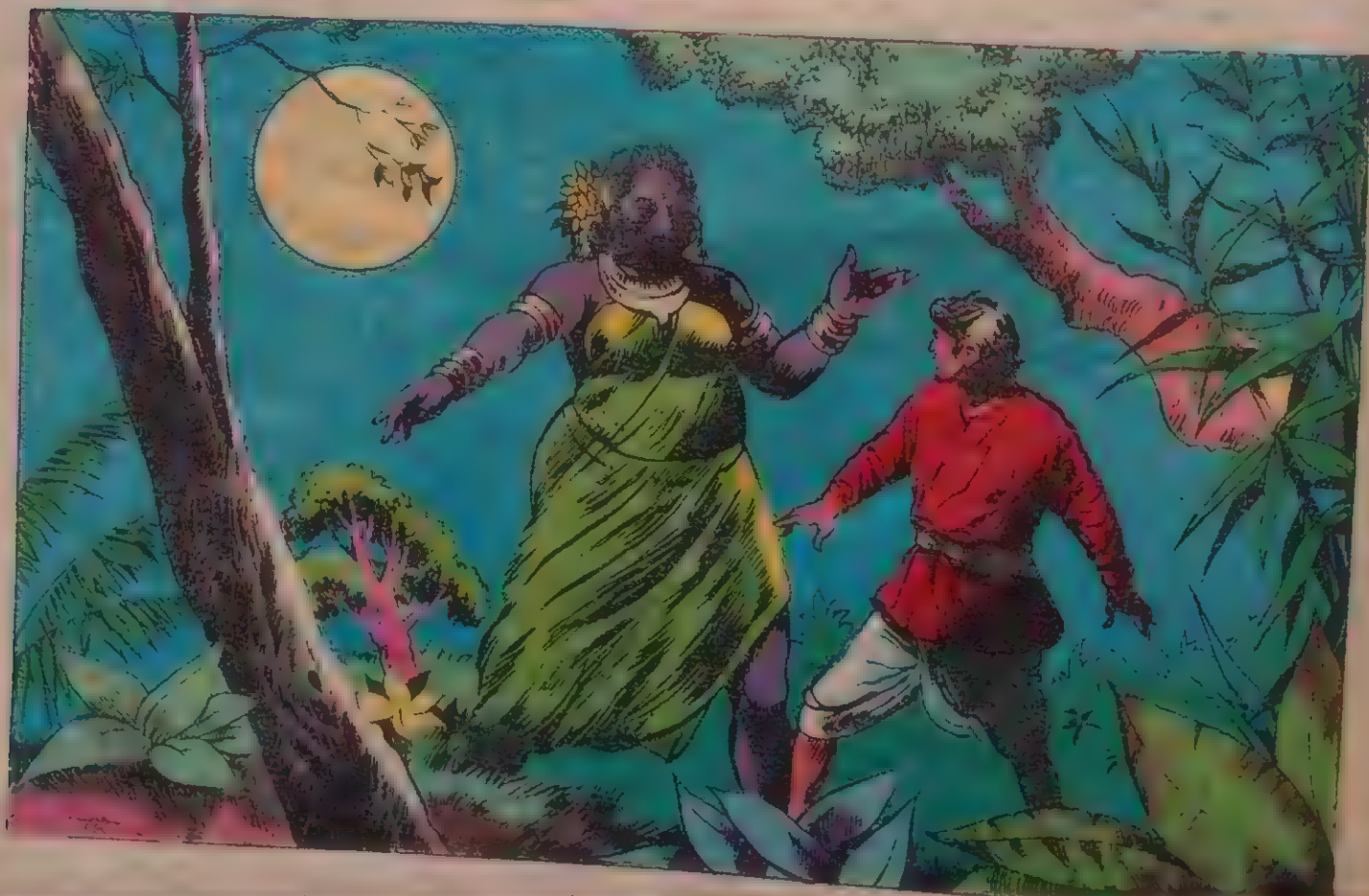
ପରଦିନ ଧ୍ୟାବେଲେ ଶାନ୍ତ ଫେରିବ କହି
ବରେଣ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲା । ସେଠାରେ ମଣିଷର
ବେଶଭୂଷା ବିଷୟରେ ବାରେଣ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀକୁ
ଶିକ୍ଷା ଦେଲା ଓ ଅନେକ ଗାଥାରେ ଫେରିଲା ।
ମୈଥୁଳୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଓ କହିଲା, “ଏତେ
ଗଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଆଡ଼େ ଥିଲୁ ? ମୁଁ ହଜାରଥର
କହିଛି ନା ବେଶି ଗଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାରେ
ରହିବ ନାହିଁ ବୋଲି ?” ବାରେଣ କିଛି
ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ, କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି
କହି ଶୋଇଗଲା ।

ପରଦିନ ବାରେଣ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସେ ତା’ର

ବଡ଼ ବଡ଼ ଶାସନ କାହିଁ ଦେଖିଲା ।
ନଦୀରେ ଶାସନର ଆଦି କାଳରେ ମନୁ ସୁଧର
ବେଶୀପୁଲ ଶୋଧିଥାଏ ।

ବାରେଣ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲା,
“ତୁମେ ତ ବେଶ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ମନୁ ଟିକିଛ ।
ତମର ମଣିଷର ଗୁଣଗୁଣ ଶିଖିବାରେ ଆହୁ
ଓ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଦେଖି ମୁଁ ଖୁବ୍ ଖୁସି ।” ତା’
ପରେ ସେ ମନୁଷ୍ୟର ମଧୁର ଓ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ
ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବିଷୟରେ ତାକୁ ବୁଝାଇଲା ।

ପୁଣି ବାରେଣକୁ ଡେଇଁରେ ଆସିବାର ଦେଖି
ମୈଥୁଳୀ ଗାରି କରି କହିଲା, “ଏକଥା ସତ
ଯେ ତମର ଅଳସୁଆପଣିଆ ଧୀରେ ଧୀରେ
କଟି ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ କୁହ ତ ଏତେ ଗଡ଼
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଆଡ଼େ ରହୁଛ ଓ କ’ଣ କରୁଛ ?

ଅନ୍ତତଃ ସେତିକି ତ କହିବ !” ମୈଥୁଲୀର ସବୁ ରାଗ ବାରେଣ କିଛି ନ କହି କେବଳ ସହିଗଲା । ଏମିତି ଦିନକୁ ଦିନ ବାରେଣର ସହ୍ୟ କରିବାର ଶକ୍ତି ବଢ଼ିଲା; ଆଉ ଯେତେ ବଢ଼ିଲା ମୈଥୁଲୀର ସନ୍ଦେହ ମଧ୍ୟ । ସେତିକି ବଢ଼ିଲା । ଦିନେ ମୈଥୁଲୀ ମନସ୍ଥ କଲା ଯେପରି ହେଉ ଏ ରହସ୍ୟ ସେ ଜାଣିବ ।

ଦିନେ ରାତିରେ ତେନ୍ତୁଳି ଛୁଟିଟିଏ ହାତରେ ଧରି ସେ ବାରେଣର ପଛେ ପଛେ ଗଲା । ଯାଇ ଯାଇ ଘନ ଜଙ୍ଗଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ସବୁ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁଙ୍କ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଭରିଗଲା । ତଥାପି ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ଏ ରହସ୍ୟ ବୁଝିବା ପାଇଁ ମନେ ମନେ ସେ ସାହସ ବାନ୍ଧି ଚାଲିଥାଏ । ଶେଷରେ ବାରେଣକୁ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ

ଧରାକୁ ମିଳାଇ ଦେଖି ମେ ଭାବେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମା ମୂଳରେ ଛପି ବସିଲା ।

ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ଜାଣିଲେ ଗୋଟିଏ କହୁଲା, “ତମେ ମନୁଷ୍ୟର ଆକୃତି ବ୍ୟବହାର ଭଲ ରୂପେ ମୋତେ ଶିଖାଇ ପାରିଛ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ଯେପରି ମଧୁର ସ୍ଵରରେ ସୁନ୍ଦର ଗୀତ ଗାଇ ପାରୁଛି ମୋର ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ସେପରି ଗୀତ ଗାଇବାକୁ । ଶିଖାଇ ପାରିବ ? ସଗୀତ ଶିଖିଲେ ମୋର ସମସ୍ତ ଭଲ ଭାବରେ କଟିବ ଓ ମୁଁ ସେଥିରୁ ଅପାର ଆନନ୍ଦ ପାଇବି ।”

ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀର ଏପରି କଥାରେ ବାରେଣ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇ ଗୀତ ଗାଇଲା । ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ଗୀତ ସବୁ ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ସବୁ ଦେଖି ମୈଥିଳୀର ଉପୁ ଗର୍ଜିଗଲା । ସେ ତେନ୍ତୁଳିଛାଟ ଧରି ଦୁହା ମୂଳରୁ ବାହାରି ଆସି ବାରେଣକୁ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଏତେଦିନ ଧରି ଏଇ ପାଲ ଲାଗିଛି ନା, ମୁଁ ଗୁରୁଥିଲି ତୁମର ଆଲକ୍ଷ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଛି ବୋଲି; ହଉ ତୁମ କଥା ପରେ । ଏବେ ତୁମର ଚେଲାକୁ ଟଙ୍କା ଦେଖିନାଏ ।” ଏତିକି କହି ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀକୁ ପିଟିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ଚିତ୍କାର କରି ଦୌଡ଼ିଲା ଓ କହିଲା “ରକ୍ଷାକର, ରକ୍ଷାକର, ଏ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ କୁଆଡ଼ୁ ଆସି ମୋତେ ମାରୁଛି ?” ମୈଥିଳୀର ମୋ ଉପୁଙ୍କର ରୂପ ଦେଖି ବାରେଣ ଶବ୍ଦ ଡରିଗଲା । ଏତେ ବେଶି ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀକୁ

ପ୍ରଥମଥର ଦେଖି ମଧ୍ୟ ଭରି ନଥିଲା । ତେଣୁ ପତ୍ନୀ ଉପୁରେ ସେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ପଛରେ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ବାରେଣ ମୈଥିଳୀ ବିଷୟରେ କହିଲା, “ମନୁଷ୍ୟ ଚେତନା ଯୁକ୍ତ ହେତୁ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ ପଛରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ମୁଁ ଚେତନା ବେଳେ ସେ ଗୁଣସବୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଦୂର ହୋଇଥାଏ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସୀ କହିଲା, “ମନୁଷ୍ୟର ଯଦି ଏପରି ହୁଏ, ତେବେ ତମର ମନୁଷ୍ୟ ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଏଇ ମହଲକୁ ଦେଖି ମୋର ମନୁଷ୍ୟ ହେବାର ଅଭିଳାଷ ଆଉ ନାହିଁ । ବରଂ ମୁଁ ଏଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ଶାନ୍ତରେ ଏକା ଏକା ରହିବି ଯେଉଁଠି କେହି ମଣିଷ ରହୁନାହିଁ ।” ଏକଥା କହି ସେ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା ।

ଏବେ ବାରେଣ ଏକୁଟିଆ ବାସି ବାସି ହେଲା, “ମୁଁ ଏବେ କରେ କ’ଣ ? ଘରକୁ ଲୋଡ଼ି ଯିବି ନା ମାଗି ରାତି ଏଇଠି ବାସି ରହିବି ?” ଠିକ୍ ଏଇ ସମୟରେ କାଠଦେଉଳା ମୁଣ୍ଡେଇ ଅଜା ଦଳବନ୍ଧୁ ଆସି ଯେଠି ମହାଶୟନେ । ସେ ବାରେଣକୁ ଦେଖି କହିଲେ, “ଆରେ ଆଳସୁଆ ନାତି, ତୁ ଏଠି ଏତେ ସ୍ଥାନରେ କ’ଣ କରୁଛୁ ?”

ବାରେଣ ଅଧା ଉପୁରେ ମଧୁ କଥା ଅଜାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲା ଓ ଗୋପାଳେ ମଧୁ କଲା,

“ହୁଏ ଅଜା, ଏବେର ସମାଜ କିପରି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବ ?”

ଏବେ ରବି ଅଜା କହିଲେ, “ସମସ୍ତ ଘୋଷ ହେଲା ଆଜି ପରାନ୍ତର ତୁ ତେଜସ୍ବୀ ଭେନେନ ଚଳଣୀ ପାଇଁ କିଛି ବେଜଗାର ନ କରି ଅଳସୁଆ ହୋଇ ଘରେ ବସୁଥିଲୁ । ଦୁର୍ଗାମ୍ ଘୋଷ ହେଉଛି ସେ ତୁ ଜଣେ ବହୁରାଜ୍ୟକୁ ମନୁଷ୍ୟ ବଳାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ, ଏବେ ତୋ ଘରରେ ଥିବା ଅଳସ୍ୟ ରୁପେ ଘରଟି ଭୁଲୁ ଚାଲିଯାଇଛି । ଏବେ ତୁ ବେଜଗାର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉପାୟ କର ।”

ବୀରେଣ ଆଖି ଆଗରେ ତା’ର ବାଡ଼ି, ଶେତ, ଫଳ ବଗିଚା ସବୁ ଘୁରି ଉଠିଲା । ସେ ମନେ କଲା ଏବେ ଆଳସ୍ୟ ଦୂର କରି ସେଇ ସବୁଥିରେ ଲାଗିବ । ସେ ଅଜାକୁ କହିଲା, “ଅଜା, ତୁମ କଥା ଅନୁସାରେ ଏବେ ମୁଁ ସେକବାଡ଼ ବଗିଚାରେ ମନ ଦେବି । ଏବେ ତମେ ଦେଖିବ ମୁଁ ଇତିମଧ୍ୟରେ କେତେ

ମାଙ୍କୁରେ ମୋର ଅନେକ ଉପକାର କରିବୁ ।”

ଧୀରେରେ ଅନୁରୋଧରେ ଅଜା ଘାନବନ୍ଧ ପ୍ରଥମେ ତା’ ଘରକୁ ଯାଇ ମୈଥିଳୀକୁ ଡାକିଲେ । ମୈଥିଳୀ ସେତେବେଳେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ଘାନବନ୍ଧୁ ବାରମ୍ବାର ଡାକିବାରୁ ସେ କବାଟ ଖୋଲିଲା ।

“ହୁଏ, ତୁ କାନ୍ଦୁଛୁ କହିଲୁ?” ଅଜା ପଚାରିଲେ । ମୈଥିଳୀ ଅଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କଣ୍ଠସ୍ବର ଝୁଣି ଅସ୍ବର ଜୋରେ କାନ୍ଦି ପକାଇଲା ଓ ସବୁ ଶପିଶଲା ।

“ହୁଏ! ମୁଁ ବୀରେଣକୁ ଯେମିତି ଜାଣେ, ସେ ବହୁରାଜ୍ୟକୁ ବି ସେମିତି ଜାଣେ । ତୋର ଚିନ୍ତିତ ହେବାର କାରଣ ନାହିଁ । ବହୁରାଜ୍ୟଟି ତ ପଲଇ ଗଲାଣି । କିନ୍ତୁ ତା’ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସି ବୀରେଣର ଯେଉଁ ଲଭ ହୋଇଛି, ସେ ଲଭ ଚରଦିନ ତୋ ପରିବାରର କାମରେ ଆସିବ ।”

ବିଶେଷ !

ଅମରକୋର ଦେବତା ବାଲୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବୃକ୍ଷ । ବାଲୁ ଏକ
ପରେ ବହୁତ ହୋଇଗଲାଣି ଏହି ଦେବକୁ ସେଇ ଅର୍ଥରେ ।

କେନ୍ଦ୍ର ଉପାଧିକାରୀ ବୁଢ଼ା କବି ନିଜ ନିଜର ଉପାଧିକାର କିମ୍ବା ଆଲୋଚନା କରୁଥା'ନ୍ତି ।
ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଆସି ତଳେ ଉଠିବୁ ତମେ ଉଠିବୁ ପଚାରିଲା, “ କେଜେବାପା, ଆଜି କିଲେ
କ'ଣ ଭରକାରି ହେବ ଲେଜେମା ଓ ମା' ପଚାରିଲେ । ”

ସେତେବେଳେ ଭୂତା ନିଜ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ହାତ ବୁଲାଇ ଆସି ଦୁଇ ଭୂତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ,
“ଦେଖୁନାହିଁ ? ମୋତେ କିଛି ନ ପଚାରିଲେ ଆମ ସମାଜ ଚଳିବ ବାହିଁ ।”

ସେ କଥା ଶୁଣି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧା ତା' ସମ୍ଭାର ଉପରେ କିପରି ତା'ର ଅଧିକାର ସେ
କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।

ତୁମ୍ଭେ ବୁଢ଼ା ଏକଥା ଶୁଣି ଉଠି ପଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲ । ସେ ଚାଲିବାରି ଦେଖି ଅନ୍ୟ
ଦୁଇବୁଢ଼ା ପଚାରିଲେ, “ କ’ଣ ତମ ଘର ସଂସାର ଉପରେ ତମର ଅଧିକାର ନାହିଁ କି ? ”

“ନା, ତା ଦୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ଯେ ନିଜ ଘର ବା ପିଲାଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକାର ରହିବାରେ କିଛି ବିଶେଷତ୍ୱ ଅଛି ।” ଏକଥା କହି ସେ ଚାଲିଗଲା ।

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

ପ୍ରଣବମକ ଧନୁଟିକୁ ଶ୍ରୀରାମ ହସ୍ତଶ କରି
 ଅନାୟାସରେ ସେଥିରେ ଗୁଣି ଚଢ଼ାଇଲେ ।
 ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଣବମ କହିଲେ, “ହେ
 ରଘୁକୁଳଜିନକ ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ଆଜିଠାରୁ ମୁଁ
 କ୍ଷତ୍ରିୟଦ୍ବେଷ ପରିତ୍ୟାଗ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
 ଚପସ୍ୟା କରିବି । ମୁଁ ଯେଉଁ କୋଦଣ୍ଡଟି
 ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଲି ସେଇଟି ଆପଣଙ୍କର ଧନୁ ।
 ସେଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ନାମ ଆଜିଠାରୁ
 କୋଦଣ୍ଡରାମ ।” ଏତକ କହି ସେ ଚତୁଷଶାତ
 ସେ ପ୍ରାନ୍ତ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟାନଗର ନବଦମିତଙ୍କ ଆଗମନରେ
 ଶୋଭାସୁମାନ ହୋଇ ଉଠିଲା । ରାମ ଓ
 ସୀତା ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଗଭୀର ଅନୁରାଗ ସହିତ
 ଆନନ୍ଦରେ ଜୀବନ ଯାପନ କଲେ । ଦିନେ

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସୀତାଙ୍କୁ କୌତୁକରେ କହିଲେ,
 “ଜାନକା, ଏଇ ରାଜମନ୍ଦିର ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାକୃତିକ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ ମଧ୍ୟରେ ଆମେ ବିହାର
 କଲେ ଜୀବନ କେତେ ସୁଖମୟ ହୁଅନ୍ତା !”
 ସୀତା କେବଳ ସ୍ଥିତ ହାସ୍ୟ କଲେ ।

ଦଶରଥ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର
 ଅଭିଷେକ କରିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲେ ଓ
 କୁଳଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ତେଣେ ସତ୍ୟଲେଖରେ ବହୁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ
 ନନ୍ଦରେ ମଗ୍ନ ଥା’ନ୍ତି । ଦେବା ସରସ୍ବତୀ
 ବାଣୀରେ ରାଗମାଳାର ଆଳପ କରୁଥା’ନ୍ତି ।
 ନାରଦ ଓ ଦେବତାମାନେ ସେଠାରେ ଆସି
 ପହଞ୍ଚିଲେ । ନାରଦ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ କହିଲେ,
 “ଭଗବାନ, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହାସନରେ ବସିଲେ

ସଦାକା ଅନୁସାରେ । ତେଣୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବ୍ୟାପକ ।
ପଲକାରେ ଗଢ଼ି କରାଯାଇ ପାରେ ।

ମନ୍ତ୍ରର ଶ୍ରୀର ମୁହଁ ଦେଖି କେକେୟୀ
ପଚାରିଲେ, “କଥା କ’ଣ ? ତୁ କାହିଁକି
ଭୟମ ଦେଖାଉଛନ୍ତି ଅତି ?”

“ମନ୍ତ୍ରାବଳୀ, କ’ଣ ଆଉ କହିବ ?
କାଲି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ରଜ୍ୟାଭିଷେକ !”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କେକେୟୀ ନିଜ କଣ୍ଠରୁ
ମୋହର ଦ୍ଵାର ଖୋଲି ମନ୍ତ୍ରକୁ ଦେଇ
କହିଲେ, “ଅରେ, ତୁ କି ଶୁଣିର ଶବ୍ଦର
ଅତି ମୋତେ ଦେଲୁ ।”

ମନ୍ତ୍ରର ମୁହଁମୋଡ଼ି କହିଲା, “ଆହା, ଆପଣ
କି ଭୋଲା ଲୋକ ।”

“କାହିଁକି ? କ’ଣ ଦେଲା କି ?”
କେକେୟୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଓହୋହୋ ବୁଝିପାରୁ ନାହାନ୍ତି କି ?
ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ରାଜା ହେଲେ ଆପଣ ମୋ ସହିତ
କୌଲ୍ୟାର ଦାସୀ ହୋଇ ରହିବେ । ଏବେ
ମଧ୍ୟ ସମୟ ଅଛି । ଆପଣ ପୁଣି ସାତଥୁବା
ଦୁଇଟି ବର ଏବେ ରାଜାଙ୍କୁ ମାଗନ୍ତୁ ।”

ମନ୍ତ୍ରର କଥା ଅନୁସାରେ କେକେୟୀ
ଦଶରଥଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ବର ମାଗିଲେ : “ପ୍ରଥମରେ
ରାମର ଚଉଦବର୍ଷ ବନବାସ । ଦ୍ଵିତୀୟ
ବରରେ ଭରତର ରଜ୍ୟାଭିଷେକ ।”

କେକେୟୀଙ୍କ କଥା ଶେଷ ନ ହେଉଥିବା
ଦଶରଥ “ହା ରାମ” କହି ମୁକ୍ତି ଲେଖି

ରାକ୍ଷସ ସହାର କିପରି ହେବ ? ଦେବତାମାନେ
ଏସବୁ ଭାବି ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମା ସରସ୍ଵତୀଙ୍କୁ ଚାହିଁଲେ; ସରସ୍ଵତୀ ମନ୍ତ୍ରଦାସ
କରି କହିଲେ, “ହେ ନାରଦ, ତମେ ତ
କଳହସ୍ତୀୟ । ଯାହା ହେବାର ଥିବ ହେବ ।
ଦେଖ ତ ଯଦି ମନ୍ତ୍ରର ଓ କେକେୟୀ ଏ
ବିଷୟରେ କିଛି କରପାରନ୍ତି ।” ତା’ପରେ
ଦେବତା ଓ ନାରଦ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ପୃଥିବୀ ଉପରକୁ
ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ
କୁଜା ମନ୍ତ୍ରର ମନକୁ ମନ କ’ଣ ଗୁଣ ଗୁଣ
କରି ଚାଲିଛି ।

ମନ୍ତ୍ରର କେକେୟୀଙ୍କ ବିବାହ ବେଳେ ତାଙ୍କ
ପିତାଙ୍କ ବୃଦ୍ଧରୁ ଦାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ

କୁ ଥୁଆଁ ଥୁଆଁ କହିଲେ, “ପିଆଳର
 ଫଟା ଫଟା କରୁଛି ଖାଲି କିନ୍ତୁ
 ଫଟା ଫଟା କର ନା ପିଆଳର କିନ୍ତୁ
 ଖେଳି ଉଠୁଛନ୍ତି ନା ଶବ୍ଦ ।” ସେ
 ବନବାସ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହୋଇଲେ ଛୁପୁଛୁପୁ ଚାନ୍ଦି କର
 ହାତର ଚାନ୍ଦିର ଧରି ଗୋପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
 ଉଭୟ କୈଳାଶୀ ଓ ମନ୍ତ୍ରବଳୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ
 ସେ ଚାଲିଲେ । କିନ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ର, ବହୁତ
 ବୁଝାଇ ଶୁଣାଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କଲେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ହୋଧ ପରିଶତ ହେଲା ଦୁଃଖରେ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର ଜୀବନ ଥିଲା ରାମଙ୍କ ପାଦତଳେ
 ଉଠିଗଲା । ସେ ରାଜ୍ୟବିଭବ ଛାଡ଼ି
 ରାମଙ୍କର ଅନୁଗମନ କଲେ । ପଦବ୍ରତା
 ସୀତା ତ ସହଜେ ଗଲେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟା ଛାଡ଼ିବାର ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ଶୋକଦାୟକ । ଅଯୋଧ୍ୟାର ରସ୍ତା ଜନାକାଣ୍ଡ ।
 ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦୁଥାନ୍ତି । ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ମା’
 ମାନେ ତ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ
 ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଦଶରଥଙ୍କର ମୁହଁ ଅବସ୍ଥା ।
 ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଅଯୋଧ୍ୟାବାସୀଙ୍କୁ ବୁଝାଇ
 ଶୁଣାଇ ସେମାନେ ବନପଥରେ ଅଗ୍ରସର
 ହେଲେ । ଗଙ୍ଗା ପାର ହୋଇ ସେମାନେ
 ଭରଦ୍ବାଜ ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଏଣେ ଦଶରଥଙ୍କର ମୁହଁ ଶୁଖିବା ପରେ
 ସେ ରାମଙ୍କର ବନଗମନ ସମ୍ବାଦ ପାଇ,

“ହାରାମ”, “ହାରାମ” କହି କହି ଶେଷ
 ନିଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ସେତେବେଳେ ଭରତ
 ଓ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ସେମାନଙ୍କ ମାମୁଁଘରେ ଥିଲେ ।
 ସେମାନେ ଶବର ପାଇ ଆସି ପିତାଙ୍କର
 ଅନ୍ତ୍ୟେଷ୍ଠି ଛିନ୍ଦି ସମାପନ କଲେ ।

ଭରତ ଦୁଃଖରେ ଏତେ ମିଥୁମାଣ ହେଲା
 ପଡ଼ିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ମା’ଙ୍କର ମୁହଁକୁ ବି
 ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ । ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ମନ୍ତ୍ରବଳୁ ପିଟିବାକୁ
 ବାହାରିଲେ । ସେ କିନ୍ତୁ ଲାଗି ପଲଲିଲା ।
 ଶେଷରେ ରାମଙ୍କୁ ବନବାସରୁ ଯେବେ
 ଆଣିବା ପାଇଁ ମନସ୍ଥ କରି ଭରତ ରାଜ-
 କର୍ମଗୁଣ, ପରିବାର ଓ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ
 ବଣକୁ ଗଲେ ।

ସେଠାରେ ଭରତଙ୍କର ରାମଙ୍କ ସହିତ ଦେଖାଦେବା ପରେ ରାମ କହିଲେ, “ପିତାଙ୍କ ବଚନର ସତ୍ୟତା ପାଳନ କରିବା ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ଦାୟିତ୍ବ । ମୁଁ ବଡ଼ଭାଇ । ତେଣୁ ମୋ କହିବା ଅନୁସାରେ ତମେ ଯାଇ ଅଭିଷେକ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ପାଳନ କର ।”

ଭରତ ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କ ସିଂହାସନରେ ମୁଁ କଦାପି ଅଭିଷେକ ହୋଇପାରିବି ନାହିଁ । ଯଦି ଆପଣ ଫେରି ନ ଚାଲିଯିବେ ତେବେ ଆପଣଙ୍କର ପାଦୁକା ଦୁଇଟି ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ସିଂହାସନରେ ରଖି ମୁଁ ସେବକ ଭାବରେ ସେଠାରେ ରହି ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କରିବି ।” ଏତିକି କହି ରାମଙ୍କର

ପାଦୁକା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଆଗରେ ଲେଉଟି ଚାଲି ଯାଇଲା । ରାମଙ୍କ ବଚନ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଆଜ୍ଞାକୁ ନେଇ ସମସ୍ତ ଚିତ୍ରାବଳୀ ସୁଦେଶରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

ଏହା ଓ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଦେଶ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରେ ହରିଶଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ । କାହାଣୀରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଓ ଯଥାର୍ଥ ସ୍ଥଳ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଥିଲା । ସେମାନେ ବୁଲି ବୁଲି ହଠାତ୍ ସୁନ୍ଦର ଜନୋପମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି ଯାଉଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ।

ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧାର୍ଥ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତତା ପାଇଁ ଘେରିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର କଠିନ ବାଣ ପ୍ରହାର ଯୋଗୁ ଶର, ଦୁଷଣ ଓ ଅନେକ ବନ୍ଧସ ପ୍ରାଣ ହରାଇଲେ । ଅଳ୍ପ କେତେକ ଅସୁର ନିଜର ଜୀବନ ନେଇ ପଳାଇଲେ ।

ତା’ପରେ ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ଥାନ ବାଛି କୁଟୀର ବନାଇଲେ । ସୁନ୍ଦରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ରାକ୍ଷସମାନେ ସୁପ୍ତଶାୟୀ ସମସ୍ତ ସମାବୃତ୍ତ କହିଲେ । କାରଣ ସମସ୍ତ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ତା’ର ଦାୟିତ୍ବରେ ଥିଲା ଓ ଶର, ଦୁଷଣ ତା’ର ଭାଇ ଥିଲେ । ସେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଖୋଜି ଲାଗିଲେ ।

ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଷ ଧରି ବଞ୍ଚୁକ୍ଷର ସମାବୃତ୍ତରେ ପଞ୍ଚବଟୀ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଓ ରମଣୀୟ ସ୍ଥାନ ଥାଏ । ତା’ର ନିକଟରେ ବହୁଯାଜ୍ଞା

ଦଳିଶର ଗଜା ସୁଦୂରା ଗୋଦାବରୀ । ଗୋଟିଏ
ସୁନ୍ଦର ପଣ୍ଡିତୀ ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସେ ସୀତା
ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ମଠ ସେହଠାରେ ବସି କଲେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀରାମ ଓ ସୀତାଙ୍କର ସେବା କରି
ପଣ୍ଡିତୀରକୁ ସବଦା ରଖା କରୁଥାନ୍ତି ।

ଦିନେ ସେଠାରେ ଆସି ପଦ୍ମହଳ ରାବଣର
ଭଉଣୀ ରାକ୍ଷସୀ ସୁପର୍ଣ୍ଣଶା । ସେ ଆସି ପ୍ରଥମେ
ରାମକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲ ।
ତା'ପରେ ସୀତାକୁ ଖାଇବାକୁ ବସିଲ ।
ଶେଷରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ରାଣି ତା'ର ନାକ କାନ
କାଟିଦେଇ ଗୁଡ଼ିଦେଲେ ।

ସୁପର୍ଣ୍ଣଶା ରାବଣ ପାଖରେ ପଦ୍ମହଳ ଓ
ନିଜର ଅପମାନ ବିଷୟ କହିଲ । ସେ
ସୀତାଙ୍କର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲ । ରାବଣ
ସବୁ ଶୁଣି ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଲ ।
ସେଥିପାଇଁ ମାରୁତକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୃଗ ରୂପରେ
ସୀତାଙ୍କର ପଣ୍ଡିତୀର ନିକଟକୁ ପଠାଇଲ ।

ସେଇ ସୁର୍ଣ୍ଣ ହରିଣକୁ ଦେଖି ସୀତା ମୁଗ୍ଧ
ହୋଇ ରାମକୁ ଆଖିଦେବାକୁ କହିଲେ । ରାମ
ତାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାବନ କରି ଗଭୀର ଜଙ୍ଗଲରେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ସେତେବେଳେ ହଠାତ୍
ରାମଙ୍କ ବାଣରେ ପାଡ଼ିତ ହୋଇ ହରିଣ
ପାଟିକଲ, “ହା ସୀତା, ହା ଲକ୍ଷ୍ମଣ!”
ସୀତା ଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁ
ପଠାଇଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ଯେ
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କୌଣସି ବିପଦ ହେବନାହିଁ,

ସୀତା କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ । ବରଂ
ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ କହିକଥା କହିଲେ । ସେଥିରେ
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସୀତାଙ୍କୁ ଏକାଟିଆ ଗୁଡ଼ି
ବନକୁ ଗଲେ । ଯିବାବେଳେ କିନ୍ତୁ ତନୋଟି
ଗାର କାଟିଦେଇ ଗଲେ ଓ ଗାରକୁ ଡେଇଁ
କୁଆଡ଼େ ନ ଯିବାକୁ କହିଲେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯିବା ପରେ ରାବଣ ଏକ ବୃଦ୍ଧ
ଚପସ୍ତ୍ରୀ ବେଶରେ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାକୁ ଆସିଲ ।
ତାକୁ ଭିକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ସୀତା ଗାର ଟପି
ଚାଲିଗଲେ । ରାବଣ ନିଜ ରୂପ ଧରି ସୀତାଙ୍କୁ
ସୁଦୂର ବିମାନରେ ଉଠାଇ ନେଇ ଚାଲିଲେ ।

ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣ ମୃଗୟାରୁ ଫେରି ସୀତାଙ୍କୁ
ଖୋଜିଲେ । ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଉଁ ଯାଉଁ

ଆମେ କିନ୍ତୁ ନିଜର ଚିନ୍ତା ଦିଆ ନ
ଲେଖିବାକୁ ତା'ର ଚିନ୍ତା ଧାରଣା କିପରି
ନେଇ ଶାଈବକୁ ବସିଲେ । ତା'ର ଦେହଟା
ଏକ ବିରାଟ ଯେତେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମୁହଁ । ସ୍ତ୍ରୀ
ନଥିଲା । ଆଉ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ଦୁଇଟି ହାତ ଓ
ଦୁଇଟା ଗୋଡ଼ । ସମ ଲମ୍ବା ଚଢ଼ିଶାଉ
ତା'ର ହାତ ଗୋଡ଼ କାଟି ପକାଇଲେ ।
ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଥିଲା ଏକ ଅଭିମତ ଗନ୍ଧବ ।
ସେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରି ଗନ୍ଧବ ରୂପ ଧରି ସ୍ୱର୍ଗକୁ
ଗୁଲିଗଲା ବେଳେ କହିଲା, “ପ୍ରଭୁ, ଏହାପରେ
ଆପଣ ବାନରମାନଙ୍କ ସହିତ ବହୁଳା କରିବେ ।
ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆପଣ ସୀତାକୁ
ଉଦ୍ଧାର କରି ପାରିବେ ।”

ବାଟରେ ରକ୍ତାକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଜଟାୟୁ
ପକ୍ଷୀକୁ ଦେଖିଲେ । ଜଟାୟୁ କହିଲା, “ହେ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ଦୁଷ୍ଟ ରାବଣ ସୀତାକୁ ଏଇ
ରାସ୍ତାରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ନେଇଗଲା । ମୁଁ
ସୀତାକୁ ମୁକ୍ତି କରିବାକୁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା
କଲି ଓ ରାବଣ ସହ ଯୁଦ୍ଧ କଲି । ରାବଣ
ମୋର ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ଛେଦନ କରି ନିଜ
ରାସ୍ତାରେ ଗଲା ।” ଏତିକି କହି ଜଟାୟୁ ପ୍ରାଣ
ତ୍ୟାଗ କଲା ।

ଦଶରଥଙ୍କର ଅନ୍ୟ ମିତ୍ର ଜଟାୟୁର ଏପରି
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ରାମ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ।
ପରେ ରାମ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦୁହେଁ ଜଟାୟୁର
ଅନ୍ତୋଷ୍ଠି ଫି ସ୍ତ୍ରୀ ସମାପନ କଲେ ।

ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପରେ ବସବାସ କରି
ରହୁଥା'ନ୍ତୁ ବାନର ରାଜା ସୁଗ୍ରୀବ । ସେ ନିଜ
ସାଇ ବାଳୀ ଦ୍ୱାରା ରାକ୍ଷସଙ୍କୁ ବିଚାରିତ ହୋଇ
ନିଜର ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଧରି ସେଠାରେ ରହୁଥା'ନ୍ତୁ ।
ବହୁତ ଦୂରରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରି ବାନର
ଗର, ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଭଣଜା
ହନୁମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ।

ରାମଙ୍କର ଅବତାର ରାବଣେ ପୃଥିବୀରେ
କାମ କରିବା ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ
କରିବା ପାଇଁ ତିନିକୋଟି ଦେବତା ବାନର
ରୂପରେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ । ହନୁମାନ
ଥିଲେ ଶିବ ଆଶ୍ରୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଶ୍ୱିନାଦେବୀ
ବାୟୁଦେବତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ହନୁମାନଙ୍କୁ

ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ନାମ
ବାୟୁପୁତ୍ର ବା ମାରୁତ ।

ଜନ୍ମହୋଇ ହନୁମାନ ଉଦୟ ହେଉଥିବା
ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋଟାଏ ନାଲିଫଳ ଭାବ ଖାଇବା
ପାଇଁ ଡେଇଁଗଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ସେଥିରେ ରାଗି
ତାଙ୍କୁ ବଜ୍ରରେ ପ୍ରହାର କଲେ ଓ ସେ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଏଥିରେ ବାୟୁଦେବ ବହୁତ
ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ଓ ସାରା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ଆଉ
ବାୟୁ ବହୁଳ ନାହିଁ । ପ୍ରାଣୀମାନେ ଆକୁଳ
ହୋଇ ମରିଯିବାକୁ ବସିଲେ । ସେତେବେଳେ
ସବୁ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଲାଗି ତାଙ୍କୁ ସତେଜନ
କରାଇଲେ ଓ ନିଜ ନିଜର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦାନ
କରି ତାଙ୍କୁ ଅତି ବଳବାନ୍ କରାଇଲେ ।

ବ୍ରହ୍ମା ତାକୁ ଗୋଟିଏ କବଚକୁଣ୍ଡଳ ଦେଇ
କହିଲେ, “ଏହାକୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରି ପାରିବ
ତାଙ୍କୁ ତମେ ସାକ୍ଷାତ୍ ବିଷ୍ଣୁ ବୋଲି ଜାଣିବ
ଓ ତାଙ୍କର ସେବା କରିବ । ସେତେବେଳେହିଁ
ତମେ ଅନନ୍ତ ଶକ୍ତିରେ ଶକ୍ତିମାନ୍ ହେବ ।”

ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ ଆଦେଶରେ ହନୁମାନ ବାହ୍ୟ
ରୂପ ଧରି ରାମଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କୁ
ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ରାମ ମୃଦୁ ଓ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ
ହନୁମାନଙ୍କର କବଚକୁଣ୍ଡଳ କଥାହିଁ କହିଲେ ।
ହନୁମାନ ତାଙ୍କର ବହୁ ଇର୍ଷ୍ଯତ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ
ପାଇଲେ । ସେ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଇ
ଦୁଇଭାଇଙ୍କୁ କାନ୍ଦିରେ ବସାଇ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କ
ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସୁଗ୍ରୀବ ଓ ରାମ ଅଗ୍ନି ସାକ୍ଷୀ ରଖି ମିଶ
ହେଲେ । ସୁଗ୍ରୀବ ସହୃଦ ହେତୁ କରି ବାଳୀ
ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରୁ ତଡ଼ି ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ
ସେ ଋଷ୍ୟମୃକ ପର୍ବତରେ ଥା’ନ୍ତି । ସେଠାକୁ
ବାଳୀ ଆସିପାରେ ନାହିଁ । ତା’ର ଅଭିଶାପ
ଅଛି । ରାମ ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କୁ କଥା ଦେଲେ
ବାଳୀକୁ ମାରି ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଦେବେ । ଦିନେ
ସୁଗ୍ରୀବ ଓ ବାଳୀ ଲଢ଼ିଲବେଳେ ଗୋଟିଏ
ଗଛର ପଛପାଖରେ ଥାଇ ରାମ ବାଳୀକୁ
ବଧ କଲେ ।

ଏକ ଯେ ଥିଲେ ରାଜା । ତାଙ୍କର ଥିଲା ଏକ କନ୍ୟା । ସେହି କନ୍ୟାକୁ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ । ଅତଏବ ତାକୁ ଯିଏ ବିଭା ହେବ, ସେ ରାଜ୍ୟ ପାଇବ । ଏଇ ଯୋଗୁଁ କେତେ ସନ୍ତାନ ଘରର ଯୁବକ ଓ ଆଶପାଶ ରାଜ୍ୟର ରାଜପୁତ୍ରମାନେ ସେ ରାଜକନ୍ୟାକୁ ବିଭା ହେବା ସକାଶେ ମନ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି କେହି ନିଜ ବିଷୟରେ ମିଛ କଥା କହି ରାଜାକୁ ଠକି ଦେଇ ରାଜକନ୍ୟାକୁ ବିଭା ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ରାଜକନ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ କେହି ସଫଳ ହେଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜକନ୍ୟା ଯେତକ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ ଥିଲେ, ରାଜା ସେତକ ଶାମ୍ଭୋଧୀ ଥିଲେ । ସେ ଶୋଷଣ କଲେ, “ଲୋକେ ମୋତେ ଠକି

ଦେବେ ? ଆଜ୍ଞା ହେଉ, ଦେଖାଯାଉ କିଏ ଠକି ପାରୁଛି । ଯିଏ ମତରେ ମୋତେ ଠକି ପାରବ, ସେହି ମୋ ହିଅକୁ ବିଭା ହେବ । ସେ ସାଧାରଣ ଘରର ପିଲା ହେଉ ବା ରାଜପୁତ୍ର ହେଉ, ସେଥିରେ କିଛି ଯାଏଆସେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯିଏ ଠକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଧରା ପଡ଼ିଯିବ କିମ୍ବା କଥାବାହାରେ ନିରୁଦ୍ଧିଆ ବୋଲି ମନେ ହେବ, ତାକୁ ଚାକର ମାଡ଼ ଖାଇ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସେ ସହରରେ ଥିଲେ ଜଣେ ବଣିକ । ତାଙ୍କର ତିନି ପୁଅ ଥିଲେ । ଦୁଇ ବଡ଼ପୁଅ ବେଶ୍ ଗୁଲୁକ ଚତୁର । କିନ୍ତୁ ସାନ ପୁଅକୁ ଯିଏ ଦେଖିବ, ସିଏ ଭାବିବ ପିଲାଟି ବୋକା ।

ବଡ଼ପୁଅ ବଣିକକୁ କହିଲା, “ବାପା, ମୋତେ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ଯାଇ ଚେଷ୍ଟା କରି ଦେଖିବି ।”

ବଞ୍ଚିକ କହିଲେ, “ଯିଏ ରାଜକନ୍ୟାକୁ ବିଷା ଦେବ ସେ ତ ଆଜି ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଛୁଡ଼ି ଆସି ନଥିବ! ତେଣୁ ତୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଦେଖିବାରେ ଯତ୍ନ ବା କ’ଣ!”

ବଡ଼ପୁଅ ଉତ୍ସାହୀତ ହେଲା । ଭଲ ବେଶଭୂଷା ପିନ୍ଧି, ଲୁଗାପଟାରେ ପୁରା ବୋତଲେ ଅଚର ଭାଳି, ଦିନେ ସକାଳେ ରାଜପ୍ରାସାଦ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ବାଟରେ ଦୁଇ ଚାକରଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଲା ଯେ ସେ ରାଜାଙ୍କ କୁଆଁ ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ବଡ଼ପୁଅ ଯାଇ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ପ୍ରହରୀ ପାଖରେ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରୁ ପ୍ରହରୀ ତାକୁ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ

ନେଇଲେ । ପ୍ରାସାଦ ଭିତର ଦେବା ମଙ୍ଗେ ତାକୁ ସାରା ଡର ଲଗୁଥାଏ । ତେଣୁ ସେ ନିଜକୁ ସହଜ କରିନେବା ନିମନ୍ତେ ଧରେ ଝରକା ଦେଇ ଉଦ୍ୟାନ ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲା, “ଗୋଟାଏ କାଉ!”

“ମୁଣ୍ଡ! ମୋର ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ ମୟୂର, ହରିଣ, ସହେବରରେ ଖେଳୁଥିବା ହଂସ—ଏସବୁ କିଛି ତୋ ଆଖିରେ ନପଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଗୋଟାଏ କାଉ! ଦୂର ହ!” ରାଜା ବିରକ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରହରୀ ତାକୁ ଟାଣିନେଇ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଧକ୍କା ଦେଇ ବିଦା କରିଦେଲା ।

ବଡ଼ପୁଅ ମୁହଁ ଶୁଖାଇ ଘରକୁ ଫେରିବାର ଦେଖି ମଝିଘାଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ସେ ବି ବହୁତ ସତର୍କ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ତାକୁ ବି ରାଜାଙ୍କ ଆଖିରେ ହାଜର କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଡରି ଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ଡର ଲଗୁଇବା ପାଇଁ ସେ ହସିଲା ।

“କାହିଁକି ହସିଲୁ?” ରାଜା କଠୋର କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ । ସେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

“ଭଗାଅ ଏହାକୁ!” ରାଜା ହୁକୁମ ଦେଲେ ।

ପ୍ରହରୀ ତାକୁ ଘୋଷଣା ନେଇଯାଇ ଦୁଇ ଧକ୍କା ପକାଇ କହିଲା, “ରାଜକନ୍ୟାକୁ ବିଷା ଦେବ ବୋଲି ଆହ୍ଲାଦରେ ହସୁଥିଲା ପରା!”

ମନୁଷ୍ୟ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ଖେଳିବାନ
ଦେଖି ସାନସାନ କହିଲ, “ମୁଁ ଥରେ ଚେଷ୍ଟା
କରି ଦେଖିବି ।”

“ତୁ ଦେଖିବୁ? ତୋତେ ତୋ ସାଙ୍ଗମାନେ
କିଛି କର ଗୋଟାଏ ଓଲ ଖୋପି
ଦେଇଥିଲେଟି?” ଦୁଇ ଝରି ପଚାରିଲେ ।
“ସେହି ଓଲ ଖୋପି ବ୍ୟବହାର କରି
କରିବି ।” ଏହା କହି ଖୋପିଟି ମୁଣ୍ଡରେ
ଧୋଇ ତା ବାହାର ପଡ଼ିଲା ।

ଦାଢ଼େ ମାଟି ହାଣ୍ଡି ବିକିବାକୁ ଯାଉଥାଏ
କିଏ ବୁଢ଼ୀ । ଟୋକା ତାକୁ ପଚାରିଲା,
“ତୋଟି ସେତେ ହାଣ୍ଡି ଅଛି, ତା’ର ଦାମ
କେତେ?”

“ଟଙ୍କାଏ ।” କହିଲା ବୁଢ଼ୀ ।
“ମୁଁ ତୋତେ ଦଶଟଙ୍କା ଦେବି । କିନ୍ତୁ
ମୁଁ ଯାହା କରିବି ସେଇଆ କରିବାକୁ ହେବ ।”
ବୁଢ଼ୀ ଶୁଣି ହୋଇଗଲା । ତାକୁ କ’ଣ
କରିବାକୁ ହେବ, ସେକଥା ଟୋକା ତାକୁ
ବୁଝାଇଦେଲା ।

ଦୁହେଁ ଯାଇ ରାଜପ୍ରାସାଦ ଆଗରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେତେବେଳେ ସକାଳ ଓ ରାଜା
ପ୍ରାସାଦ ଆଗରେ ପଦଚାରିଣୀ କରିବା ବେଳ ।
ରାଜାଙ୍କୁ କିଛି ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ ଟୋକା
ବୁଢ଼ୀକୁ କହିଲା, “ହେଲଟି ବୁଢ଼ୀ, ତୋ
ଟୋକେଇରୁ ଗୋଟାଏ ହାଣ୍ଡି ବାହାର କରି
ତଳେ ପକାଇ ଦେଖି ଦେ ।”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୁଢ଼ୀ ସେଇଆ କଲା ।
“ପୁଣି ଗୋଟାଏ ବାହାର କରି ଦେବେ !”
“ବୁଢ଼ୀ ପୁଣି ସେଇଆ କଲା ।
ରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ
ପାଖକୁ ଯାଇ ବୁଢ଼ୀକୁ ପଚାରିଲେ, “କିରେ,
ତୁ ସେ ଟୋକା କଥା ମାନି ନୁଆ ହାଣ୍ଡି ମାନ
ଭାଙ୍ଗୁଛୁ କାହିଁକି?”
“ଛମ୍ପ, ସେକଥା ତ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।”
ବୁଢ଼ୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ରାଜା ଟୋକାକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁ କାହିଁକି
ତାକୁ ଏପରି କରିବାକୁ କହୁଛୁ?”

“ଛମ୍ପ! କଥାଟି ଗୋପନ ରଖିବେ ।
ମୋର ଏ ଖୋପି ଗୋଟାଏ ଯାଦୁ ଖୋପି ।

ସେଦିନ ସେ ଟଙ୍କାରେ ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ
କଣି ତାକୁ ପିନ୍ଧି ଟୋକା ଆସି ରାଜାକୁ ଭେଟ
କହିଲା, “ହୁମ୍ ! ଆପଣଙ୍କୁ ଓଲଟେପି ପିନ୍ଧାଇ
ପାରିଲି । ମୁଁ ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ଠକି ପାରେଁ,
ଏହା କ’ଣ ତା’ର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ?”

ରାଜା ଏହା ଭିତରେ ଜାଣି ଯାଇଥିଲେ
ଯେ ସେ ଟୋପିର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ତେବେ
ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରାଜୟ ସ୍ୱୀକାର ନକରି
କହିଲେ, “ଥରେ ଠକି ଦେଇ ରାଜକୁମାରୀ
ରାଜ୍ୟ, ସବୁ ପାଇଯିବ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ?
ଯାଅ, ଆଗାମୀ କାଲି ଯଦି ମନ୍ଦୀକୁ ଆଣି
ମୋ ଆଗରେ ହାଜର କରି ପାରିବ, ତେବେ
ଯାଇ ଦେବ ।”

ଏହାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇ ଯାହାକୁ ଯାହା
କହିବେ ସିଏ ସେଇଆ କରିବ । ବର୍ଷକରେ
ଥରେ ମୁଁ ଏହାର ଯାଦୁଶକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା
କରିଥାଏ । ବୁଢ଼ୀକୁ ପାଇ ମୋ ଟୋପିକୁ
ପରୀକ୍ଷା କରନେଲି ।” ଟୋକା ବୁଝାଇଦେଲା ।

ରାଜା କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ଟୋପିଟି ନିଜ
ମୁଣ୍ଡରେ ଥାପି ବୁଢ଼ୀକୁ କହିଲେ, “ଆଉ
ଗୋଟାଏ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗ !”

ବୁଢ଼ୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେଇଆ କଲା ।

ରାଜା ଟୋକାକୁ କହିଲେ, “ଏ ଟୋପି ମୁଁ
କଣିବି ।” କିନ୍ତୁ ଟୋକା ସହଜରେ ରାଜ
ହେଲା ନାହିଁ । ରାଜା ଶତେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ଦେଇ
ଟୋପିଟି କଣିନେଲେ ।

ଏଣେ ରାଜା ମନ୍ଦୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଖବର
ଦେଲେ କି ସେ ଯେମିତି କୌଣସି ମତେ
ସେଦିନ ପ୍ରାସାଦକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ ।

ସେଦିନ ସକାଳେ ଟୋକା ଗୋଟାଏ ଅଣା
ଭିତରେ ପଶି ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଯାଇ ମନ୍ଦୀଙ୍କ
କୋଠା ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଅଭ୍ୟୁତ
ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ଦରୁଆନ୍ ମନ୍ଦୀକୁ ଖବର
ଦେଲା । ମନ୍ଦୀ ଆସି ଅଣା ପାଖକୁ ମୁହଁ
ନେଇ ପଚାରିଲେ, “କିଏ ତୁମେ ? କଥା
କ’ଣ ?”

“ଆଜ୍ଞା ! ମୋତେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଗୋଟିଏ ପରା
କହିଲା କି ଅଣା ଭିତରେ ପଶି ଅଧକୋଶ
ବାଟ ସିଏ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଯାଇ ପାରିବ, ତାକୁ

ଶୋଭା ଧନର ସମ୍ମାନ ମିଳିବି । ସୁଁ ଏହି
 ସୁଖୀ ଶକ୍ତି ବାଟ ଖଡ଼ ଖଡ଼ ଖେଳିବାର
 ଅଧିକାର ହୋଇବି ।” ଅଣା ଉଭୟ
 ଶୋଭା କହୁଣ ଓ ଉଭୟ ଶକ୍ତି ଉଭୟ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କଲେ । ଉଭୟ ବାଟ
 ଶୋଭା ଉଭୟବାକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହୁଣେ,
 “ବାବୁ, ମୋତେ କି ଅଣାରେ ପରି ଅଧିକାର
 କହୁଣକୁ ଶକ୍ତି । ବାହାରୁ କହୁଣ ନାହିଁ ।
 ଶୋଭାଧନ ପଡ଼ି ମୋତେ ମିଳେ, ମେଳୁ
 ଅଧା ଦେବ ।”

ଶୋଭା ବାହାରୁ ଆସିଲା ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଣାରେ
 ଚାଲିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୋଭା ଅଣାର
 ମୁହଁ ବଡ଼ ଖୁସି ତାକୁ ଶକ୍ତି ନେଇ ଶୋଭା
 ଆଗରେ ଥୋଇଦେଲା ଓ ଅଣା ମୁହଁ
 ଶୋଭାଦେଲା ।

ସୁଖୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୁଗ୍ଧ
 ହେଲେ । ତଥାପି କହୁଣେ, “ଅଣା
 ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ କେଳୁ ଅନ୍ତରାଳ ଉଭୟକୁ

ନେଇବି । କିଏ ଶକ୍ତିମାନ ଉଭୟ ଶକ୍ତି
 ଶାନ୍ତ, କେବଳ ମନ ଆଗ ସଙ୍ଗେ ଦେବ ।”

ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଶୋଭା ଶାନ୍ତରେ ଅନ୍ତରାଳ
 ଉଭୟକୁ ଶାନ୍ତ ଶୋଭା ଦେଖିଲା, ତା’ର
 ଆଗରେ ସଙ୍ଗେ । ଅନ୍ତରାଳ ଶାନ୍ତ ସୁଖୀ ଅଣ
 ସୁଖୀ ଦେଖି ହୋଇ ପିଆ ହୋଇଗଲା ।
 ସମସ୍ତେ ଏକା ପ୍ରକାର ଅନ୍ତରାଳ ପିଆଗଲା ।
 କିଏ ଶକ୍ତିମାନ ଶାନ୍ତୀର ଅନ୍ତରାଳ ।

ଶୋଭାପଟେରେ ଶୋଭାପଟେରେ ଶୋଭା
 ଶାନ୍ତରେ । ତାକୁ ବାହାରୁ କିଏ ସେ ସେହି
 ସୁଖୀରୁ ଆଡ଼େ ଶୋଭା ଦେଲା ।
 କେଳୁଶ ଉଭୟରୁ ପଳାଇଲେ । କେଳୁ
 କିନ୍ତୁ ଶୋଭା ହସିଲା କେଳୁଶରେ । ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ତରାଳେ “କେଳୁ ! କେଳୁ !”
 କହୁ ତାଙ୍କ ସେବା କେଳୁକୁ କହିଲେ ।

“ହେଲୁଶ ଶକ୍ତିମାନ !” ଶୋଭା କହୁଣ ।
 ସୁଖୀରୁ ଆଗ କିନ୍ତୁ କହୁଣରୁ କହୁଣ ।
 ଶୋଭା ସହ ଶକ୍ତିମାନରୁ କିଏ ହୋଇଲେ ।

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ: ୫୦

ପୁରସ୍କୃତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଏପ୍ରିଲ ୧୯୮୪ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

Devidas Kasbekar

S. Ganapathy

- ★ ଭଲପାଏ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ଭଲପାଏ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁଣ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ
- ★ ଫେବୃଆରୀ ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଢ଼ୁଥିବା ଦରକାର ।
- ★ ସର୍ବାଧିକ ଭଲପାଏ ବିବେଚିତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
- ★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ସଙ୍ଗେ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୧୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପେକ୍ଷକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦ୍ର : ଦେଖରେ ମୋହର ଟିକି କଣ୍ଢେଇ, ଦେଇଛ କେମିତି ମୁଣ୍ଡ ବୁଣ୍ଡେଇ !

ଦ୍ୱିତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ର : ଦେଖରେ ମୋ ବାପା ଲଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡିଆ, ଲେଡ଼ା ନାହିଁ ତା'ର ମୁଣ୍ଡ ବୁଣ୍ଡିଆ !!

ପୁରସ୍କାର ବିଜୟିନୀ : ପ୍ରତିମା ମହାପାତ୍ର, ରାୟଗଡ଼ା ।

ବିଜୟିନୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

୧. କାହିଁଫୁଆରେ । ଦେବଦାରୁ ଜାଗାୟ ଏ ଗଛର ବସୁଧ ଗୁଣ୍ଡିକାର ଛଅଗହ ବର୍ଷ ।
୨. ସମ୍ରାଟ ଅଶୋକଙ୍କ କନ୍ୟା ସଦୃଶୀ ବୁଦ୍ଧଗୟାର ବୋଧିସତ୍ତର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ ନେଇ ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର ଅନୁରାଧାପୁରରେ ସେବଣ କରିଥିଲେ । ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣିତ ରହିଛି ।
୩. ମେକ୍ସିକୋର ଓକ୍ସକାଠାରେ । ତମାଳ ଜାତିର ଏହି ବୃକ୍ଷର ପରିଧି ଏକଶହ ଦଶ ଫୁଟ ।
୪. ଗୋଟିଏ ଜାତିର ବାଉଁଶ ଗଛ ଦିନକ ଭିତରେ ଛତିଶ ଲକ୍ଷ ପାଏ ବଳ ପାରନ୍ତି ।
୫. ଗେନ୍ସିଲ୍ ଭିକିଆର କୁନିମୁଣା ନଦୀ ଡାହାଣରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଶତ୍ରୁ ଏକର ଜମି ମାଡ଼ୁଛି ।

Printed by B. V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., and Published by B. VISWANATHA REDDI for CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND (Prop. of Chandamama Publications) 188, Arcot Road, Madras-600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adopting them in any manner will be dealt with according to law.

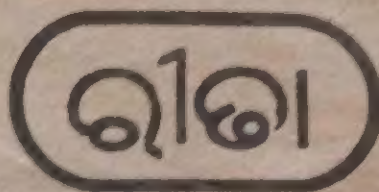

ଆପଣଙ୍କ କେଶ
ଆବଶ୍ୟକ କରେ

ରୀତାର ଯତ୍ନ

ରୀତା ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କେଶ
ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରା
ନିର୍ଦ୍ଦାୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ମନମତାଣୀ
ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ । ଏହା ବିଳାସପ୍ତୀ
ପ୍ରାବୃତ୍ତ କେଶ ବଢ଼ାଇବା ଓ
ମସ୍ତିସ୍କ ଅଗ୍ରା ଭରବା ନିବୃତ୍ତି ।
ଶରୀର ସୁରୁଷ ଓ ମୃଦୁଳା ଉତ୍ତମ
ପାଇଁ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରସାଧନ
ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ରୀତା ମନୋହର କେଶ ବଢ଼ାଏ
ଅତି ଏକ ବୋତଲ କଣି
ସବୁଠାରେ କଣିବାକୁ ଉଚିତ

ଭେଟେଟା କୋ. ଓ. ଟ୍ରା. ଓ. କଲିକତା ଓ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ

ଗାନ୍ଧି ବିଜା

ଦୁଇଟିରେ ଯେତେ କରୁଛି

ଭଲ୍ କରା କ୍ରମରେ ସେଣ୍ଟ ବରୁଣ ।

ଭଲ୍ ପିଲାଟାର ବାଗସାଗ
କରି ନ ଥିଲା ।

ଅବଶ୍ୟ ସେଣ୍ଟ ବରୁଣାକୁ ସେ
ଭଲ୍ ପାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ
ତାଙ୍କିଆରୁ ପାଣି ଉଠି ଦୋର
ଯାଉଥିଲା, ତୋଣ୍ଡରେ ରଙ୍ଗ ନେସି
ଦୋର ଯାଉଥିଲା, ତାର ଦାଢ ଓ
ତାମାପଟା ଗରମ ଦୋରଯାଉଥିଲା ।

ବେଉଁ 'ମା' ଏ ସବୁ ସହ୍ୟ କରିବେ ?

“ଏଣିକି ଅଳ୍ପ ସେଣ୍ଟ ବରୁଣାକୁ ଦରଦାର
ନାହିଁ” ତାର ମା ତାକୁ କହିଦେଲେ ।

ମୋହନ ଭଲ୍ ପାଇଁ ଭଲ୍ ଦୁଃଖିତ ହେଲା ।

ସେ ଭଲ୍ ତାର ଅପଳ ସେଣ୍ଟଲ
ବଦୁ ଦେଖେଇଲା ।

ପାଣିର ଦରଦାର ନାହିଁ, ବୁଣର ଦରଦାର

ନାହିଁ, ପାଣି ଉଠି ଦେବ ନାହିଁ

କି ରଙ୍ଗ ନେସି ଦେବ ନାହିଁ ।

ଭଲ୍ ସୁବିଧା—ବଦୁରୁ ସେଣ୍ଟଲ

ବାହି ମାତେ ମାତେ ଭ୍ରମ

କରିଦେବ—ଅଳ୍ପ ରଙ୍ଗ ଗାଢ଼ା

ରୁହିବ, ନାଳା ପ୍ରକାରର ।

ପ୍ୟାରଟି ଶ୍ରୀମ, ଲବଣର ଅରୋଷ,

ପିତୁରୁ, ସଜପ୍ରାଣୀର ଯେଲେ

ଓ ଅଳ୍ପ ଅନେକ ।

ଭଲ୍ ମା' ମଧ୍ୟ ତା ପାଇଁ

ଗୋଟିଏ ଅପଳ ସେଣ୍ଟଲ ବଦୁ

ଅଣି ଦେଇଛନ୍ତି ।

କ୍ୟାମେଲ

ଅପଳ ପେଷ୍ଟେଲ୍ସ

୧୨, ୨୪ ଓ

୪୮ ଗୋଟିରେ ଉପଲବ୍ଧ

କ୍ୟାମେଲିନ

ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ

ଅଃ ମ୍ୟାଟେରିଆଲ୍ ଡିଭିଜନ୍

ବମ୍ବେ ୪୦୦ ୦୫୯

କ୍ୟାମେଲ ଅଭିନୀ

ସେକ୍ଟର ଦମ୍ମିତାକ ପଣ୍ଡା

Results of Chandamama Camlin Colouring Contest No.33. (Oriya)

1st Prize: Dilip Kumar Satapathy, Dhenkanal. 2nd Prize: Paramita Mohanti, Bhubaneswar. Shri. Rama Chandna Dalai, Bhubaneswar-12. Michael Rajesh Behera, Bhubaneswar. 3rd Prize: Gireesh Vasant Chiddarwar, Digras. Miss. Alka Panda, Bhubaneswar. Kumari Sarmistha patnaik, Kharda. Master Anirudha Dash, Dhanbad. Swayan Bikash Panda, Bhubaneswar. Sr. Manojkumar Pradhan, Angel. Sri Gautam Das, Bhubaneswar. Sri. Manasranjan Nayak, Orissa 756 139. Sri Minaketan Sahu, Balesore.

VISION 792 ORI